

دفترچه شماره ۱

دفترچه اختصاصی

جامع دوم

آزمون ۲ تیر - سال ۱۴۰۲

آزمون اختصاصی
گروه آزمایشی علوم انسانی

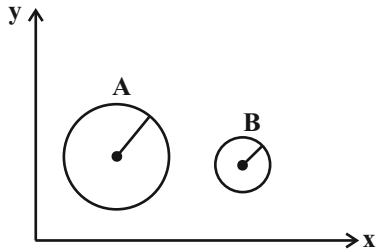
مدت پاسخ‌گویی: ۸۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
۱	ریاضی	۲۰	۱	۲۰	۳۰
۲	زبان و ادبیات فارسی	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰
۳	علوم اجتماعی	۱۵	۵۱	۶۵	۲۵
۴	روان‌شناسی	۱۵	۶۶	۸۰	

۸- در نمودار حبابی زیر، متغیر سوم میزان درآمد دو فرد A و B را نشان می‌دهد. اگر شعاع دایره A، سه برابر شعاع دایره B باشد، درآمد فرد B

چند برابر درآمد فرد A است؟

$$\frac{1}{9} \quad (2)$$

$$\frac{\sqrt{2}}{2} \quad (1)$$

$$\frac{1}{3} \quad (4)$$

$$\frac{1}{2} \quad (3)$$

۹- کدام یک از هم‌ارزی‌های زیر همواره درست است؟

$$(p \wedge q) \wedge [(p \wedge q) \vee r] \equiv p \wedge q \quad (2)$$

$$(p \wedge \sim q) \vee (p \wedge q) \equiv \sim p \quad (1)$$

$$p \vee (q \wedge r) \equiv (p \vee q) \wedge r \quad (4)$$

$$[(\sim p \vee T) \wedge (p \vee \sim p)] \wedge q \equiv T \quad (3)$$

۱۰- اگر $f(x) = (2a-1)x + ax + a - 1$ یک تابع ثابت و تابع $g(x) = 6ax + 2$ یک تابع خطی باشد، آنگاه حاصل $f(5) + g(1)$ کدام است؟

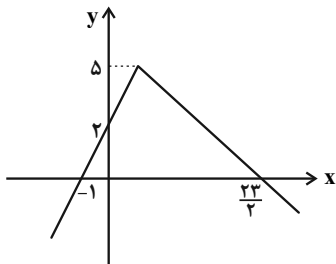
$$-2 \quad (4)$$

$$\frac{-2}{3} \quad (3)$$

$$3 \quad (2)$$

$$\frac{10}{3} \quad (1)$$

۱۱- اگر $f = \left\{ \left(-\frac{3}{4}, 1\right), (2, -4), (4, -2) \right\}$ و نمودار تابع $g(x)$ به صورت زیر باشد، مجموع اعضای برد تابع $f + g$ کدام است؟

$$\frac{9}{4} \quad (2)$$

$$\frac{5}{2} \quad (1)$$

$$\frac{13}{4} \quad (4)$$

$$\frac{11}{2} \quad (3)$$

۱۲- اگر $f(x) = \begin{cases} (2b+7)x + 2a & , x \geq 2 \\ \left(\frac{2a+6}{2}\right)x - \frac{b}{2} & , x < 2 \end{cases}$ تابع پلکانی باشد، برد آن کدام است؟

$$\left\{4, -\frac{7}{4}\right\} \quad (4)$$

$$\left\{-4, \frac{7}{4}\right\} \quad (3)$$

$$\left\{\frac{7}{4}, 4\right\} \quad (2)$$

$$\left\{-4, -\frac{7}{4}\right\} \quad (1)$$

۱۳- قیمت اولیه یک کالا ۲۵۰۰ تومان بوده و قیمت آن پس از ۲ سال ۶۴۰۰ تومان می‌شود. نرخ تورم سالانه این کالا، چند درصد است؟ (مقدار نرخ تورم

سالانه را ثابت و تابع رشد را به صورت تابع نمایی فرض می‌کنیم.)

$$۸۰ \text{ درصد} \quad (4)$$

$$۷۵ \text{ درصد} \quad (3)$$

$$۷۰ \text{ درصد} \quad (2)$$

$$۶۰ \text{ درصد} \quad (1)$$

۱۴- با ارقام ۱ تا ۶ چند عدد شش رقمی با ارقام متمایز می‌توان نوشت به گونه‌ای که در هر کدام از آن‌ها، ارقام فرد به ترتیب صعودی و ارقام زوج به ترتیب

نزولی قرار داشته باشند؟

$$۱۰۰ \quad (4)$$

$$۴۰ \quad (3)$$

$$۲۰ \quad (2)$$

$$۱۰ \quad (1)$$

محل انجام محاسبات

۱۵- از بین ۵ کتاب فارسی، ۴ کتاب انگلیسی و ۲ کتاب عربی متمایز، ۴ کتاب به تصادف انتخاب می‌کنیم. با کدام احتمال این کتاب‌ها حداقل در دو

زبان مختلف هستند؟

$$\frac{۵۴}{۵۵} \text{ (۴)} \quad \frac{۶۵}{۶۶} \text{ (۳)} \quad \frac{۵۳}{۵۵} \text{ (۲)} \quad \frac{۳۲}{۳۳} \text{ (۱)}$$

۱۶- در یک دنباله حسابی با سیزده جمله، مجموع سه جمله آخر ۶ برابر مجموع سه جمله اول و مجموع جملات هفتم و هشتم برابر با ۴۵ است. مجموع

کل جملات کدام است؟

$$۲۵۴ \text{ (۴)} \quad ۵۸۵ \text{ (۳)} \quad ۲۷۳ \text{ (۲)} \quad ۵۴۶ \text{ (۱)}$$

۱۷- اگر $۳x-۳$ و $x+۳$ و $x-۳$ به ترتیب از چپ به راست ۳ جمله اول یک دنباله هندسی افزایشی باشند و جمله عمومی دنباله به صورت

$$a_n = a(b)^n \text{ باشد، مقدار } a+۲b \text{ کدام است؟}$$

$$۸ \text{ (۴)} \quad ۷ \text{ (۳)} \quad ۶ \text{ (۲)} \quad ۵ \text{ (۱)}$$

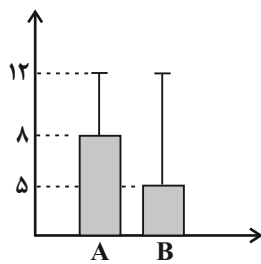
$$۱۸- \text{ اگر } x = \frac{x-1}{(2\sqrt{2})^x} = \sqrt[3]{4} \times \sqrt[2]{8} \times \sqrt[4]{0/25} \text{ باشد، } x \text{ کدام است؟}$$

$$۶ \text{ (۴)} \quad ۴ \text{ (۳)} \quad ۳ \text{ (۲)} \quad ۲ \text{ (۱)}$$

۱۹- توابع نمایی $f(x) = 4^{ax+2}$ و $g(x) = 8^{a-x}$ در نقطه‌ای به طول ۳ متقاطع‌اند. a کدام است؟

$$\frac{-۱۳}{۳} \text{ (۴)} \quad \frac{۱۳}{۳} \text{ (۳)} \quad \frac{-۵}{۳} \text{ (۲)} \quad \frac{۵}{۳} \text{ (۱)}$$

۲۰- با توجه به نمودار، چه تعداد از جملات زیر صحیح است؟

الف) انحراف معیار داده‌های A از B بیشتر است.

ب) اختلاف انحراف معیار از میانگین، برای داده‌های نمودار B از A بیشتر است.

پ) این نمودار مربوط به گام سوم چرخه آمار است.

ت) انحراف معیار داده‌های A و B یکسان است.

ث) واریانس داده‌های B برابر ۱۴۴ است.

$$۳ \text{ (۴)} \quad ۲ \text{ (۳)} \quad ۱ \text{ (۲)} \quad \text{صفر (۱)}$$

۲۱- هر یک از عبارات زیر مربوط به کدامیک از گروه‌های زبان‌های ایرانی است؟

- یکی از زیرگروه‌های این گروه زبان پهلوی است.
 - آثار برجامانده از این زبان، فرمان‌ها و نامه‌های شاهان هخامنشی است.
 - با کنار گذاشتن برخی صداها، زبان عربی الفبای آن را پذیرفت.
- (۱) فارسی میانه - فارسی باستان - فارسی دری
 (۲) فارسی میانه - فارسی دری - فارسی باستان
 (۳) فارسی نو - فارسی میانه - فارسی باستان
 (۴) فارسی دری - فارسی باستان - فارسی میانه

۲۲- با توجه به تاریخ ادبیات قرن‌های هفتم تا نهم هجری کدامیک از عبارات زیر کاملاً صحیح است؟

- (۱) ابن‌یمین، شاعر عصر سربداران، مردی دهقان‌پیشه بود که قدرت شاعری خود را در قصاید اخلاقی آشکار کرده است.
 (۲) سلمان ساوجی از شاعران قرن هشتم است که در غزل توجه خاصی به سعدی و حافظ داشت و مثنوی «جمشید و خورشید» را به شیوه داستان‌های نظامی سرود.
 (۳) از میان آثار منثور مولانا، «فیه ما فیه» و «مجالس سبعه» را مولانا تقریر کرده و شاگردانش نوشته‌اند و «مکاتیب» مجموعه نامه‌های مولانا به قلم خود اوست.
 (۴) شاه نعمت‌الله ولی از نویسندگان قرن هشتم است که در تصوف و طریقت مقامی بلند داشت و سرسلسله صوفیان نعمت‌اللهی به شمار می‌رود.

۲۳- چه تعداد از موارد زیر در رابطه با تاریخ ادبیات دوره معاصر نادرست است؟

- الف) جلال آل‌احمد، سیمین دانشور، محمود اعتمادزاده و جمال میرصادقی از نویسندگان سبک تلفیقی‌اند.
 ب) تشکیل اولین کنگره نویسندگان و شاعران در دوره دوم و رواج شعر نو حماسی در دوره چهارم شعر معاصر فارسی رخ می‌دهد.
 ج) دوران مقاومت در ادبیات فارسی پیش از خرداد ۱۳۴۲ شکل گرفت و مضمون رمان‌ها و داستان‌ها غالباً مبارزه و پایداری بود.
 د) تقی رفعت، شمس کسمایی، ابوالقاسم لاهوتی و جعفر خامنه‌ای از پیشگامان شعر نو هستند.
 هـ) جریان نوگرایی شعری نیما با سرایش افسانه در سال ۱۳۱۶ تثبیت شد.

- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۲۴- متن زیر از کدام اثر برگزیده شده است و نوشته چه کسی است؟

«چنین آورده‌اند که نصر بن احمد که واسطه عقد آل سامان بود و اوج دولت آن خاندان ایام ملک او بود و اسباب تمنع و علل ترفع در غایت ساختگی بود؛ خزاین آراسته و لشکر جرار و بندگان فرمانبردار؛ زمستان به دارالملک بخارا مقام کردی و تابستان به سمرقند رفتی یا به شهرهای خراسان».

- (۱) تاریخ بلعمی - ابوعلی بلعمی
 (۲) اسرارالتوحید - محمد بن منور
 (۳) چهار مقاله - نظامی عروضی
 (۴) قابوس‌نامه - عنصرالمعالی کیکاووس بن اسکندر

۲۵- نویسنده و حوزه نثر کدام اثر در مقابل آن نادرست آمده است؟

- (۱) تاریخ بیداری ایرانیان: ناظم‌الاسلام کرمانی - تاریخ
 (۲) چرند و پرند: علی‌اکبر دهخدا - طنز سیاسی و اجتماعی
 (۳) شمس‌الدین و قمر: میرزا حسن خان بدیع - داستان
 (۴) شمس و طغرا: میرزا حسن خان بدیع - رمان

۲۶- کدام مورد بیانگر ویژگی «زبانی» شعر عراقی است؟

- (۱) به‌کارگیری حرف نشانه «مر» در کنار مفعول جمله بیشتر شده است.
- (۲) چارچوب زبان همان چارچوب زبان فارسی قدیم، یعنی زبان سبک خراسانی است و مختصات جدیدی نیافته است.
- (۳) در شعر این دوره کاربرد غزل بیشتر شد و جایگاه «تخلص» در انتهای آن تثبیت گردید.
- (۴) لغات فارسی اصیل قدیم کم شده و جای آن‌ها را لغات عربی گرفته است.

۲۷- توضیح روبه‌روی چه تعداد از آثار زیر نادرست است؟

(الف) مجالس‌المؤمنین: اثری از قاضی نورالله شوشتری در موضوع زندگی‌نامه

(ب) جامع عباسی: اثری از شیخ بهایی در موضوع فقه و به نثر فنی

(ج) عالم‌آرای عباسی: اثری از اسکندر بیگ ترکمان در موضوع تاریخ و به نثر ساده

(د) حبیب‌السیر: اثری از خواندمیر به نثر مصنوع سبک هندی

(ه) رشحات عین‌الحیات: اثری از علی بن حسین واعظ کاشفی در موضوع عرفان (نگارش در ایران)

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۸- عبارت کدام گزینه از نظر سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات صحیح نیست؟

- (۱) در نثر دوره سامانی از لغات عربی بیشتر بهره گرفته شده است.
- (۲) جملات طولانی و تمثیل از ویژگی‌های نثر دوره غزنوی و سلجوقی محسوب می‌شود.
- (۳) خواجه عبدالله انصاری نثر موزون یا آهنگین را به کمال رساند و ابوالفضل میبیدی از پیروان او بود.
- (۴) نثر فنی در قرن ششم هجری رواج یافت و نخستین نمونه آن «کلیله و دمنه» است که در اواسط قرن ششم تألیف شد.

۲۹- کدام یک از گزینه‌های زیر از ویژگی‌های شعر دوره انقلاب اسلامی نیست؟

- (۱) روح حماسه و عرفان در شعر دوره انقلاب آشکار است و در غزل حماسی دوره انقلاب به هم پیوند می‌خورد.
- (۲) روی آوردن به مفاهیم انتزاعی از ویژگی‌های فکری این سبک است که در سطح زبانی باعث آشنایی‌زدایی زبانی می‌شود.
- (۳) تفکر انسان‌گرایانه در شعر اول انقلاب کم‌رنگ‌تر است؛ اما به تدریج با الهام از فرهنگ اسلامی رشد می‌کند.
- (۴) بعد از پیروزی انقلاب، قالب‌های سنتی (غزل و قصیده) در میان جوانان و انقلابیون رواج یافت و شعر نیمایی از رونق افتاد.

۳۰- کدام بیت، فاقد حسن تعلیل است؟

(۱) دل دیوانه‌ای جسته است پنداری ز زندانش	که چون زنجیر بر خود طره جانانه می‌پیچد
(۲) حدیث تلخ از آن لب برون نمی‌آید	که شور طوفان در طبع آب حیوان نیست
(۳) از بس که مرا داغ تو با برگ و نوا ساخت	عمر ابد از آب خضر و وام نگیرم
(۴) شد از اشک پشیمانی شفق‌گون صبح را دامن	سزای آن که از غفلت درین غمخانه می‌خندد

۳۱- در کدام بیت شاعر از تشبیه و پارادوکس بهره برده است؟

- (۱) صوفی مجلس که دی جام و قدح می شکست
 (۲) به یاد شمع رخت آهی از دلم سر زد
 (۳) تو خامه دو زبان بین که حال درد فراق
 (۴) طالع نگر که کشت امیدم ز آب سوخت
- باز به یک جرعه می عاقل و فرزانه شد
 که در دل شب تاریک روشنائی داد
 چگونه شرح دهد با زبان ببریده
 در کشوری که برق هوادار خرمن است

۳۲- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

«جانا دل من چون دهن تنگ تو تنگ است

- (۱) ایهام تناسب، استعاره مصرحه، مجاز، واژه‌آرایی
 (۲) تشبیه بلیغ اسنادی، جناس، اسلوب معادله، ایهام
 (۳) مراعات نظیر، واج‌آرایی، اسلوب معادله، تشبیه
 (۴) کنایه، سجع، حسن تعلیل، لف و نشر

۳۳- در کدام گزینه، دو تشبیه و یک استعاره وجود دارد؟

- (۱) پشت چون آینه بر دیوار حیرت داده‌ایم
 (۲) در چمن نرگس سرمست خراب افتاده‌ست
 (۳) دل عشوه می فروخت که من مرغ زیرکم
 (۴) جان‌ها ز دام زلف چو بر خاک می فشاند
- واله خار و گل این باغ و بستانیم ما
 زانکه اندر قدح لاله مدام است امروز
 اینک فتاده در سر زلف چو دام اوست
 بر آن غریب ما چه گذشت ای صبا بگو

۳۴- کدام گزینه، دارای یک ایهام و بیشترین تشبیه است؟

- (۱) اگرچه زان لب شیرین جواب تلخ دهند
 (۲) چون توانم که دل از مهر رخت بگیرم
 (۳) آب تلخ است مدامم چو صراحی در حلق
 (۴) چو لاله بود چراغم به جست‌وجوی تو در دست
- ولی به گاه شکرخنده جان شیرین‌اند
 زان که چون صبح به آه سحرت یافته‌ام
 تا تو یک روز چو ساغر به دهن بازآیی
 ولی به باغ تو دور از تو داغدار تو بودم

۳۵- آرایه‌های مقابل همه ابیات «کاملاً» درست هستند؛ به جز ...

- (۱) شاه شمشادقدان خسرو شیرین‌دهنان
 (۲) بدان‌سان سوخت چون شمعم که بر من
 (۳) سر ز مستی برنگیرد تا به صبح روز حشر
 (۴) در سخن مخفی شدم مانند بو در برگ گل
- که به مژگان شکند قلب همه صف‌شکنان (تشبیه، ایهام)
 صراحی گریه و بریط فغان کرد (استعاره، حسن تعلیل)
 هر که چون من در ازل یک جرعه خورد از جام دوست (تشبیه، مجاز)
 هر که خواهد دیدنم گو در سخن جوید مرا (پارادوکس، تشبیه)

۳۶- در کدام گزیننه، آرایه‌های «استعاره، حسن تعلیل، کنایه، جناس و اسلوب معادله» به ترتیب یافت می‌شوند؟

(الف) تو مرا کشتی و خدای نکشت
(ب) بوی گل در عذرخواهی از چمن بیرون دوید
(ج) وقت بی‌برگی شود گوهرفشان از اشک، تاک
(د) بر برگ گل به خون شقایق نوشته‌اند
(ه) گرت اندیشه می‌باشد ز بدگویان بی‌معنی

(۱) د - ج - ب - الف - ه

(۳) ب - الف - ه - ج - د

(۲) ب - د - الف - ج - ه

(۴) د - ب - الف - ه - ج

۳۷- آرایه‌های «لف و نشر، کنایه، موازنه، مجاز و ایهام» به ترتیب، در کدام ابیات آمده‌اند؟

(الف) به تیرگی و درازی شبی چو دوش ندیدم
(ب) محنت امروز فردا جمله راحت می‌شود
(ج) گه مشک می‌فشاند بر مه ز گرد موکب
(د) آه دل و اشک دیگدهام دارد
(ه) از رخ آویخته‌ای هر طرفی زلف به خم

اگرچه زلف تو از دوش بگذرد به درازی
اشک خونین آب صحرای قیامت می‌شود
گه ماه می‌نگارد در ره ز نعل مرکب
خاصیت برق و فیض باران را
تا بری گوی دل خلق به چوگانگی چند

(۱) د - ه - ج - الف - ب

(۳) الف - ه - د - ب - ج

(۲) الف - د - ب - ه - ج

(۴) د - ه - ج - ب - الف

۳۸- در کدام بیت، قافیۀ درونی براساس قاعده «۱» و تبصرۀ قافیه سروده شده است؟

(۱) درهم شکن بتان را از بهر شاه جان را
(۲) اول دلم را صفا داد آینه‌ام را جلا داد
(۳) گفتم تو ما را دیده‌ای وز حال ما پرسیده‌ای
(۴) ای مه نقاب روی او ای آب جان در جوی او

تا نقش‌بند آن را اندر عیان بیابی
آخر به باد فنا داد عشق تو خاکستر من
پس چون ز ما رنجیده‌ای ما نیز هم بد نیستیم
بر رو دویدن سوی او زان آب جو آموختم

۳۹- کدام بیت ذوقافیتین نیست؟

(۱) تن ز جان و جان ز تن مستور نیست
(۲) یافته از لطف تو جنت نعم
(۳) جور از آن غالیه بر گیسویش
(۴) خرد اندر جهان او نرسد

لیک چشم و گوش را آن نور نیست
قهر تو لا گفته و رحمت نعم
کافتد از آن سنبله برگی سویی
علم بر آستان او نرسد

۴۰- تقطیع کدام سروده نیمایی با لحاظ اختیارات شاعری نادرست آمده است؟

(۱) زندان بر او شده است علفزار: -- U / U - U - / U --

(۲) همره خود ظاهر بدخواه خود: -U - / --U - / --U -

(۳) عشق یعنی تو مرا ترک کنی اما باز: -- / --UU / --UU / --U -

(۴) روی دریای هراس انگیز: -- U - / --U -

۴۱- با توجه به بیت زیر، کدام گزینه «درست» است؟

«غافل دادیم دل به دستت ما را یاد و تو را فراموش»

(۱) با لحاظ کردن اختیارات شاعری بیت دارای دو هجای کشیده است.

(۲) از اختیارات شاعری زبانی در بیت استفاده نشده است.

(۳) بیت دارای وزن دوری است و به دو شکل تقطیع می‌شود.

(۴) در هر مصراع، یکبار اختیار وزنی ابدال رخ داده است.

۴۲- وزن عروضی کدام سروده در مقابل آن نادرست است؟

(۱) پرنده از لب ایوان / پرید، مثل پیامی پرید و رفت (مفاعیلن فعلاتن / مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن)

(۲) زود است گالیا / در گوش من فسانه دلدادگی مخوان (مستفعلن فعل / مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل)

(۳) هر برگ شقایق / آیینۀ جوبار و بهاری شد و برخاست (مفعول مفاعی / مفعول مفاعیل مفاعیل فعل)

(۴) چه کسی بود صدا زد سهراب؟ / آشنا بود صدا مثل هوا با تن برگ (فعلاتن فعلاتن فعلن / فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن)

۴۳- نام بحر مقابل کدام بیت، نادرست است؟

(۱) دلا دیدی که آن فرزانه فرزند چه دید اندر خم این طاق رنگین (هزج مسدس محذوف)

(۲) چنان زندگانی کن اندر جهان که چون مرده باشی نگویند مرد (مقارب مثنی محذوف)

(۳) غافل مباش ار عاقلی، دریاب اگر صاحب‌دلی باشد که نتوان یافتن دیگر چنین ایام را (رجز مثنی سالم)

(۴) برگ چشمم می‌نخوشد در زمستان فراق وین عجب کاندز زمستان برگ‌های تر بخوشد (رمل مثنی محذوف)

۴۴- چه تعداد از ابیات زیر دارای اختیار زبانی هستند؟

الف) گو شرح تو ای آیت خوبی دگری گوی زان باب که من عاجزم از کنه بیانت

ب) اگر نه دایرة عشق راه بربستی چو نقطه حافظ سرگشته در میان بودی

ج) به کار دیگران کن ساقی این جام صبحی را که تا فردای محشر من خراب صحبت دوشم

د) چو گل هرکس به روی تازه وقت خلق خوش دارد ز احسان بهاران دامن زر می‌برد این‌جا

ه) رفتی و یک نفس نرفت از نظرم خیال تو بی‌خبرم ز خود ولی باخبرم ز حال تو

(۱) پنج (۲) چهار (۳) سه (۴) دو

۴۵- در کدام بیت، هیچ‌یک از اختیارات وزنی به کار نرفته است؟

(۱) شمایی که در اوصاف حسن ترکیبش مجال نطق نماند زبان گویا را

(۲) به سرّ جام جم آن‌گه نظر توانی کرد که خاک میکده کحل بصر توانی کرد

(۳) دیده خاقانی اگر لاف جمال تو زند کس نکند قبول ازو کان به مثال تو رسد

(۴) گر دست دهد خاک کف پای نگارم بر لوح بصر خط غباری بنگارم

۴۶- مفهوم کلی بیت زیر با کدام گزینه تقابل دارد؟

«راه خوابیده به فریاد نگردد بیدار

(۱) دیده بیدار می‌باید ره خوابیده را

(۲) نمی‌کند ره خوابیده را جرس بیدار

(۳) راه خوابیده ز فریاد جرس شد بیدار

(۴) بیدار کردن دل خوابیده مشکل است

۴۷- بیت زیر با کدام گزینه قرابت مفهومی دارد؟

«همه برگ بودن همی‌ساختی

(۱) گر اهل معرفتی دل در آخرت بندی

(۲) تدبیر نیست جز سپرانداختن که خصم

(۳) ترک تعلق ایمنست از راهزن کند

(۴) ز پیروی می‌کند برگ سفر یک‌یک حواس من

۴۸- کدام ابیات، دربردارنده مفهوم «اعتقاد به قضا و قدر» است؟

الف) نیست روزی کز برای ضبط گیتی نشنود

ب) چون خوردنی است کاسه زهری که قسمت است

ج) گر شدیم از باده بدنام جهان تدبیر چیست؟

د) قضا چون سایه از دنباله اعمال می‌آید

ه) من اگر خارم اگر گل چمن‌آرایی هست

(۱) الف - ج - ه (۲) ج - ب - الف

۴۹- کدام یک از ابیات، با بیت زیر قرابت معنایی دارد؟

«تا خار غم عشقت آویخته در دامن

(۱) شرح غمت به وصف نخواهدشدن تمام

(۲) مشتاب ای غم دنیا که به گردم نرسی

(۳) روز گلستان و نوبهار چه خسبی

(۴) چنان خورکرده با دردش دل اندوهگین من

۵۰- تصویر حاصل از کدام بیت، مشابه بیت زیر است؟

«پرده ابر سیه از مه تابان بگشای

(۱) بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست

(۲) لؤلؤ از پسته خود ریخته این چیست؟ حدیث است

(۳) ای به رخسار کفر و ایمان هم

(۴) ماه خورشیدنمایش ز پس پرده زلف

پند با عاشق بیدل چه تواند کردن»

تا نگر دیده است صبح از خواب غفلت سر برآر

به غافلان چو رسی گفت‌وگوی ما بگذار

تو چو افسانه به آواز درآیی در خواب

ورنه به یک دو قطره شود شسته خواب چشم

به تدبیر رفتن نپرداختی»

نه در خرابه دنیا که محنت‌آباد است

سنگی به دست دارد و ما آبگینه‌ای

برگ سفر ز خود بفشان کاروان مخواه

ز هم می‌ریزد اوراق خزان آهسته‌آهسته

گوش تقدیر از زبان شخص تدبیر تو راز

با جبهه گشاده ننوشد کسی چرا؟

همچنین رفته است در عهد ازل تقدیر ما

گناه لغزش خود را چرا کس بر قضا بندد

که از آن دست که او می‌کشدم، می‌رویم

(۱) الف - ج - ه (۲) ج - ب - الف (۳) ه - ب - د (۴) ه - ب - ج

کوتاه‌نظری باشد رفتن به گلستان‌ها»

چهدم به آخر آمد و دفتر تمام شد

بکن از دور وداعم که شتابان رفتم

خیز مگر پر کنیم دامن مقصود

که روزی صد ره از راحت گریزد سوی درد آید

روز را از شکن طره شبگون بنمای»

بگشای لب که قند فراوانم آرزوست

لاله در مشک نهان کرده که این چیست؟ عذار است

وی به گفتار درد و درمان هم

آفتابی است که در پیش سحابی دارد

۵۱- عبارات کدام گزینه در رابطه با «پدیده‌های اجتماعی» صحیح است؟

- (۱) براساس اندازه و دامنه از یکدیگر قابل تفکیک هستند. - عضویت آن‌ها در جهان اجتماعی تکوینی است. - در جهان اجتماعی بُعد معنایی آن‌ها اهمیت بیشتری نسبت به بُعد غیرمعنایی دارد.
- (۲) تمامی آن‌ها، هویتی ذهنی دارند. - باور و اعتقاد انسان‌ها نسبت به اصل جهان، عمیق‌ترین پدیده اجتماعی است. - برخی از آن‌ها را انسان ایجاد نمی‌کند ولی به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارند به جهان اجتماعی راه می‌یابند.
- (۳) اجزای جهان اجتماعی اند. - برخی از آن‌ها، بُعد محسوس ندارند. - هنجارها و نمادهای اجتماعی، تأثیرات محدودتری دارند.
- (۴) ارزش‌ها و عقاید جهان اجتماعی کمتر در معرض تغییر قرار می‌گیرند. - مجموعه پدیده‌های اجتماعی، جهان اجتماعی را شکل می‌دهند. - برخی از اجزای جهان اجتماعی فاقد بُعد معنایی هستند.

۵۲- هر یک از موارد زیر به ترتیب با کدام ویژگی جهان متجدد از دیدگاه وبر مرتبط است؟

- قدرت پیش‌بینی و پیشگیری از حوادث طبیعی

- از دست رفتن دانش اهداف و ارزش‌ها

- رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا، انسان‌ها را اسیر نظام پیچیده‌ای می‌کند.

- (۱) قفس آهنین - زوال عقلانیت ذاتی - گسترش عقلانیت ابزاری
- (۲) گسترش دانش وسایل - قفس آهنین - غلبه کنش‌های عقلانی که اهداف دنیوی را تعقیب می‌کنند.
- (۳) بسط عقلانیت ابزاری - غلبه کنش‌های عقلانی که اهداف دنیوی را تعقیب می‌کنند. - قفس آهنین
- (۴) گسترش عقلانیت ابزاری - زوال معنا - قفس آهنین

۵۳- کدام گزینه به ترتیب در خصوص «سیاست»، «سازمان» و «مواجهه جهان اسلام با هجوم‌های مختلف در طول تاریخ» درست است؟

- (۱) یکی از ابعاد سیاست «تدبیر و تنظیم امور» است که نیازمند قدرت است. - بزرگ‌ترین و مؤثرترین سازمان‌ها، جوامع هستند. - برخورد جهان غرب با جهان اسلام، تجربه جدیدی است که هنوز به پایان خود نرسیده است.
- (۲) سیاست، قدرت محقق کردن اهداف یک نظام اجتماعی به شیوه کارآمد است. - سازمان، مهم‌ترین منبع قدرت در جوامع گذشته بود. - جهان اسلام در حمله مغولان، به لحاظ نظامی آن‌ها را شکست داد.
- (۳) در گذشته تمامی جامعه قلمرو سیاست بوده است. - سازمان، دربرگیرنده «انسجام اجتماعی» و «یکپارچگی نظام» است. - جهان اسلام در حمله مغولان، مهاجمان را در خود هضم و جذب کرد.
- (۴) جنبه الزام‌آور سیاست، قدرت است. - اعمال قدرت اقناعی، نیازمند وجود سازمان است. - جهان اسلام در جنگ‌های صلیبی به دفع مهاجمان پرداخت.

۵۴- به ترتیب «رواج زندگی با حیوانات هم‌عرض با خانواده»، «مرتااض شدن» و «ازخودبیگانگی تاریخی» پیامد چیست؟

- (۱) تزلزل فرهنگی - علت بیرونی تحولات فرهنگی - فراموشی فرهنگ خود
- (۲) بحران هویت - کاستی‌ها و بن‌بست‌های موجود در هویت فرهنگی جهان اجتماعی - از یاد بردن هویت خود در مواجهه با سایر فرهنگ‌ها
- (۳) تزلزل فرهنگی - کهولت و مرگ جهان اجتماعی - ممانعت جهان اجتماعی از آشنایی اعضای خود با حقیقت انسان و جهان
- (۴) تعارض فرهنگی - عمل نکردن جهان اجتماعی مطابق با نیازهای معنوی و روحی افراد - غرب‌زدگی

۵۵- هر یک از موارد زیر با کدام موضوع ارتباط دارند؟

- توجیه هنجارها و رفتارهای دینی با تفاسیر دنیوی

- شکل‌گیری دانش ابزاری

- مواجه شدن دوام هویت فرهنگی جامعه با چالش

- عاجز ماندن جهان اجتماعی از حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود

(۱) قرون وسطی - روشنگری قرون ۱۹ و ۲۰ - از دست رفتن اعتبار و اهمیت عقاید جهان اجتماعی - تعارض فرهنگی

(۲) جهان متجدد - روشنگری قرون ۱۷ و ۱۸ - شیوه ناسازگار با عقاید و ارزش‌های اجتماعی - تزلزل فرهنگی

(۳) فرهنگ مدرن - محدود شدن روشنگری به شناخت حسی و تجربی - از دست رفتن اعتبار و اهمیت عقاید جهان اجتماعی - بحران هویت

(۴) فرهنگ متجدد - افول حس‌گرایی - از دست رفتن ثبات ارزش‌های اجتماعی در زندگی مردم - تعارض فرهنگی

۵۶- به ترتیب، هر یک از عبارتهای زیر مربوط به کدام قسمت جدول است؟

- زمینه گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول را فراهم آورد.

- عدالت

- عقلانیت

ویژگی‌های فرهنگ مطلوب جهانی	مشخصات
الف	فرهنگ جهانی باید در لایه‌های مختلف خود به این ارزش پایبند باشد.
تعهد و مسئولیت	ج
د	باید به پرسش‌های بنیادین بشر درباره انسان و جهان پاسخ دهد.

(۱) ج - الف - د

(۲) الف - د - ج

(۳) ج - د - الف

(۴) الف - ج - د

۵۷- به ترتیب، پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

- فقدان کدام ویژگی فرهنگ جهانی مطلوب باعث می‌شود که بشر دچار انواع بیماری‌های روحی و روانی شود؟

- ریشه انقلاب فرانسه چه بود؟

- نظریه پردازان کنش اجتماعی، مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی را چه چیزی می‌دانند؟

- نظریه فمینیستی معاصر و نظریه آفریقایی تبار در علوم اجتماعی، با چه هدفی ایجاد شدند؟

(۱) حقانیت - لیبرالیسم - آگاهی و معناداری - مقاومت در برابر هویتی که فرایند جهانی شدن را به آن‌ها تحمیل می‌کند.

(۲) معنویت - اندیشه‌های فلسفی روشنگری - معناداری و آگاهی - تلاش برای مبارزه با سیاست هویت

(۳) آزادی - تغییرات اجتماعی انقلاب صنعتی - اراده و معناداری - مقاومت در برابر هویتی که فرایند جهانی شدن را به آن‌ها تحمیل می‌کند.

(۴) عقلانیت - دوران رنسانس - آگاهی و اراده - تلاش برای مبارزه با سیاست هویت

۵۸- هر عبارت نشانه کدام مفهوم یا موضوع است؟

- اندیشه‌های ناسیونالیستی، لیبرالیستی و سوسیالیستی

- سرمایه‌گذاری‌های مشترک و معاهدات بین‌المللی

- نظریه‌ای که عملیات نظامی قدرت‌های غربی در مقابله با مقاومت‌های کشورهای غیرغربی را توجیه می‌کرد.

(۱) ریشه دو جنگ جهانی در فرهنگ غرب - عملکرد کشورهای مرکزی نسبت به کشورهای پیرامونی - تقابل شمال و جنوب

(۲) هویت‌های سکولار طرفین جنگ‌های جهانی - ابزارهای تسهیل انتقال ثروت از کشورهای مرکز به کشورهای پیرامون - تقابل شمال و جنوب

(۳) توجیه رفتار طرفین درگیر دو جنگ جهانی - ابزارهای تسهیل انتقال ثروت از کشورهای پیرامون به کشورهای مرکز - جنگ تمدن‌ها

(۴) توجیه رفتار طرفین درگیر دو جنگ جهانی - تأمین ثروت و حل چالش‌های درونی کشورهای غیرغربی توسط غرب - جنگ تمدن‌ها

۵۹- کدام گزینه به ترتیب جدول زیر را کامل می کند؟

ساختار اجتماعی	ب	الف	
د	اشتراک جامعه‌شناسی انتقادی و تفسیری	نظم اجتماعی بیرون از ما است.	ج

(۱) دانش ابزاری - تمام معانی و ارزش‌ها ساخته و پرداخته اراده‌های افراد است. - نقش انسان‌ها و جوامع در پدید آمدن و ادامه یافتن قشربندی را نادیده می‌گیرند و تغییر در آن را چندان امکان‌پذیر نمی‌دانند. - ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی است.

(۲) نظم تبیینی - هر فرد، گروهی و فرهنگی اراده خاص خود را دارد. - جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند و نقطه شروع رقابت را یکسان نماید. - با تغییر در خود و محیط نیازهای خود را تأمین می‌کند و خود را در بلندمدت حفظ می‌نماید.

(۳) نظم تبیینی - تأکید بر ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر - تأکید آنان بر معایب قشربندی نشان می‌دهد که آنان خواهان از میان برداشتن قشربندی هستند. - همانند خودرویی است که روشن شده و در حرکت است.

(۴) یکسان‌انگاری طبیعت و جامعه - توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی - نه با رهاسازی مطلق موافق است و نه با کنترل مطلق در گروه‌های رسمی بهتر می‌توان دید.

۶۰- پاسخ هر یک از سؤالات زیر به ترتیب کدام است؟

- مالکیت براساس کدام ارزش اجتماعی اعمال قدرت می‌کند؟

- از پیامدهای حذف مالکیت خصوصی کدام است؟

- سیاست همانندسازی، چه نوع سیاستی بود؟

(۱) ثروت - تلاش افراد کوشا نادیده گرفته می‌شود. - در دوران مدرن مورد نقد قرار گرفت.

(۲) دانش - راه پیشرفت مادی مسدود می‌گردد. - هویت‌های خرد و محلی را مورد تأکید قرار می‌دهد.

(۳) ثروت - انگیزه رقابت از بین می‌رود. - به گونه‌ای بود که همه گروه‌ها همسان می‌شدند.

(۴) دانش - نقطه شروع رقابت متفاوت می‌گردد. - دولت‌ها برای از بین بردن تفاوت‌های هویتی گروه‌های مختلف در پیش گرفتند.

۶۱- به ترتیب علت هر عبارت کدام است؟

- پیچیدگی کنش‌های انسان‌ها

- افزایش دامنه چالش فقر و غنا

- فراهم آمدن امکان مشارکت ما در زندگی اجتماعی و سامان دادن کنش‌های اجتماعی

(۱) تنوع و تکثر معانی - پیوند بحران اقتصادی با چالش فقر و غنا - قواعد اجتماعی

(۲) دشواری فهم معنا - پیوند بحران اقتصادی با چالش فقر و غنا - نظم اجتماعی

(۳) تنوع و تکثر معانی - انتقال فشارهای ناشی از چالش فقر و غنا به تمامی جامعه - قواعد اجتماعی

(۴) دشواری فهم معنا - شکل‌گیری اقتصاد جهانی - نظم اجتماعی

۶۲- هر یک از موارد زیر چگونه و چرا شکل گرفته‌اند؟

- احزاب سوسیالیستی و کمونیستی

- تشویق متفکران اجتماعی برای عبور از مرزهای هویت فرهنگی خود

- هویت اجتماعی شغلی

- مدینه خست فارابی

(۱) شکل‌گیری توسط طرفداران سرمایه‌داری که در طرف راست مجلس فرانسه قرار گرفتند. - بازاندیشی درباره بنیان‌های عقیدتی و ارزشی

جهان اجتماعی - شکل‌گیری به وسیله پذیرش لایه‌های عمیق و سطحی جهان اجتماعی - حاکمیت یک فرد خدامحور به صورت تحریف شده

(۲) با انتقاد از لیبرالیسم اولیه - الهام از انقلاب اسلامی ایران - هویت فرهنگی جهان اجتماعی - حاکمیت اکثریت انسان‌محور براساس خواست و

میل شخصی حاکم

(۳) شکل‌گیری با فروپاشی بلوک شرق در نیمه دوم قرن بیستم - حیات معنوی اسلام - تغییرات اجتماعی - حاکمیت اقلیت خدامحور به صورت

تحریف شده

(۴) شکل‌گیری توسط مخالفان سرمایه‌داری که جریان چپ نام گرفته بودند. - کاستی و خلأ معنوی در جهان اجتماعی - شکل‌گیری در پرتو

عقاید و ارزش‌های مشترک در جامعه - حاکمیت اقلیت انسان‌محور براساس خواست و میل شخصی حاکم

۶۳- هر عبارت دیدگاه کدام متفکر را نشان می‌دهد؟

- معتقد بود مفهوم عقلانیت در جهان اسلام متفاوت از عقلانیت موجود در جهان غرب است.

- غربیان وی را بیش از سایر متفکران اجتماعی مسلمان می‌شناسند.

- از نخستین اندیشمندانی است که درباره لزوم قانون اساسی در دولت اسلامی سخن گفته است.

- با توجه به جوامع زمان خود و جوامع گذشته و با استدلال عقلانی به تعیین ملاک‌هایی برای تقسیم‌بندی جوامع پرداخت.

- معتقد بود که عقل عملی به انسان در انجام عملش یاری می‌رساند و در این مسیر پدیده‌هایی را ایجاد می‌کند که در علوم اجتماعی بررسی

می‌شوند.

(۱) فارابی - علامه طباطبایی - ابن‌خلدون - فارابی - علامه طباطبایی

(۲) طه عبدالرحمن - ابن‌خلدون - میرزای نائینی - فارابی - علامه طباطبایی

(۳) طه عبدالرحمن - ابن‌خلدون - میرزای نائینی - علامه طباطبایی - فارابی

(۴) علامه طباطبایی - فارابی - ابن‌خلدون - میرزای نائینی - فارابی

۶۴- به ترتیب، کدام گزینه در رابطه با «عقل در معنای خاص» درست و نادرست است؟

(۱) براساس عقل عملی، هرگز جامعه‌ای بدون تأمین میزانی از عفت، شجاعت، حکمت و عدالت روی سعادت دنیوی و اخروی را نخواهد دید. -

عقل نظری واقعیت‌هایی را که مستقل از آگاهی و اراده انسان وجود دارند، شناسایی می‌کند.

(۲) عقل عملی ارزش‌ها و آرمان‌ها را شناسایی می‌کند. - قوه‌ای است که انسان به کمک آن حقایق و قواعد جهان را می‌شناسد.

(۳) قانون جاذبه زمین در فیزیک با استفاده از عقل نظری شناسایی می‌شود. - عقل عملی به شناخت هست‌ها می‌پردازد.

(۴) هرگونه تلاش ذهنی و علمی را شامل می‌شود. - قانون علیت در فلسفه با عقل عملی شناخته می‌شود.

۶۵- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- تلاش برای دستیابی به پاسخ‌های ساده و کاملاً قابل پیش‌بینی درباره چرایی وقوع پدیده‌های اجتماعی، منجر به هویت‌زدایی از این پدیده‌ها

می‌شود.

- رقابت میان بیدارگران اسلامی و منورالفکران غرب‌گرا در جریان انقلاب مشروطه، در نهایت به نفع بیدارگران اسلامی پایان یافت.

- اگر تفسیر، دانش جهان‌شمول باشد، تبیین دانش محلی است.

- برخورد رقابت‌آمیز عالمان دینی با قاجار، حرکتی اصلاحی بود.

(۱) غ - غ - غ - غ (۲) ص - غ - غ - ص (۳) غ - ص - ص - غ (۴) ص - غ - ص - ص

۶۶- هر یک از عبارات زیر به ترتیب مربوط به کدام یک از مفاهیم علمی است؟

- رژیم غذایی ناسالم ابتلا به بیماری‌های قلبی و عروقی را در پی دارد.

- حد فاصله بهینه رفتن به رخت‌خواب و به خواب رفتن چند دقیقه است؟

- روان‌شناسان تکاملی زیربنای انتخاب‌های رفتاری آدمی را تلاش برای بقا می‌دانند.

(۱) اصل - مسئله - قانون (۲) فرضیه - مسئله - نظریه (۳) اصل - قانون - فرضیه (۴) فرضیه - قانون - فرضیه

۶۷- تمامی عبارات زیر از منظر علم روان‌شناسی درست‌اند؛ به جز ...

(۱) تمامی اشکال شناخت عالی از جمله حل مسئله، استدلال، قضاوت و تصمیم‌گیری را ذیل استفاده از اطلاعات حافظه می‌توان گنجانده.

(۲) اگر شخص بر پردازش مفهومی تکیه کند، نمی‌تواند درک تمام و کمالی از ویژگی‌های حسی محرک داشته باشد.

(۳) احساس جزء شناخت پایه محسوب نمی‌شود، اما حافظه، ادراک و توجه را می‌توان جزء شناخت پایه محسوب کرد.

(۴) شناخت پایه شامل انتخاب یک یا چند محرک از میان محرک‌های موجود، معنابخشی و تفسیر این محرک‌ها و نگاه‌داری این تفسیرها در حافظه است.

۶۸- کدام گزینه درباره فرض زیر صحیح است؟

«کودک لبخند مادر را می‌بیند، می‌خندد و خود را به سینه مادر می‌چسباند.»

(۱) هیجان شادی از طرف مادر یکی از نمودهای آن در این رابطه است.

(۲) کودک معنایی از هیجان شادی و محبت دریافت کرده است.

(۳) آگاهی کودک از هیجان محبت صرفاً مستلزم آگاهی از محبت مادر است.

(۴) آگاهی از هیجان مادر، باعث تعامل بیشتر با خود می‌شود.

۶۹- کدام گزینه در مورد رشد از منظر روان‌شناسی نادرست است؟

(۱) تفکر فرضی یعنی در نظر گرفتن احتمال‌های مختلف فارغ از واقعیت موجود و خیال‌پردازی نوجوانان تنها ناشی از رشد این توانایی است.

(۲) دوقلوهای ناهمسان از دو تخمک مجزا به وجود می‌آیند و بنابراین، شبیه به هم نیستند.

(۳) اهمیت عوامل محیطی در رشد به حدی است که حتی ممکن است تا حدی بر پدیده‌های وراثتی نظیر ریش هم اثرگذار باشند.

(۴) عوامل وراثتی در رشد، ایجادکننده صفاتی‌اند که از قبل در فرد نهفته است و برخی از این صفات از همان بدو تولد ظاهر می‌شوند.

۷۰- به ترتیب، هر یک از روایات زیر مصداق کدام یک از منابع توجه هستند؟

- تاکسی اینترنتی آرمان پراید سفید است و با عبور هر ماشین سفید گمان می‌کند تاکسی او رسیده است.

- شیوا با شنیدن صدای آژیر خودروی راهنمایی و رانندگی به عقبه سرعت خود توجه می‌کند.

- محمدحسن عشق ماشین است و هنگام رانندگی دائماً به دیگر خودروهای خیابان نگاه می‌کند.

(۱) اطلاعات موجود در حافظه - سبک پردازش و انتظارات - اطلاعات موجود در حافظه

(۲) سبک پردازش فرد - سبک پردازش و انتظارات - تحریک گیرنده‌های حسی

(۳) اطلاعات موجود در حافظه - تحریک گیرنده‌های حسی - سبک پردازش و انتظارات

(۴) سبک پردازش و انتظارات فرد - تحریک گیرنده‌های حسی - اطلاعات موجود در حافظه

۷۱- موارد زیر به ترتیب، به کدام عوامل دخیل در فراموشی مربوط هستند؟

(الف) فراموش کردن نام دوست قدیمی‌ای که پس از سال‌ها او را در خیابان می‌بینیم؛ شخص آخرین بار با این دوستش دعوا کرده بود.

(ب) در آزمونی از شخص می‌خواهیم به مربع‌ها و دایره‌های رنگی که روی صفحه نمایش نشان داده می‌شوند دقت کند و بدون توجه به رنگ، هرگاه دو دایره پشت سر هم دید دکمه‌ای را فشار دهد.

(ج) دانش‌آموزی کل تعطیلات نوروز را در سفر و تفریح سپری کرده است و در امتحانش بعد از تعطیلات نوروز نمره خوبی نمی‌گیرد.

(۱) گذشت زمان - تداخل اطلاعات - مشکلات مربوط به نشانه‌های بازایی

(۲) عوامل عاطفی - عدم رمزگردانی - عدم رمزگردانی

(۳) عوامل عاطفی - عدم رمزگردانی - تداخل اطلاعات

(۴) گذشت زمان - تداخل اطلاعات - عدم رمزگردانی

۷۲- درستی یا نادرستی عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- فراموشی باعث اختلالاتی در حیطه رمزگردانی می‌شود.

- یادآوری رویداد ساختگی را نوعی حذف کردن می‌دانیم.

- شاهدان عینی در معرض خطای اضافه کردن هستند.

(۴) د - ن - ن

(۳) د - ن - د

(۲) ن - د - ن

(۱) ن - ن - د

۷۳- مهسا با همسرش به مشکل خورده و مدام با یکدیگر مشاجره می‌کنند؛ آن‌ها برای برطرف کردن مشکل خود، ابتدا باید کدام اقدام را انجام دهند؟

- (۱) آن‌ها باید راه‌حلهایی را که تاکنون برای برطرف کردن مشکلاتشان اتخاذ کرده‌اند ارزیابی کنند.
- (۲) آن‌ها باید نزد مشاور بروند و یک راه‌حل منطقی برای برطرف کردن مشکلاتشان بیابند.
- (۳) آن‌ها باید موانع و مشکلات خود را شناسایی کرده و علت بروز مشاجره‌ها را پیدا کنند.
- (۴) آن‌ها باید رفتارهایی را که تاکنون با یکدیگر داشته‌اند اصلاح کنند.

۷۴- درستی یا نادرستی هر یک از عبارات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- پیروی صرف از تجربه گذشته موجب ایجاد بن‌بست در حل مسئله می‌شود.
 - تفاوت در نگاه به مسئله به معنای تفاوت در اطلاعات فراخوانی شده از حافظه است.
 - به استفاده از تجربه دیگران در حل مسئله اثر انتقال می‌گویند.
 - اثر نهفتگی به واسطه فراموش شدن موانع حل مسئله مفید است.
- (۱) درست - نادرست - درست - نادرست
(۲) نادرست - درست - درست - نادرست
(۳) درست - درست - نادرست - درست
(۴) نادرست - نادرست - درست - نادرست

۷۵- سبک و موانع تصمیم‌گیری در عبارت زیر چه نمودی دارد؟

«آرش در ۱۵ سالگی پدر خود را از دست می‌دهد و پس از یک سال همچنان در سوگ او باقی می‌ماند. پس از آن افت تحصیلی پیدا می‌کند و پیش از دیپلم، ترک تحصیل می‌کند. او تصمیم گرفت که کار کند؛ از این رو کاری پیدا کرد و مطمئن بود که حتماً موفق خواهد شد. اما پس از ۶ ماه، به دلیل دعواکردن با صاحب‌کار، از محیط کار اخراج می‌شود.»

- (۱) تکانشی - سوگیری تأیید
- (۲) اجتنابی - اعتماد افراطی
- (۳) تکانشی - کنترل نکردن هیجانات
- (۴) احساسی - اعتماد افراطی

۷۶- کدام بیت به سبک تصمیم‌گیری اجتنابی اشاره دارد؟

- (۱) تقلید دو سه مقلد بی‌معنی
 - (۲) کام افعی به لبش شربت تریاک دهد
 - (۳) من نمی‌گویم زبان کن یا به فکر سود باش
 - (۴) عقل عطای است تو را از خدای
- بـدنام کنـد راه جـوانمردان را
هر که را طاعت او سابق احساس شود
ای ز فرصت بی‌خبر در هرچه هستی زود باش
بر تن تو واجب دین زین عطاست

۷۷- فرض زیر با کدام یک از گزینه‌های مطرح شده، ارتباط معنایی بیشتری دارد؟

«سیمنا درس می‌خواند تا پدر و مادرش از او راضی باشند و مبینا به این دلیل درس می‌خواند که می‌خواهد در یک دانشگاه سراسری معتبر قبول شود.»

- (۱) انگیزه‌ها هم درونی هستند و هم توسط عوامل بیرونی برای انسان ایجاد می‌شوند.
- (۲) انگیزه‌ها از نظر جهت و شدت در افراد متفاوت هستند.
- (۳) عوامل شکل‌دهنده نگرش، متنوع است و تحت تأثیر نظام شناختی فرد، باورها و ارزش‌های او قرار دارد.
- (۴) عوامل شکل‌دهنده به رفتار انسان، علاوه بر عوامل انگیزشی، تابع عوامل مختلف نگرشی افراد هم است.

۷۸- با توجه به روایت زیر، سعید و سمیه به ترتیب، چه سبک اسنادی را اتخاذ کرده‌اند و انگیزه جبران کدام یک بیشتر است؟

«سعید و سمیه هر دو در یک روز در آزمون رانندگی شهری رد شدند. سعید اعتقاد داشت بی‌دقتی کرده و هنگام پارک به نزدیک چهارراه بودن محل پارک توجه نکرده و سمیه اعتقاد داشت محل پارکی که افسر از او خواسته در آن مکان پارک کند، شلوغ بوده و سخت‌گیری افسر راهنمایی و رانندگی موجب عدم موفقیت او شده است.»

- (۱) درونی ناپایدار، بیرونی ناپایدار - سعید
- (۲) بیرونی ناپایدار، درونی ناپایدار - سمیه
- (۳) درونی پایدار، بیرونی پایدار - سعید
- (۴) بیرونی پایدار، درونی ناپایدار - سمیه

۷۹- روان‌شناسی سلامت، کدام مورد را بررسی می‌کند؟

- (۱) پیدا کردن راه‌های حذف کامل عوامل خطر ساز
- (۲) کشف روابط علی بین عوامل محیطی و بیماری‌ها
- (۳) سبک زندگی افراد به‌عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل ایجاد بیماری‌ها
- (۴) پیدا کردن درمان قطعی ناهنجاری‌های روانی

۸۰- کدام گزینه با فشار روانی ارتباط بیشتری دارد؟

- (۱) با تعادل زیستی ارتباط ندارد.
- (۲) مانع رسیدن به هدف است.
- (۳) دارای عوارض شناختی است.
- (۴) دارای پیامدهای دوجانبه است.

دفترچه شماره ۲

دفترچه اختصاصی

جامع دوم

آزمون ۲ تیر - سال ۱۴۰۲

آزمون اختصاصی
گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ گویی: ۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ گویی
۱	زبان عربی	۲۰	۸۱	۱۰۰	۲۰
۲	تاریخ	۱۳	۱۰۱	۱۱۳	۲۰
۳	جغرافیا	۱۲	۱۱۴	۱۲۵	
۴	فلسفه و منطق	۲۰	۱۲۶	۱۴۵	۲۰
۵	اقتصاد	۱۵	۱۴۶	۱۶۰	۱۵

■ ■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة من أو إلى العربية (۸۱ - ۸۸)

۸۱- ﴿ وَ هُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَ يَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ ... ﴾ :

(۱) او کسی است که توبه را از بنده‌اش قبول کرده است و از بدی‌هایش در گذشته است!

(۲) او همان کسی است که توبه را از بندگان قبول می‌کند و بدی‌هایشان را می‌بخشد!

(۳) او همان کسی است که پذیرای توبه از بندگان است و بدی‌ها را می‌بخشد!

(۴) او کسی است که توبه را از بندگان خود می‌پذیرد و از بدی‌ها درمی‌گذرد!

۸۲- « أَيُّهَا الشَّبَابُ! يَجِبُ أَنْ لَا نَنْسَى مَا قَرَّبَنَا مِنْ اللَّهِ يُبْعِدُنَا مِنَ النَّارِ وَ مَا بَعَّدَنَا مِنَ اللَّهِ يُقَرِّبُنَا مِنَ النَّارِ! »: ای

جوانان! ...

(۱) فراموش نمی‌کنیم؛ آنچه ما را به خدا نزدیک می‌کند، همان چیزی است که ما را از آتش دور می‌کند و آنچه ما را از خدا دور می‌کند، ما را به آتش نزدیک می‌کند!

(۲) نباید فراموش کنیم؛ آنچه ما با آن به خدا نزدیک شدیم، ما را از آتش دور می‌کند و آنچه با آن از خدا دور شدیم، ما را به آتش نزدیک می‌کند!

(۳) نباید فراموش کنیم؛ آنچه ما را به خدا نزدیک کرده است، ما را از آتش دور می‌سازد و آنچه ما را از خدا دور کرده به آتش نزدیک می‌کند!

(۴) واجب است که فراموش نکنیم؛ چیزی ما را به پروردگار نزدیک می‌کند که از آتش دور ساخته باشد و چیزی ما را از پروردگار دور می‌کند که به آتش نزدیک کرده باشد!

۸۳- « بَعْدَ أَنْ اخْتَرَعَ الدِّينَامِيْتُ إِزْدَادَتِ الْحُرُوبُ وَ الْقَتْلُ بِهَذِهِ الْمَادَّةِ وَ إِنْ كَانَ غَرَضُ مُخْتَرَعِهِ تَسْهِيلَ أَعْمَالِ الْإِنْسَانِ

الصَّعْبَةِ فِي الْمَجَالَاتِ الْمُخْتَلِفَةِ! »:

(۱) پس از اینکه دینامیت را اختراع کردند جنگ‌ها و کشتار به وسیله این ماده زیاد شد اگرچه قصد اختراع‌کننده آن، آسان کردن کارهای سخت انسان در زمینه‌های مختلف بود!

(۲) پس از اختراع دینامیت جنگ‌ها و کشتار میان انسان‌ها با این ماده افزایش یافت اگرچه قصد اختراع‌کننده آن، آسان‌تر کردن کارهای مختلف انسان در زمینه‌های دشوار بود!

(۳) پس از اینکه دینامیت اختراع شد جنگ‌ها و کشتار به وسیله این ماده افزایش یافت اگرچه قصد اختراع‌کننده آن، آسان کردن کارهای دشوار انسان در زمینه‌های مختلف بود!

(۴) بعد از اینکه دینامیت اختراع شد جنگ‌ها و کشتار را به وسیله این ماده افزایش دادند اگرچه قصد مخترع آن، آسان کردن فعالیت‌های سخت انسان در زمینه‌های گوناگون بود!

۸۴- « القلب الذي لا يخشع يكاد أن يفرغ من خشية الله! »:

(۱) دلی که فروتنی نکند، از ترس الهی خالی می‌گردد!

(۲) قلبی که خشوع نمی‌کند، چیزی نمانده که از ترس خدا خالی شود!

(۳) قلب کسی که فروتن نیست، نزدیک است که از پروای الهی فراغت یابد!

(۴) قلب آن که فروتنی نمی‌کند، به زودی از ترس و پروای خدا فراغت می‌یابد!

۸۵- « لما بلغ الإمام أن عامله على البصرة قد أسرع إلى مأدبة قوم عائلهم مجفوق و غنيهم مدعو كتب له رسالة

مهمة محزوناً! »:

(۱) هنگامی که به امام رسید که استاندار او در بصره به سوی سفره مهمانی مردمی شتافته است که تهیدستان رانده و

ثروتمندشان دعوت شده است با ناراحتی نامه مهمی برای او نوشت!

(۲) وقتی به امام رساندند همانا استاندارش در بصره به سفره مهمانی مردمی شتافته که فقیرشان از آن رانده شده و

ثروتمندشان دعوت شده است اندوهگین شد و نامه مهمی برای او نوشت!

(۳) وقتی امام به بصره رسید استاندار او به سوی سفره مهمانی مردمی رفته بود که تهیدستان رانده و ثروتمندشان

دعوت شده بود پس با ناراحتی نامه‌ای مهم برای او نوشت!

(۴) هنگامی که به امام رسید که استاندارش در بصره نیازمندان را به سرعت از سفره مهمانی رانده است و ثروتمندان را

به آن دعوت کرده است اندوهگین برای او نامه مهمی نوشت!

۸۶- عین الخطأ:

(۱) إن قلب المرء كزرع يموت إذا كثر عليه الماء! : بی‌گمان قلب انسان همچون کشتی است که هرگاه آب بر آن زیاد

شود، می‌میرد!

(۲) تعجب طلابي تعجباً لما سمعوا أن حجم دُبِّ الباندا عند الولادة أصغر من الفأر! : دانش‌آموزانم بسیار تعجب

کردند وقتی شنیدند که اندازه خرس پاندا هنگام تولد کوچکتر از موش است!

(۳) أحببتي لا تقولوا إلا الحق فإن المؤمن لا يخاف قول الحق وإن كان عليه! : ای دوستان من فقط حق را بگویند

زیرا مؤمن از گفتن حق نمی‌ترسد اگر چه به زیانش باشد!

(۴) كان المزارع يُربي الطيور المختلفة في مزرعته الكبيرة و هو ينتفع بها جداً! : کشاورز در مزرعه بزرگش پرندگان

مختلف را پرورش می‌داد در حالی که از آن‌ها بسیار سود می‌برد!

۸۷- عین الصحیح:

(۱) مضى الزمان و فهمتُ أكثرَ قدر ما كنت قد فقدتُه!: زمان گذشت و بیشتر قدر آنچه را که از دست داده بودم، فهمیدم!

(۲) أنواع الكائنات الحيّة في بحار العالم تُقدَّر بالملايين!: انواع موجودات زنده در آب‌های جهان، میلیون‌ها برآورد می‌شوند!

(۳) سامِحيني؛ أنتِ على الحقّ. أبَدِلْ لَكَ البطاقة!: به من اجازه بده؛ حق با توست. کارت را برایت تعویض می‌کنم!

(۴) ذاك هو الربّ الذي آمنكم من خوف العدو!: این همان پروردگاری است که از ترس دشمن به او ایمان آوردید!

۸۸- « ماهی‌هایی یافت می‌شوند که تاریکی‌های دریا را به روزی روشن تبدیل می‌کنند! »:

(۱) هناك أسماك يُحوّلُ ظلمات البحر إلى ضوء النّهار!

(۲) تُوجد أسماك تُحوّلُ ظلمات البحر إلى نهار مُضيء!

(۳) هناك أسماك يُحوّلونَ ظلمات البحر إلى ضوء النّهار!

(۴) تُوجد سمكات في البحر تُحوّلُ الظّلمات إلى النّهار المُضيء!

■ ■ اقرأ النّص التّالي ثمّ أجب عن الأسئلة (۸۹ - ۹۳) بما يُناسب النّص:

يُحكى أنّ رجلاً كان لديه صقر * يُرافقه في كلّ مكان يذهب إليه، ذات يوم خرج الرجل وحده ولم يكن معه إلّا الصقر.. عطش الرجل و أراد أن يشرب الماء، فسار حتّى وجد ينبوعاً في أسفل جبل فملاً كوبه... و حينما أراد شرب الماء جاء الصقر و سكب الكوب! حاول مرّة أخرى ولكن الصقر مع إقتراب الكوب من فم الرجل كان يقترب و يضرب الكوب بجناحه.

تكرّرت الحالة للمرّة الثالثة فغضب الرجل و أخرج سيفه و حينما اقترب الصقر ليسكب الماء ضربه ضربة واحدة، أحسّ الرجل بالألم لما رأى الصقر يسيل دمه. وقف الرجل للحظة ثمّ صعد فوق الينبوع فرأى بركة كبيرة يخرج منها الينبوع و فيها حيّة كبيرة ميتة و قد امتلأت البركة بالسم! (* صقر = شاهين)

٨٩- عَيْن الصَّحِيح:

- (١) كان الصقر قد فهم أنّ الرجل يُريد أن يتخلّص منه!
- (٢) شعر الرجل بالألم و الذنب قبل أن يقوم بقتل الصقر المظلوم!
- (٣) كان الصقر يُريد أن يُنقذ صاحبه رغم أنّه ما كان عالماً بالقضيّة!
- (٤) الصقر اقترب من صاحبه ليسكبّ الماء و كرّر عمله هذا مرّتين!

٩٠- صِف لنا الصَّقر و صاحبه حسب النَّصّ: عَيْن الصَّحِيح:

- (١) صاحب الصَّقر كان ذكياً ولكنّه لم يغلب غضبه!
- (٢) الصقر ما كان يستطيع أن يطير إلى الأعلى و الأسفل بسهولة!
- (٣) كان الصَّقر يُحبّ صاحبه حبّاً صادقاً ولكنّ الرجل ما كان يُحبّه!
- (٤) صاحب الصَّقر لم يكن مطمئناً لما أخرج السيف الذي كان يحمله!

٩١- عَيْن ما هو أبعَد من مفهوم النَّصّ:

- (١) كم من مشاعر ماتت من سوء الظنّ!
- (٢) من سلّ سيف الظلم قُتل به!
- (٣) من أطاع هواه حلّت به الندامة!
- (٤) لا تنظروا بعيونكم فقط بل أنظروا بعقولكم!

■ عَيْن الصَّحِيح في الإعراب و التَّحليل الصَّرْفِي (٩٢ و ٩٣)

٩٢- « يُرافق - أسفل - حاول - اقتراب »:

- (١) يُرافق: فعل مضارع - للمفرد المذكر الغائب - مزيد ثلاثي من باب مفاعلة / فعل، و فاعله ضمير «ه»
- (٢) أسفل: مذكر - اسم تفضيل على وزن «أفعل» من باب «إفعال» - نكرة - معرب / مجرور بحرف الجر
- (٣) حاول: ماض - مزيد ثلاثي (مصدره: مُحاولة، و له حرف زائد واحد) - معلوم / فعل و فاعل، الجملة فعلية
- (٤) اقتراب: اسم - مصدر (من فعل مزيد ثلاثي، له حرفان زائدان) - معرب / مجرور بحرف الجر بعلامة الكسرة

٩٣- « تَكَرَّرت - أَخْرَج - يَسِيل - يَخْرُج »:

- (١) تَكَرَّرت: فعل مضارع - للمفرد المؤنث الغائب - مزيد ثلاثي، بابه تَفَعَّل - معلوم / فاعله: الحالة
- (٢) أَخْرَج: فعل ماضٍ - مجرّد ثلاثي - معلوم - متعدّد / فعل و فاعل، مفعوله: السَّيف؛ و الجملة فعلية
- (٣) يسيل: فعل مضارع - للمذكّر - حروفه الأصلية أو مادّته: س ي ل - معلوم / مفعوله: دم؛ و الجملة فعلية
- (٤) يخرج: مضارع - للمفرد المذكّر الغائب - مجرّد ثلاثي - معلوم / فعل و فاعله: الينبوع؛ جملة وصفية لتوضيح «بركة»

■ ■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (٩٤ - ١٠٠)

٩٤- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (١) دَعُ شَاتِمَكَ مُهَانًا تُرَضِ الرَّحْمَنَ وَ تُسْخِطِ الشَّيْطَانَ!
- (٢) مَنْ لَمْ تَنْتَفِعْ بِدِينِهِ وَ دُنْيَاهُ فَلَا خَيْرَ لَكَ فِي مُجَالَسَتِهِ!
- (٣) لَنْ يَنْجَحَ فِي كُلِّ أَمْرٍ مِنَ الْأُمُورِ إِلَّا الْإِنْسَانُ السَّاعِي!
- (٤) دُعِيَ أَكَابِرُنَا إِلَى جَلْسَةٍ حَوْلِ التَّطْوِيرِ وَ أَعْمَارِ مَدِينَتِنَا!

٩٥- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي مَفْهُومِ الْعِبَارَةِ:

- (١) السَّكُوتُ ذَهَبٌ وَ الْكَلَامُ فِضَّةٌ! إِذَا قَلَّ الْخَطَابُ كَثُرَ الصَّوَابُ!
- (٢) عِدَاوَةُ الْعَاقِلِ خَيْرٌ مِنْ صِدَاقَةِ الْجَاهِلِ! : إِنْ دَانَا بُوَدَ خِصْمٍ تَوْبَهُتَرُ كِه بَا نَادَانِ شَوِي يَار وَ بَرَادِر
- (٣) سَلِ الْمَصْنَعِ رَكْبًا تَهَيِّمُ فِي الْفُلُوتِ! : حَالَتِ سُوخْتُهُ رَا سُوخْتُهُ دَل دَانَد وَ بَسِ شَمَعِ دَانَسْتِ كِه جَانِ دَادِنِ پِرَوَانِه ز چِيَسْتِ
- (٤) الدَّهْرُ يَوْمَانِ يَوْمٍ لَكَ وَ يَوْمٍ عَلَيْكَ! : اِنْدَرِ هَمِه دَشْتِ خَاوَرَانِ سَنَگِي نِيَسْتِ كَشِ بَا مَنِ وَ رُوَزْگَارِ مَنِ جَنَگِي نِيَسْتِ

٩٦- عَيْنُ حَرْفِ النُّونِ مَفْتُوحَةً دَائِمًا:

- (١) إِنِّي أَحَاوَلُ أَنْ أَكْتُبَ التَّمَارِينَ قَبْلَ بَدَايَةِ الْحِصَّةِ!
- (٢) إِلَهِي وَ رَبِّي أَدْخَلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ!
- (٣) طَيْرَانِ الْحَمَامَةِ الْبَيْضَاءِ فِي السَّمَاءِ مِنْ أَجْمَلِ الْمَشَاهِدِ!
- (٤) شَكَرَ مَدِيرَ الْمَدْرَسَةِ الطَّالِبِينَ لِإِهْتِمَامِهِمَا بِالْمُرَافِقِ الْعَامَّةِ!

٩٧- عَيْنُ الخَطَأِ فِي استخدام العدد و المعدود:

- (١) اشتریتُ من المتجر ستّة و ثلاثين كُرسياً!
 (٢) في هذا المَطعم الصّغير عشرة كراسي أحبّها جدّاً!
 (٣) هناك في صالة الامتحان عشرون كراسي فقط!
 (٤) نجلس في القاعة الأولى على ثمانية عشر كُرسياً!

٩٨- عَيْنُ حرف اللّام على المضارع يختلف عن الباقي:

- (١) لِيُعَالَج الطَّبِيبُ الحاذق مَرِيضَه اسْتَعْمَلَ العُشْبَ الطَّبِيّ!
 (٢) لِتَغَيِّرَ المُدرّسة طَريقة تدرّيسها شاهَدَت مِلَفَّ تلميذاتها!
 (٣) لِيَشْكُرَ المُسلمون رَبّه العَظيم على أَنعمَ يَسْتَفِيدُونَ منها!
 (٤) لِتَطْبَخَ أُمَّنا طعاماً لِلصَّيفِ المدْعُو قامَت من النّوم قبل ساعة!

٩٩- عَيْنُ «حزينا» يكون حالاً:

- (١) بعد انتشار الخبر في البلد أصبح نوبل حزينا و شعر بالذنب!
 (٢) شعر نوبل بخيبة الأمل و بقي حزينا و خاف أن يذكره الناس بالسوء!
 (٣) بين اولئك الصبيان رأيتُ بَغْتَةً صَبِيّاً حزينا ينظر إلى الباب مُنتظراً لأمّه!
 (٤) كان صديقنا بعد موت جدّه العجوز حزينا و لم يحضر بيننا لمدة أسبوع!

١٠٠- عَيْنُ الصحيح عن قراءة عمّا تحته خطّ (على الترتيب):

«... إلا إنَّ الإيمانَ بالربِّ يُنيرُ قلوبكم إلا فعليكم إلا تعبدوا إلا الله!»

- (١) ألا / إلا / إلا
 (٢) ألا / ألا / ألا
 (٣) ألا / إلا / إلا
 (٤) ألا / إلا / ألا

۱۰۱- کدامیک از گزینه‌های زیر دربارهٔ تقدم و تأخر زمانی وقوع رویدادها، از ۱۲۰۰۰ سال تا ۶۵۰۰ سال پیش، درست‌تر است؟

(۱) کشت برخی از گیاهان، اهلی کردن حیوانات، تولید خوراک، آغاز سفالگری

(۲) آغاز روستانشینی، آغاز سفالگری، آغاز کشاورزی، ساخت ظروف

(۳) تراشیدن سنگ‌ها، ساخت ابزارهای نوک‌تیز، گسترش صید آبزیان، آغاز سفالگری

(۴) گسترش استفاده از غار، ساخت ابزارهای سنگی تیغه‌دار، آغاز روستانشینی، اهلی کردن حیوانات

۱۰۲- وقایعی همچون «رواج آیین و اندیشه‌های کنفوسیوس»، «ایجاد شبکهٔ پیشرفته‌ای از جاده‌ها» و «افسانهٔ گیلگمش» به‌ترتیب مربوط به

کدامیک از تمدن‌های نخستین است؟

(۱) روم، چین، بین‌النهرین (۲) چین، یونان، بین‌النهرین

(۳) مصر، چین، یونان (۴) چین، روم، بین‌النهرین

۱۰۳- کدامیک از حوادث زیر مربوط به زمان پادشاهی اردشیر دوم هخامنشی، نیست؟

(۱) خاندان هخامنشی دچار تفرقهٔ درونی شد.

(۲) در ابتدای زمامداری او، برادرش کورش کوچک در آسیای صغیر سر به شورش برداشت.

(۳) در دورهٔ فرمانروایی او مصر دوباره ضمیمهٔ قلمرو هخامنشیان شد.

(۴) در جنگی که میان او و برادرش، کورش کوچک روی داد، برادرش کشته شد.

۱۰۴- رئیس روستاییان و کشاورزان حکومت ساسانی چه کسی بود و چه مسئولیت‌هایی برعهده داشت؟

(۱) آسورستان - گردآوری مالیات‌های بخش کشاورزی و ساخت سدها و آب‌بندها بر روی دجله و فرات

(۲) واستیریوشان‌سالار - انتقال شیوه‌های کشاورزی و فنون کندن قنات به سایر کشورهای جهان

(۳) واستیریوشان‌سالار - گردآوری مالیات‌های بخش کشاورزی و ترویج آبادانی و کشت و کار

(۴) آسورستان - گسترش راه‌ها و نظارت بر گردآوری و توزیع مالیات‌ها

۱۰۵- کدام موارد در زمینهٔ شیوهٔ تاریخ‌نگاری ترکیبی، صحیح است؟

(الف) در این روش مورخ با ذکر همهٔ روایات دربارهٔ یک موضوع، گزارشی از آن‌ها تنظیم می‌کند.

(ب) در این روش مورخ ناچار به گزینش و انتخاب است.

(ج) این نوع تاریخ‌نویسی از اوایل قرن پنجم هجری متداول شد.

(د) از برجسته‌ترین چهره‌های این سبک از تاریخ‌نویسی می‌توان به بلاذری و دینوری اشاره کرد.

(۴) ج و د

(۳) ب و ج

(۲) ب و د

(۱) الف و د

۱۰۶- کدام گزینه در مورد «قیس بن سعد بن عبادہ انصاری» صحیح است؟

- (۱) ناجی سپاه معاویه در جنگ صفین
(۲) فرمانده سپاه امام حسن (ع)
(۳) فرمانده سپاه اعراب مسلمان در جریان فتح شام
(۴) فرمانده سپاه امام علی (ع)

۱۰۷- کدام گزینه درباره سلطان محمد خوارزمشاه، درست نیست؟

- (۱) به خراسان و ماوراءالنهر لشکر کشید و با شکست طغرل سوم، آخرین سلطان سلجوقی، بر بخش وسیعی از ایران تسلط یافت.
(۲) حکومت او مورد تأیید خلافت عباسی قرار نگرفت؛ بنابراین برای رویارویی با عباسیان، به بغداد حمله کرد اما در همدان متوقف شد.
(۳) او برای مقابله با عباسیان، یکی از سادات حسینی را به عنوان خلیفه اعلام کرد.
(۴) یکی از مهم‌ترین رویدادهای تاریخ ایران یعنی حمله چنگیزخان مغول در زمان او اتفاق افتاد.

۱۰۸- کدام گزینه در مورد تجارت در عصر «مغول - تیموری»، صحیح نیست؟

- (۱) کشورگشایی‌های چنگیز و تیمور موجب وحدت سیاسی کشورها و توسعه تجارت بین‌الملل شد.
(۲) اقتصاد شهری و تجاری در این دوره وضعیت بهتری نسبت به کشاورزی داشت.
(۳) پررونق‌ترین مسیرها و راه‌های تجاری در این دوره در انحصار جاده ابریشم و بنادر دریای مدیترانه بود.
(۴) در این دوره بازاریان و صنعتگران از زندگی بهتری نسبت به مردم غیرشهری برخوردار بودند.

۱۰۹- کدام مورد از وظایف واسال در نظام سیاسی و اجتماعی قرون وسطا نیست؟

- (۱) ارباب خود را هنگام جنگ یاری دهد.
(۲) از کاخ و کوشک ارباب خود حفاظت نماید.
(۳) به ارباب خود عوارض و مالیات بپردازد.
(۴) از زبردستان خود مالیات بگیرد و به قضاوت بپردازد.

۱۱۰- کدام گزینه در مورد وضعیت «دولت عثمانی» در جریان جنگ جهانی اول و پس از آن به‌درستی بیان شده است؟

- (۱) با شروع جنگ جهانی اول، دولت عثمانی به متفقین پیوست و به‌دنبال انقلاب در روسیه، این کشور از جبهه جنگ خارج شد.
(۲) با پایان جنگ جهانی دوم، امپراتوری عثمانی فروپاشید و کشورهای کنونی ترکیه، عراق، سوریه، اردن، فلسطین، لبنان و عربستان شکل گرفتند.
(۳) در مذاکرات ورسای، انگلستان و فرانسه قرارداد پنهنی را که قبل از پایان جنگ جهانی اول در مورد عثمانی امضا کرده بودند علنی نمودند.
(۴) دولت عثمانی هرچند در اواخر جنگ جهانی اول موفقیت‌هایی به دست آورد، ولی در نهایت توسط نیروهای متفقین اشغال شد.

۱۱۱- کدام مورد درباره تقدم و تأخر زمانی رویدادهای زیر نادرست است؟

الف) مردم اغلب بینوا و خشمگین پاریس با حمله به زندان باستیل انقلاب خود را آغاز کردند.

ب) اعتراض به قرارداد وثوق الدوله و مخالفت با آن باعث سقوط دولت او شد.

ج) بخش وسیعی از نیمه شمالی ایران، منطقه تحت نفوذ روسیه شناخته شد.

د) در پی قتل ولیعهد اتریش و همسرش به دست یک صرب ملی‌گرا در شهر ساریوو مرکز بوسنی، اتریش به حکومت صربستان مستقل اعلام

جنگ کرد.

۱) «د» بعد از «ج» و قبل از «ب» روی داد. ۲) «ج» بعد از «الف» و قبل از «د» اتفاق افتاد.

۳) «د» بعد از «الف» و قبل از «ب» روی داد. ۴) «ج» بعد از «د» و قبل از «الف» اتفاق افتاد.

۱۱۲- کدام گزینه تعریف درست‌تری در مورد «نهضت مقاومت ملی» در تاریخ معاصر ایران ارائه می‌دهد؟

۱) دکتر مصدق و طرفداران ملی‌گرای او که موافق ملی شدن صنعت نفت بودند.

۲) اساتید دانشگاه و دانشجویانی که در ۱۶ آذر ۱۳۳۲ در اعتراض به برقراری روابط سیاسی مجدد ایران و انگلیس اعتراض کردند.

۳) گروهی از شخصیت‌های ملی و مذهبی و از جمله تعدادی از استادان دانشگاه که در قالب تشکیلی با قرارداد جدید نفتی به مخالفت

برخاستند.

۴) گروهی از شخصیت‌های ملی و مذهبی که در آستانه کودتای ۲۸ مرداد، با ایجاد تشکیلی، خواهان برکناری زاهدی و روی کار آمدن مجدد

دکتر مصدق شدند.

۱۱۳- کدام گزینه از نتایج قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲، نیست؟

۱) هدف مبارزه تغییر کرد و سرنگونی رژیم پهلوی هدف نهایی مبارزان شد.

۲) رهبری امام خمینی به عنوان رهبر سیاسی برجسته‌تر شد و مبارزان به نقش و قدرت سیاست در این زمینه توجه بیشتری نشان دادند.

۳) حضور امام خمینی (ره) در صحنه مبارزه موجب شد بسیاری از روحانیون به مبارزات سیاسی روی بیاورند.

۴) علاوه بر روحانیون و دانشگاهیان، اقشار دیگری از جامعه نیز به جمع مبارزان پیوستند.

۱۱۴- جغرافیای اقتصادی بر کدام مورد تأکید دارد؟

(۱) چرا رشد اقتصادی بعضی کشورها با ثبات و بعضی دیگر بی ثبات است؟

(۲) کاربرد و نحوه تخصیص منابع تولیدی محدود در طبیعت در تأمین نیازهای انسانها چگونه است؟

(۳) عوامل اقتصادی چگونه بر رفتار و تعامل انسانها با یکدیگر تأثیر می گذارند؟

(۴) نابرابری نواحی در اقتصاد جهانی چه تأثیری بر فضای جغرافیایی دارد؟

۱۱۵- اشکال «کارستی» با کدامیک از عوامل پیدایش ناهمواریها قرابت دارد؟

(۱) ماهی دشت کرمانشاه در اثر انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمینها به وجود آمده است.

(۲) تپه‌های ماسه‌ای در اثر وزش باد و جابه‌جایی ماسه و شن با سرعت باد و انباشت آنها ایجاد می‌شود.

(۳) دشت نهاوند در استان همدان بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست به وجود آمده‌اند.

(۴) کلوته‌ها در اثر فرسایش بادی در رسوبات نرم به‌جا مانده از دریاچه‌های قدیم پدید می‌آید.

۱۱۶- کدام موارد متن زیر را به‌درستی تکمیل می‌کنند؟

«در نواحی داخلی کشور به دلیل ... اختلاف دما ... است؛ در صورتی که در نواحی جنوبی کشور با توجه به ...»

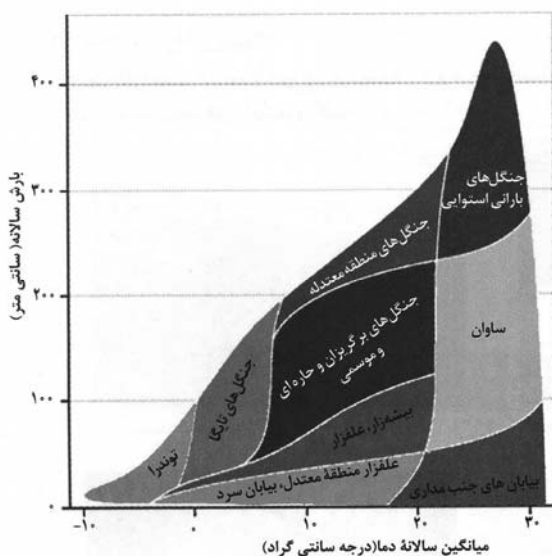
(۱) شکل و جهت ناهمواریها - اندک / رطوبت نسبی بالا و صعود آن، میزان بارندگی زیاد است.

(۲) دور بودن از دریاها و منابع رطوبتی - زیاد / عدم امکان صعود هوای مرطوب، میزان بارندگی اندک است.

(۳) قرار گرفتن در پشت کوهها - زیاد / میانگین دمای بالای سالیانه، میزان بارندگی و رطوبت اندک است.

(۴) سنگینی و فرونشینی هوا - اندک / تبخیر و تعرق بالا، میزان بارندگی زیاد است.

۱۱۷- با توجه به تصویر زیر از زیست‌بوم‌های جهان ...

(۱) هر چه از ساوان به سمت عرض‌های جغرافیایی بالاتر حرکت می‌کنیم

زاویه تابش خورشید عمودتر و بارش باران کاهش می‌یابد.

(۲) هر چه از جنگل‌های تایگا به سمت عرض‌های پایین جغرافیایی پیش

می‌رویم زاویه تابش خورشید مایل‌تر و بارش باران افزایش می‌یابد.

(۳) هر چه از زیست‌بوم توندرا به سمت جنگل‌های بارانی استوایی حرکت

می‌کنیم زاویه تابش خورشید عمودتر و بارش باران افزایش می‌یابد.

(۴) هر چه از بیابان به سمت عرض‌های جغرافیایی بالاتر حرکت می‌کنیم

زاویه تابش خورشید عمودتر و بارش باران افزایش می‌یابد.

۱۱۸- تنوع بالای تولیدات باغی کشور ما حاصل چه چیزی است؟

- (۱) اختلاف شدید درجه حرارت روزانه و سالانه نواحی مختلف کشور
- (۲) توزیع متناسب جمعیت در مناطق روستایی دارای استعداد کشاورزی
- (۳) تنوع میزان آب و خاک در نواحی مختلف کشور
- (۴) عوامل انسانی گسترده مانند احداث سد در مناطق مختلف کشور

۱۱۹- متن زیر به کدام موضوع اشاره دارد؟

«گاهی دو ناحیه فرهنگی به هم خیلی نزدیک‌اند و پدیده فرهنگی در اثر تماس مستقیم مردم، از ناحیه‌ای به ناحیه دیگر منتقل می‌شود.»

- (۱) انسان‌ها با شیوه‌ها و ابزارهای مختلف نواحی مختلف را پدید می‌آورند یا آن‌ها را تغییر می‌دهند.
 - (۲) نواحی زندگی مردم را تحت تأثیر قرار می‌دهد و انسان‌ها در چارچوب شرایط این نواحی دست به عمل می‌زنند.
 - (۳) هر ناحیه با دیگر نواحی رابطه و کنش متقابل دارد و بر روی آن‌ها تأثیر می‌گذارد.
 - (۴) برنامه‌ریزی‌ها یا تصمیم‌های دولت‌ها موجب حفظ، تغییر یا تخریب نواحی طبیعی و انسانی می‌شود.
- ۱۲۰- امکان بهره‌وری از استعداد خوب نواحی دورافتاده در زمینه انواع تولیدات چگونه میسر خواهد شد؟

- (۱) حضور نیروی انسانی و کارآمد و متخصص در بخش‌های مختلف
- (۲) در اختیار داشتن راه‌ها و وسایل حمل‌ونقل کافی
- (۳) قرار گرفتن در کنار کشاورزی به‌عنوان یک بخش بسیار تعیین‌کننده
- (۴) برخورداری از جمعیت متناسب و نیروی کار ارزان

۱۲۱- اثر رشد ارتباطات و فناوری اطلاعات بر تنوع جغرافیایی زبان‌ها چیست؟

- (۱) غلبه برخی از زبان‌ها در جهان
- (۲) رونق یافتن برخی زبان‌های بومی و محلی
- (۳) کاستن اهمیت زبان ملی کشورهای مختلف
- (۴) افزایش اهمیت زبان‌های کم‌تر شناخته‌شده

۱۲۲- کدام عبارت‌ها با مرزهای تطبیقی همخوانی دارد؟

- (الف) این مرزها بعدها مورد قبول ساکنان آن کشورها قرار گرفته‌اند.
- (ب) توسط آن گروه‌های انسانی متفاوت، از نظر قومی، زبانی و دینی از یکدیگر جدا می‌شوند.
- (ج) با در نظر گرفتن شرایط فرهنگی تعیین می‌شوند.
- (د) افراد یک ملت و قوم را که دارای دین و زبان مشترک‌اند از هم جدا می‌کند.

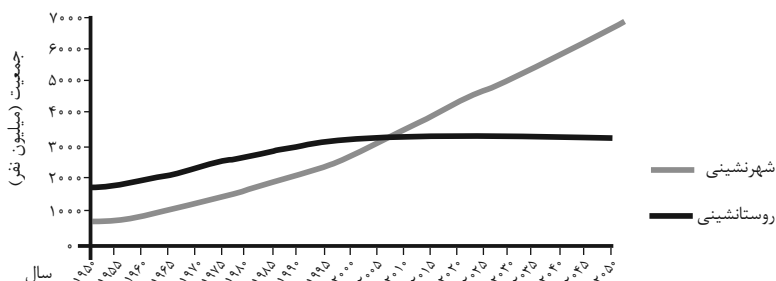
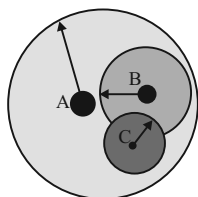
(۴) ب و د

(۳) ج و د

(۲) ب و ج

(۱) الف و ب

۱۲۳- حوزه نفوذ سکونتگاه‌ها در شکل زیر با کدام خط نمودار مطابقت دارد؟

(۱) حوزه نفوذ شهر A با خط «شهرنشینی» نمودار تطابق دارد و انواع کالاها و خدمات را از سایر نقاط دریافت می‌کند.

(۲) حوزه نفوذ شهر C همچون خط «روستانشینی» نمودار وسعت کمی دارد و ساکنان آن برای خرید و کار به شهرهای مجاور مراجعه می‌کنند.

(۳) حوزه نفوذ شهر B متناسب با خط «شهرنشینی» نمودار، نسبت به C بزرگ‌تر است و به‌طور معمول کالاها و خدمات را از C دریافت می‌کند.

(۴) شهر A با خط «روستانشینی» نمودار تناسب دارد و از نظر اقتصادی، تجهیزات و نیروی متخصص به شهر B وابسته است.

۱۲۴- همه موارد از نشانه‌های احتمالی وقوع زمین‌لرزه هستند؛ به‌جز:

(الف) تخلیه یکباره انرژی

(ب) تغییر در ترکیب شیمیایی آب‌های زیرزمینی

(ج) تغییر اندازه فاصله شکستگی‌های پوسته زمین

(د) فشار بر لایه‌های پوسته زمین

(۱) الف و ب

(۲) ج و د

(۳) ب و ج

(۴) الف و د

۱۲۵- «در کشوری، بارش‌های سنگین موسمی و وقوع خسارت‌های بزرگ ناشی از آن از جمله سیل، به سکونتگاه‌ها و زمین‌های کشاورزی بیشترین آسیب را می‌رساند و آن‌ها را تخریب می‌کند.» در این مورد سنجش از دور در مدیریت قبل از وقوع سیل چه کاربردی دارد؟

(۱) مطالعه میزان فرونشست در اثر خسارت ناشی از وقوع سیل در حریم رودخانه

(۲) مکان‌یابی برای اسکان موقت و استقرار مراکز درمانی در مناطق دور از خطر سیلاب

(۳) به کارگیری روش‌های مهندسی و احداث سازه‌های مناسب جهت هدایت، انحراف یا مهار سیل

(۴) پیش‌بینی جهت حرکت سامانه‌های بارش‌زا و زمان رسیدن آن‌ها به هر منطقه

۱۲۶- در کدام گزینه نوع مغالطه احتمالی هر دو بخش یکسان است؟

- (۱) بدون شک فلسفه‌خواندن دیگر ارزشی ندارد. - همهٔ اختلافات ناشی از شک و سوءظن بی‌پایه و اساس هستند.
- (۲) امثال بوستان سعدی در ادبیات فارسی زیادند. - پدرم با شریکش در مورد زمینی اختلاف داشتند و قاضی به نفع او رأی داد.
- (۳) فردی پولش را در جیبش گذاشته باشد و بگوید کیف پول همراهم نیست. - من و محسن در جلسه با هم مخالفت می‌کردیم.
- (۴) شکارچی به دنبال خرگوش می‌گشت و آن را بسیار سریع یافت. - احسان در مکالمه با رضا بود که ناگهان تصادف کرد.

۱۲۷- اگر مفهوم «الف» نسبت به مفهوم «ب» از جهتی اعم و از جهتی اخص و مفهوم «ج» اخص از مفهوم «الف» باشد، میان دو مفهوم «ب» و

«ج» کدام نسبت از نسبت‌های چهارگانه قابل تصور نیست؟

(۱) عموم و خصوص مطلق (۲) تباین

(۳) عموم و خصوص من وجه (۴) تساوی

۱۲۸- در کدام گزینه تعاریف ذکر شده برای مفاهیم به‌ترتیب شرط «جامع بودن»، «مانع بودن» و «دوری نبودن» تعریف را ندارد؟

«دانشگاه»، «حیوان»، «لوزی»

- (۱) مؤسسه‌ای برای تحصیل پس از دیپلم - جسم رشدکننده - متوازی‌الاضلاعی با یک زاویه قائم
- (۲) محلی برای دریافت مدارکی همچون لیسانس و دکترا - شیئی دارای سیستم عصبی - چهارضلعی با چهار زاویه برابر
- (۳) مؤسسه‌ای دولتی برای تحصیلات آکادمیک - جسم رشدکننده متحرک - مربعی با طول اضلاع برابر
- (۴) نهادی برای تحصیلات عالی به صورت حضوری - جاندار حساس متحرک بالاراده - شکلی چهارضلعی با اضلاع عمود بر هم

۱۲۹- در کدام گزینه از استدلال تمثیلی استفاده شده است؟

- (۱) زندگی بیدل جهانی را ز مرگ آگاه کرد / محو بود اندوه رفتن گر نمی‌بود آمدن
- (۲) شعر او فردوس را مانند، که اندر شعر او / هر چه در فردوس ما را وعده کرده ذوالمنن
- (۳) بی تو ما را چون چراغ کشته هستی داغ کرد / هر کجا رفتیم خالی بود جای سوختن
- (۴) دو روزی با غم و رنج حوادث صبر کن بیدل / جهان آخر چو اشک از دیده‌ات یکبار می‌افتد

۱۳۰- در عکس مستوی از ... به ... نمی‌توان رسید و اگر عکس قضیه‌ای «موجبه جزئی» باشد، کدام نسبت چهارگانه امکان ندارد بین موضوع و

محمول آن برقرار باشد؟

(۱) صدق اصل - صدق عکس - تباین (۲) صدق عکس - صدق اصل - تباین

(۳) کذب اصل - کذب عکس - تساوی (۴) کذب عکس - کذب اصل - تساوی

۱۳۱- در یک قیاس معتبر نتیجه و یکی از مقدمات قیاس به ترتیب قضایای «بعضی الف د نیست» و «هر ب الف است» می‌باشد. مقدمه دیگر قیاس

کدام یک از قضایای زیر می‌تواند باشد تا اعتبار قیاس حفظ شود؟

- (۱) هر د ب است. (۲) هیچ ب د نیست. (۳) بعضی د ب نیست. (۴) هیچ الف د نیست.

۱۳۲- کدام گزینه از جمله موارد رهایی از عادات غیرمنطقی، یکی از آثار زندگی بر پایه فهم فلسفی، نمی‌باشد؟

- (۱) نقد و ارزیابی افکاری که پشتوانه عقلی ندارد. (۲) ارائه فهم درستی از حقایق با کنار گذاشتن عادات غیرمنطقی
(۳) تلاش در جهت پی بردن به بطلان عقاید (۴) استقامت و پایداری متفکران در مسیر نیل به حقیقت

۱۳۳- سقراط در دادگاه خطاب به حاضران گفت در چه صورتی سزاوار مجازات و مؤاخذه در دادگاه است؟

- (۱) در صورتی که راه درست را در پیش نگرفته باشد. (۲) در صورتی که از فرمان الهی سرپیچی کند.
(۳) در صورتی که ادعای دانشی را بکند که فاقد آن است. (۴) در صورتی که به عدالت فوق بشری اعتقاد نداشته باشد.

۱۳۴- کدام عبارت محتوایی نادرست درباره ابزارهای شناخت را بیان می‌کند؟

- (۱) دانشمندان قادر نیستند بدون قبول پیشین اصل سنخیت دست به تجربه و آزمایش بزنند.
(۲) مبانی عقلانی علوم تجربی خود توسط این علوم تجربی قابل اثبات و انکار نیستند.
(۳) از دیدگاه ابن‌سینا، پذیرش اصل علیت از راه تجربه نیست، بلکه خود سازنده هر نوع تجربه است.
(۴) عقل قادر است با تجزیه و تحلیل داده‌های حسی به شناخت برسد، پس شناخت عقلانی بدون حس ممکن نیست.

۱۳۵- کدام گزینه نمی‌تواند از جمله عقاید تجربه‌گرایان باشد؟

- (۱) حس و تجربه ارزش بیشتری از استدلال عقلانی دارد.
(۲) ابزار عقل نقشی در شناخت‌های انسان ندارد و فاقد ارزش است.
(۳) تجربه از عقل مهم‌تر است و بهتر ما را به حقیقت می‌رساند.
(۴) باقی‌ماندن علوم تجربی در خرافات، معلول تکیه بیش از حد بر استدلال عقلانی بود.

۱۳۶- کدام گزینه با توجه به انسان‌شناسی در منظر حکمت متعالیه صحیح است؟

- (۱) جسم و بدن حقایقی مغایر بوده و جدای از یکدیگر هستند.
(۲) خداوند با اعطای روح، زندگی به تن می‌بخشد و حیات متعلق به نفس است.
(۳) روح نتیجه رشد و تکامل خود جسم و بدن می‌باشد و تن قفس نفس نیست.
(۴) روح و بدن وحدتی حقیقی دارند، بنابراین انسان فقط یک ساحت وجودی دارد.

۱۳۷- کدام مورد از اشتراک نظرهای افلاطون و ارسطو به‌شمار نمی‌رود؟

- (۱) قوای شهوت و غضب همواره در معرض افراط و تفریط قرار دارند.
- (۲) عقل با حاکمیت بر سایر قوا می‌تواند آن‌ها را به اعتدال برساند.
- (۳) همهٔ انسان‌ها بنا بر عقل خود در طلب اعتدال و هماهنگی قوا هستند.
- (۴) فضیلت در بین انسان‌ها مشترک است و عقل همگان آن را درست می‌داند.

۱۳۸- فیلسوفی ادعا می‌کند وجود جزئی از ماهیت است. کدامیک از جملات زیر از جمله پیامدهای ادعای او نمی‌باشد؟

- (۱) شیء «الف» به‌وجود آمد بدون اینکه علتی داشته باشد.
- (۲) شیء «الف» ممتنع‌الوجود بالذات بود اما وجودش واجب شد.
- (۳) شیء «الف» همان شیء «ب» و شیء «ب» همان شیء «ج» است.
- (۴) صفات خارجی شیء «الف» در ذهن نیز محقق شد.

۱۳۹- در کدام گزینه معنای اتفاق به‌درستی ذکر نشده است؟

- (۱) نبود نقشه‌ای جامع و کامل برای سیر پدیده‌ها در جهان: (معنای سوم)
- (۲) عدم انتظار آثار مشابه از علل یکسان: (معنای دوم)
- (۳) انکار ارتباط وجودی میان اجزای عالم: (معنای اول)
- (۴) عدم توقف شیوع کرونا با وجود واکسیناسیون عمومی و رعایت بهداشت اجتماعی: (معنای سوم)

۱۴۰- کدامیک از گزینه‌های زیر مطابق نظر دکارت نیست؟

- (۱) از نظر دکارت قبول خداوند پشتوانه‌ای برای زندگی معنادار است.
- (۲) ادراک تصور نامتناهی از جانب خود موجود نامتناهی است.
- (۳) خدای دکارت خدایی معین دارای صفات منحصر به فرد است.
- (۴) اساس استدلال دکارت مبتنی بر مخلوق بودن من است.

۱۴۱- کدام مورد از مقدمات برهان فارابی نمی‌باشد؟

- (۱) در جهان پیرامون واقعیت‌هایی هستند که وجودشان از خودشان نیست.
- (۲) سلسلهٔ علت‌ها و معلول‌ها به علتی ختم می‌شود که در وجودش وابسته به چیز دیگر نیست.
- (۳) مقدم بر هر معلولی باید علت آن موجود باشد، زیرا بدون آن معلول محقق نمی‌شد.
- (۴) ادامه یافتن زنجیرهٔ علت‌ها تا بی‌نهایت امری محال است؛ زیرا پدیدآمدن بی‌نهایت پدیده بدون وجود علل غیرممکن است.

۱۴۲- کدام گزینه درباره نسبت بین مفهوم «لوگوس» نزد هراکلیتوس و مفهوم «نطق» در نظر ارسطو صحیح است؟

- (۱) هر دوی این مفاهیم ناظر به عقل به عنوان حقیقتی متعالی هستند و از این حیث اشتراک دارند.
- (۲) مفهوم مورد استفاده ارسطو را می‌توان با قدری مسامحه ظهوری از لوگوس هراکلیتوس دانست.
- (۳) هر یک از این دو مفهوم ناظر به یک جنبه متفاوت از عقل هستند و بنابراین اشتراک مفهومی ندارند.
- (۴) جهان و اشیاء ظهور چیزی هستند که ارسطو ذاتی انسان می‌داند و لوگوس ناظر به قوه تفکر فردی است.

۱۴۳- کدام گزینه منظور فارابی را از رابطه بین عقل فعال و عقل انسان به درستی تبیین می‌کند؟

- (۱) بین عقل فعال و عقل انسان رابطه تساوی برقرار است؛ چرا که عقل انسان نیز مرتبه پایین عقل فعال است.
- (۲) عقل انسان اعم از عقل فعال است؛ همان‌طور که چشم انسان اعم از نور آفتاب است.
- (۳) ادراک حقایق به واسطه عقل فعال است؛ همان‌طور که مشاهده اشیاء به واسطه نور انجام می‌شود.
- (۴) عقل فعال علت وجودی عقل انسان است؛ همان‌طور که نور باعث بینایی می‌شود.

۱۴۴- کدام گزینه درباره فلسفه سیاسی فارابی صحیح است؟

- (۱) عدم پذیرش مشاغل سیاسی مانع از نظریه‌پردازی عمیق فارابی در امور سیاسی شد.
- (۲) تفاوت هدف مدینه فاضله و جاهله ریشه در تعاریف مختلف آن دو از مفهوم سعادت دارد.
- (۳) زعیم مدینه فاضله همچون بدنی سالم است که تقسیم کار عادلانه بین اعضای جامعه را برعهده دارد.
- (۴) اولین مبنای ورود به مباحث اجتماعی و فلسفه سیاسی تقسیم‌بندی جوامع به مدینه فاضله و جاهله است.

۱۴۵- مفهوم عبارت زیر اشاره به کدام‌یک از اصول حکمت متعالیه دارد؟

«وجود سزاوارترین چیزی است به تحقق، زیرا ماسوای آن به سبب وجود تحقق و موجود در اعیان و اذهان است.»

- (۱) وحدت حقیقت وجود
- (۲) تمایز دو مفهوم وجود و ماهیت
- (۳) اصالت وجود
- (۴) مراتب داشتن وجود

۱۴۶- کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح سؤالات زیر است؟

الف) کدام مورد از روش‌های افزایش درآمد برای یک کسب و کار است؟

ب) زمانی که زنان مسلمان ایرانی، با موقوفاتی که انجام می‌دادند در سرمایه‌گذاری و تولید مشارکت می‌کردند، وضعیت در اروپا چگونه بود؟

ج) کدام یک از وظایف پول به «انجام معاملات تجاری» کمک می‌کند؟

۱) الف) پرهیز از استخدام نیروی کار غیرلازم ب) به استعمار کشورهای دیگر می‌پرداختند. ج) وسیله پرداخت‌های آینده

۲) الف) صرفه‌جویی و افزایش بهره‌وری ب) بربریت حاکم بود. ج) وسیله پرداخت در مبادلات

۳) الف) فروش کالاها با قیمت مناسب ب) به نوسازی سریع صنایع و تولیدات خود اقدام می‌کردند. ج) وسیله پرداخت در مبادلات

۴) الف) بازاریابی برای محصولات ب) زنان حق مالکیت نداشتند. ج) وسیله پرداخت‌های آینده

۱۴۷- با توجه به اطلاعات داده‌شده، وضعیت اقتصادی سالانه این بنگاه اقتصادی چگونه است؟

• ۵۰۰ قطعه تولیدی سالانه با قیمت فروش هر قطعه تولیدی ۵۰,۰۰۰ واحد پولی

• خرید مواد اولیه مورد نیاز سالانه: $\frac{1}{4}$ دستمزد ماهانه هر کارگر

• دستمزد ماهانه هر کارگر ۲۰,۰۰۰ واحد پولی و تعداد کل کارگران ۲۰ نفر

• هزینه اجاره ماهانه بنگاه ۲,۰۰۰,۰۰۰ واحد پولی

• مالیات سالانه ۱۵ درصد درآمد سالانه بنگاه

• هزینه استهلاک سالانه $\frac{1}{3}$ دستمزد سالانه تمامی کارگران

• هزینه تحصیل فرزندان مدیر کارخانه ۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰ واحد پولی

۲) ۷,۷۹۵,۰۰۰ واحد پولی سود یا منفعت

۱) ۷,۷۹۵,۰۰۰ واحد پولی ضرر یا زیان

۴) ۸,۸۹۰,۰۰۰ واحد پولی سود یا منفعت

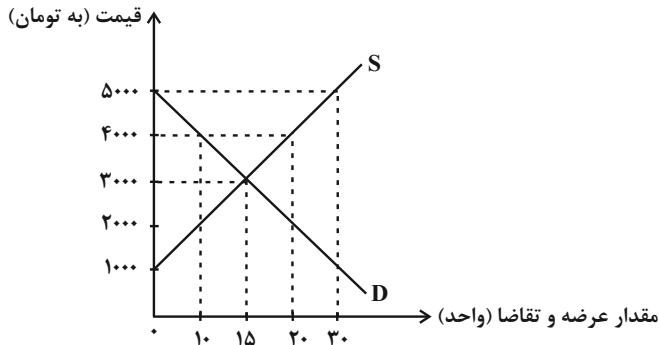
۳) ۸,۸۹۰,۰۰۰ واحد پولی ضرر یا زیان

محل انجام محاسبات

۱۴۸- نمودار زیر مربوط به عرضه و تقاضای یک کالای مصرفی از سبد کالاهای پرمصرف خانوار است. با توجه به این نمودار:

الف) در کدام سطح از قیمت، مازاد عرضه داریم و تفاضل میزان عرضه از مقدار تعادلی برابر با ۵ واحد است؟

ب) حداکثر درآمد تولیدکنندگان در قیمت ۵۰۰۰ تومان چقدر است و برای اینکه بازار به حالت تعادل برسد، قیمت باید چه تغییری کند؟

الف) (الف) ۵۰۰۰ ب) ۳۰۰۰-۱۵۰,۰۰۰ تومان باید قیمت افزایش یابد.

الف) (الف) ۲۰۰۰ ب) ۲۰۰۰-۰ تومان باید قیمت کاهش یابد.

الف) (الف) ۴۰۰۰ ب) ۳۰۰۰-۱۵۰,۰۰۰ تومان باید قیمت افزایش یابد.

الف) (الف) ۴۰۰۰ ب) ۲۰۰۰-۰ تومان باید قیمت کاهش یابد.

۱۴۹- موارد کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) برقراری سطح قیمتی بالاتر از قیمت تعادلی برای گندم توسط دولت:

ب) کدام سیاست اقتصادی جهت مقابله با تحریم‌های مالی مناسب است؟

ج) جهت مقاوم‌سازی اقتصاد کشوری که با «تحریم» روبه‌رو است، چه راهکاری مناسب است؟

الف) (الف) منجر به ایجاد کمبود گندم در بازار می‌شود. ب) افزایش نسبت صادرات غیرنفتی به تولید کل ج) خودکفایی

الف) (الف) باعث افزایش قیمت گندم توسط کشاورزان می‌شود. ب) افزایش نسبت صادرات غیرنفتی به تولید کل ج) خلق مزیت اقتصادی

الف) (الف) منجر به ایجاد مازاد گندم در بازار می‌شود. ب) افزایش حجم نقدینگی و حفظ ارزش پول ملی ج) نزدیک شدن به وضعیت تک‌محصولی

الف) (الف) منجر به ایجاد مازاد گندم در بازار می‌شود. ب) افزایش حجم نقدینگی و حفظ ارزش پول ملی ج) تنوع شرکای تجاری

۱۵۰- تولید کل کشوری فرضی در سال اول (سال پایه) برابر با ۲۰۰۰ میلیارد واحد پولی است و تولید کل واقعی در سال دوم ۲۱۴۰ میلیارد واحد پولی و

نرخ رشد تولید اسمی سال دوم نسبت به سال پایه ۱۴ درصد به‌دست آمده است. نرخ رشد تولید کل واقعی سال دوم و تولید کل اسمی سال دوم

کدام است؟

۲۲۸۰-٪۷ (۴)

۲۸۲۰-٪۶ (۳)

۲۸۲۰-٪۷ (۲)

۲۲۸۰-٪۶ (۱)

۱۵۱- در هر یک از تصمیمات زیر، فرد گرفتار کدام‌یک از اشتباهات رایج در تصمیم‌گیری شده است؟ (به ترتیب)

الف) زینب، از «برندی معمولی» خریدهای خود را انجام می‌دهد؛ چون ارزان‌تر از «برندهای معروف» است.

ب) امیرعلی کار در مغازه پدرش را دوست دارد و می‌تواند از این طریق برای خود درآمدی داشته باشد و وسایل مورد علاقه خود را بخرد. به همین

خاطر او قصد ترک مدرسه را دارد.

الف) (۱) اثرگذاری حقه‌های فروش - اعتماد به نفس بیش از حد

الف) (۳) اثرگذاری حقه‌های فروش - بی‌صبری زیاد

الف) (۲) چسبیدن به وضعیت فعلی - خودرأی بودن

الف) (۴) توجه به هزینه‌های دررفته - چسبیدن به وضعیت فعلی

محل انجام محاسبات

۱۵۲- چنانچه مراحل تولید کالایی مطابق جدول زیر باشد، به ترتیب: (نرخ مالیات بر ارزش افزوده ۲۰ درصد تعیین شده است).

(الف) قیمت محصول (بدون احتساب مالیات بر ارزش افزوده) در مرحله اول و دوم چقدر است؟

(ب) مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده توسط فروشنده در مرحله سوم کدام است؟

(ج) مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع آوری شده در مرحله اول و دوم چقدر است؟

مرحله ۳	مرحله ۲	مرحله ۱	
۶۲,۰۰۰	؟	؟	قیمت محصول
؟	۹۰۰۰	۷۵۴۰	مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده توسط فروشنده

(۱) الف) (۳۷,۷۰۰-۴۵,۰۰۰ ب) (۱۲,۴۰۰ ج) صفر - ۷,۰۰۰

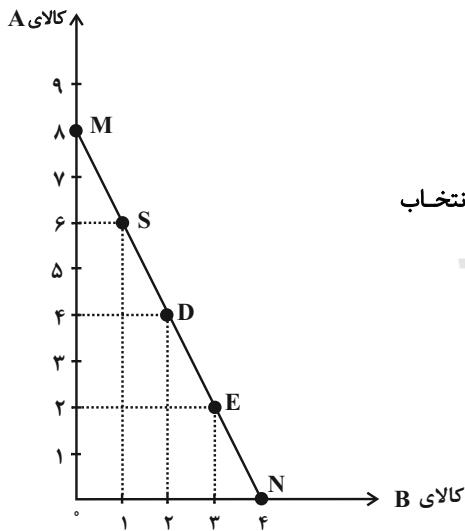
(۲) الف) (۳۸,۵۰۰-۵۵,۰۰۰ ب) (۱۳,۰۰۰ ج) صفر - ۷,۰۰۰

(۳) الف) (۳۸,۵۰۰-۵۵,۰۰۰ ب) (۱۳,۰۰۰ ج) ۱,۵۰۸-۷,۴۹۲

(۴) الف) (۳۷,۷۰۰-۴۵,۰۰۰ ب) (۱۲,۴۰۰ ج) ۷,۵۴۰-۱,۴۶۰

۱۵۳- فردی پول خود را می تواند به خرید دو کالای A و B اختصاص دهد. اگر خط بودجه فرد به شکل نمودار زیر باشد و قیمت هر واحد کالای A،

۱۴۰ واحد پولی باشد:

(الف) بودجه این فرد برای خرید دو کالای A و B چقدر است؟

(ب) اگر این فرد بخواهد به جای خرید در نقطه E، نقطه D را انتخاب کند، هزینه فرصت این انتخاب

چقدر خواهد بود؟

(پ) قیمت هر واحد کالای B چند واحد پولی است؟

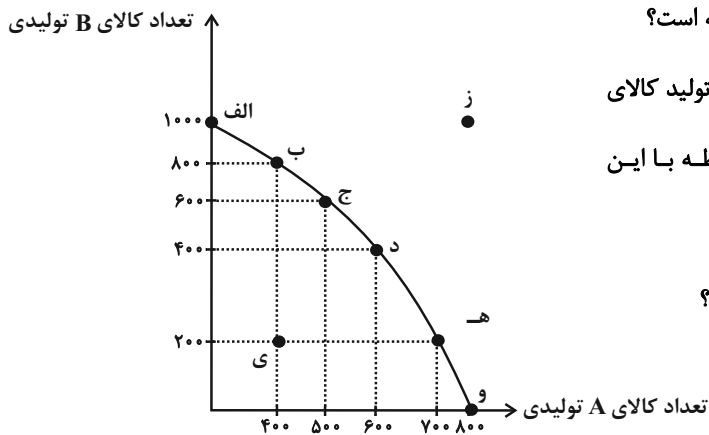
(۱) الف) (۱۱۲۰ واحد پولی ب) ۲ واحد کالای A که از خرید آن صرف نظر شده است. (پ) ۱۴۰

(۲) الف) (۱۱۲۰ واحد پولی ب) ۱ واحد کالای B که از خرید آن صرف نظر شده است. (پ) ۲۸۰

(۳) الف) (۱۲۰۰ واحد پولی ب) ۱ واحد کالای B که از خرید آن صرف نظر شده است. (پ) ۱۴۰

(۴) الف) (۱۲۰۰ واحد پولی ب) ۲ واحد کالای A که از خرید آن صرف نظر شده است. (پ) ۲۸۰

۱۵۴- با توجه به منحنی مرز امکانات تولید زیر که مربوط به یک شرکت فرضی است که دو کالای A و B را تولید می‌کند:

الف) در نقطه (ه) میزان تولید کالاها در مقایسه با نقطه (ب) چگونه است؟

ب) اگر نقطه تولید بنگاه نقطه (و) باشد و بنگاه تصمیم بگیرد میزان تولید کالای

A را به میزان ۱۰۰ واحد کاهش دهد، آنگاه کدام گزینه در رابطه با این

تصمیم درست است؟

ج) به ترتیب تولید در کدام نقاط کارا، ناکارا و غیرقابل دستیابی است؟

د) کدام گزینه در خصوص هزینه فرصت انتقال از نقطه (د) به

(ب)، صحیح است؟

۱) الف) میزان تولید کالای A، ۶۰۰ واحد کمتر است و میزان تولید کالای B، ۳۰۰ واحد بیشتر است. ب) ۳۰۰ واحد به تولید کالای B افزوده

می‌شود. ج) ز - الف - ی - د) هزینه فرصت تولید ۴۰۰ واحد کالای B بیشتر، صرف نظر از تولید ۲۰۰ واحد کالای A است.

۲) الف) میزان تولید کالای A، ۳۰۰ واحد کمتر است و میزان تولید کالای B، ۶۰۰ واحد بیشتر است. ب) در طول مرز امکانات تولید به سمت چپ

و بالا حرکت خواهیم کرد و به نقطه (د) منتقل خواهیم شد. ج) الف - ی - ز - د) هزینه فرصت تولید ۸۰۰ واحد کالای B بیشتر، صرف نظر از تولید

۶۰۰ واحد کالای A است.

۳) الف) میزان تولید کالای A، ۳۰۰ واحد بیشتر است و میزان تولید کالای B، ۶۰۰ واحد کمتر است. ب) هزینه فرصت این تصمیم ۱۰۰ واحد

کالای A است که از تولید آن صرف نظر کرده‌ایم. ج) و - ی - ز - د) هزینه فرصت تولید ۴۰۰ واحد کالای B بیشتر، صرف نظر از تولید ۲۰۰ واحد کالای

A است.

۴) الف) میزان تولید کالای A، ۳۰۰ واحد بیشتر است و میزان تولید کالای B، ۶۰۰ واحد کمتر است. ب) در این حالت تقاضای مشتریان برای

کالای B افزایش یافته است. ج) ز - و - ی - د) هزینه فرصت تولید ۸۰۰ واحد کالای B بیشتر، صرف نظر از تولید ۶۰۰ واحد کالای A است.

۱۵۵- به ترتیب، هر یک از موارد «تأیید صلاحیت‌های شاغلین»، «تأمین نیروهای نظامی»، «اجرای حقوق مالکیت» و «خدمات آتش‌نشانی»، به کدام یک از

وظایف دولت اشاره دارد؟

۱) ارائه کالای عمومی - بهبود عملکرد بازار - بهبود عملکرد بازار - ارائه کالای عمومی

۲) بهبود عملکرد بازار - بهبود عملکرد بازار - ارائه کالای عمومی - ارائه کالای عمومی

۳) بهبود عملکرد بازار - ارائه کالای عمومی - بهبود عملکرد بازار - ارائه کالای عمومی

۴) ارائه کالای عمومی - ارائه کالای عمومی - بهبود عملکرد بازار - ارائه کالای عمومی

محل انجام محاسبات

۱۵۶- صحیح (ص) یا غلط (غ) بودن عبارات زیر به ترتیب در کدام گزینه به درستی نشان داده شده است؟

- الف) همه کسانی که شغلی ندارند بیکار به حساب می آیند، بنابراین کسانی که دانش آموز و دانشجو هستند و یا بازنشسته و خانه دارند بیکار محسوب می شوند.
- ب) کسانی که به صورت پاره وقت مشغول به کارند شاغل محسوب نمی شوند و باید در جست و جوی شغل تمام وقت باشند.
- ج) شاغل به حساب آوردن کسانی که در غیر از زمینه تخصصی شان مشغول به کار و فعالیت هستند، یکی از دلایل فاصله داشتن نرخ بیکاری از مقدار واقعی اش است.
- د) بیکاری اصطلاحی شامل کسانی می شود که شغل خود را رها کرده و در جست و جوی شغل بهتر هستند یا به تازگی در حال ورود به بازار کاراند، این بیکاری بلندمدت است و در برخی از کشورها وجود دارد.
- ه) افرادی که در خارج از کشور تخصص هایی گرفته اند که مورد نیاز بنگاه های تولیدی اقتصادی کشور نیست یا تکنولوژی پیشرفت کرده است و افراد مهارت هایی دارند که با شغل های موجود روز تطابق ندارد و یا افرادی بدون مهارت هستند در حالی که اقتصاد، نیاز به نیروی متخصص دارد، دچار بیکاری ساختاری شده اند.
- و) در دوران رکود، تولید کارخانه ها و شرکت ها کاهش می یابد و نیاز به استخدام نیروی کار جدید ندارند یا حتی نیروهای کار قبلی خود را اخراج می کنند، در نتیجه این نیروها دچار بیکاری فصلی می شوند.

(۲) غ - غ - ص - ص - غ - ص

(۱) ص - ص - غ - ص - ص - غ

(۴) ص - ص - غ - غ - غ - ص

(۳) غ - غ - ص - غ - ص - غ

۱۵۷- ارزش خدمات ارائه شده در اقتصادی که میزان تولید کالاها و خدمات آن در طی یک سال به شرح زیر است، کدام است؟

مواد غذایی: ۲۰ تن، از قرار هر تن ۴۰۰,۰۰۰ ریال

مواد دارویی: ۱۰ تن، از قرار هر تن ۵۰۰,۰۰۰ ریال

ماشین آلات: ۲۵۰ دستگاه، از قرار هر دستگاه ۱۰۰,۰۰۰ ریال

تولید خارجی های مقیم کشور: ۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال

تولید ناخالص داخلی سرانه: ۲۰ ریال

جمعیت کشور: ۴ میلیون نفر

(۴) ۱۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال

(۳) ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

(۲) ۳۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال

(۱) ۲۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال

۱۵۸- در کدام گزینه راهکارهای دولت برای مقابله با «فقر و بیکاری» و «تورم»، به ترتیب درست بیان شده است؟

(۱) مبارزه با فساد - افزایش صادرات

(۲) ایجاد نهادهای توانمندسازی - سیاست افزایش نقدینگی

(۳) حمایت از شرکت های تولیدی - افزایش ظرفیت های تولیدی

(۴) کاهش نرخ های مالیاتی - خرید اوراق مشارکت

۱۵۹- به ترتیب، پاسخ سؤالات زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

الف) کدام عبارت را می توان تعریف درستی از استقلال اقتصادی دانست؟

ب) مقاومت سازی اقتصادی به چه معناست؟

۱) الف) خودکفایی در تولید همه کالاها و خدمات نهایی ب) شرکت های تولیدی در شرایط سخت نیز بتوانند همه نیازهای کشور را برآورده سازند و توان تاب آوری در مقابل تحریم و تهاجم های بیگانگان را داشته باشند.

۲) الف) وابسته نبودن اقتصاد ملی به اقتصادهای بیگانه ب) مجموع نیروهای مولد، شرکت ها، مؤسسات تولیدی و خدماتی یک کشور، روی پای خود بایستند تا بتوانند در صورت به وجود آمدن بحران، تمامی نیازهای اساسی و حیاتی شان را خودشان تولید و تأمین کنند و وابسته به بیگانگان نباشند.

۳) الف) عدم وابستگی به خارج برای تأمین هیچ یک از کالاها ب) در صورت تحریم و به وجود آمدن بحران، اقتصاد کشور بتواند تمامی تولیدات خود را در داخل انجام دهد و زیر سایه بیگانگان نباشد.

۴) الف) خودکفایی در تولید کالاهای ضروری و راهبردی در عین تعامل منطقی با کشورهای دیگر ب) اقتصاد کشور در برابر تهدیدات و تکانه های داخلی و خارجی، آسیب ناپذیر باشد و با اتکا به قابلیت ها و ظرفیت های داخلی و بدون استفاده از فرصت های بیرونی، نیازها و مشکلات اقتصادی را رفع کند.

۱۶۰- کشورهای اروپایی به علت افزایش قیمت سوخت و نیز شیوع کرونا در سال های اخیر دچار بحران تورم شده اند. براساس اطلاعات جدول زیر و با فرض

اینکه نرخ تورم در کشورهای D و B برابر باشد:

الف) کدام یک از کشورهای A، B، C، D بیشترین نرخ تورم را در سال ۲۰۲۲ داشته است؟

ب) سطح عمومی قیمت ها در آغاز سال ۲۰۲۲ در کشور B چقدر است؟

کشورها	سطح عمومی قیمت ها در آغاز سال ۲۰۲۲	سطح عمومی قیمت ها در پایان سال ۲۰۲۲
A	۳۱۰۰	۳۵۶۵
B	؟	۳۵۰۰
C	۲۵۰۰	۳۰۰۰
D	۲۵۰۰	۲۸۰۰

۳۲۱۵- A (۱)

۳۲۱۵- B (۲)

۳۱۲۵- C (۳)

۳۱۲۵- D (۴)

محل انجام محاسبات

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۲ تیر ماه ۱۴۰۲

(جامع ۲)

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام داری‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
سامان اسپهرم، محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم توننده‌جانی، آروین حسینی، احمدرضا ذاکرزاده، امیر زراندوز، علی شهبازی، علیرضا عبدی، احسان غنی‌زاده، فرشید کریمی، امیر محمودیان	ریاضی
سید علیرضا احمدی، محسن اصغری، سیدعلیرضا علویان، سجاد غلام‌پور سیوکی، فرهاد فروزان‌کیا، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، هومن نمازی، شیوا نظری	زبان و ادبیات فارسی
ریحانه امینی، آرزیتا بیدقی، زینب آذری، فاطمه صفری	علوم اجتماعی
حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد	روان‌شناسی
محمود بادبرین، ولی برجی، بهروز حیدریکی، حمیدرضا قائدامینی، سیدمحمدعلی مرتضوی، سیده محیا مؤمنی، پیروز وجان	زبان عربی
زهرا دامیار، فاطمه سخایی، علی محمد کریمی، جواد میربلوکی	تاریخ و جغرافیا
حسین آخوندی راهنماچی، سبا جعفرزاده صابری، نیما جواهری، حسن صدری، فرهاد قاسمی‌نژاد، علیرضا نصیری	فلسفه و منطق
نسرین جعفری، سارا شریفی، مهدی ضیائی	اقتصاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملازمسانی، آروین حسینی	الهه شهبازی
زبان و ادبیات فارسی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان	فریبا رئوفی
علوم اجتماعی	آرزیتا بیدقی	فاطمه صفری	کوثر شاه‌حسینی	زهرة قموشی
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد	زهرة قموشی
زبان عربی	نوید امساک	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی، فاطمه منصورخاکی	لیلا ایزدی
تاریخ	جواد میربلوکی	جواد میربلوکی	زهرا دامیار	فاطمه فوقانی
جغرافیا	زهرا دامیار	زهرا دامیار	سید علیرضا علویان	فاطمه فوقانی
فلسفه و منطق	سبا جعفرزاده صابری	نیما جواهری	فرهاد علی‌نژاد	زهرة قموشی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	فاطمه صفری	زهرة قموشی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	زهرا دامیار
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهرة قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی

۱- گزینه «۴»

(سامان اسپورم)

چون معادله ریشه مضاعف دارد؛ پس:

$$m^2 x^2 - 6mx + 2m + k = 0$$

$$\frac{\Delta=0}{\text{ریشه مضاعف}} \rightarrow \Delta = b^2 - 4ac = 0 \Rightarrow (-6m)^2 - 4(m^2)(2m+k) = 0$$

$$36m^2 - 8m^3 - 4m^2k = 0$$

$$\Rightarrow 4m^2(9-2m-k) = 0 \Rightarrow \begin{cases} m=0 \text{ (غ ق)} \\ 9-2m-k=0 \end{cases}$$

بنابراین ریشه مضاعف معادله برابر است با:

$$x = -\frac{b}{2a} \Rightarrow -\frac{-6m}{2m^2} = \frac{3}{m} \Rightarrow \frac{6m}{2m^2} = \frac{3}{m}$$

$$\frac{m \neq 0}{m} \cdot \frac{3}{m} = \frac{3}{m} \Rightarrow m = 4 \xrightarrow{9-2m-k=0} 9-2(4)-k=0$$

$$1-k=0 \Rightarrow k=1$$

(ریاضی و آمار (۱)، حل معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۲- گزینه «۴»

(آروین حسینی)

در معادله درجه دوم داده شده حاصل ضرب ریشه‌ها منفی است

$$(P = \frac{c}{a} = -\frac{1}{2}). \text{ از طرفی چون } \alpha < 0 \text{ است. پس } \beta > 0 \text{ است، حال}$$

داریم:

$$|\alpha + \beta| + |-\beta| - |\alpha| \xrightarrow{\alpha < 0, \beta > 0} S = -\frac{b}{a} = -\frac{6}{2} = -3$$

$$|\alpha + \alpha + \beta| + |-\beta| - |\alpha|$$

$$= |S + \alpha| + |-\beta| - |\alpha| = -S - \alpha + \beta + \alpha = -\alpha$$

منفی منفی منفی

(ریاضی و آمار (۱)، حل معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۳- گزینه «۱»

(امیر زراندوز)

با توجه به تعریف تابع علامت داریم:

$$\text{sign}(x^2 - 3x - 1) = 0 \Rightarrow x^2 - 3x - 1 = 0$$

$$\Rightarrow |\alpha - \beta| = \frac{\sqrt{\Delta}}{|a|} = \frac{\sqrt{9 - 4(1)(-1)}}{|1|} = \sqrt{13}$$

البته بدون استفاده از فرمول بالا هم می‌توانیم مسئله را حل کنیم، یعنی

باید ریشه‌های معادله $x^2 - 3x - 1 = 0$ را به روش دلتا محاسبه کرده و از

هم کم کنیم.

(ریاضی و آمار (۱) و (۲)، حل معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲، تابع، صفحه ۳۵)

۴- گزینه «۱»

(امیر زراندوز)

$$f(x) = x^2 - 6x$$

$$f(2h) = (2h)^2 - 6(2h) = 4h^2 - 12h$$

$$f(2h-1) = (2h-1)^2 - 6(2h-1) = 4h^2 - 4h + 1 - 12h + 6$$

$$= 4h^2 - 16h + 7$$

$$\Rightarrow f(2h) - f(2h-1) = (4h^2 - 12h) - (4h^2 - 16h + 7)$$

$$= 4h - 7$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۵)

۵- گزینه «۳»

(امیر زراندوز)

با توجه به شکل داریم:

$$\text{رأس} \Rightarrow x - m = 0 \xrightarrow{x=1} 1 - m = 0 \Rightarrow m = 1$$

$$A \Big|_p \in f \xrightarrow{\text{در تابع}} 2 = a(0-1)^2 + 3(1) \Rightarrow 2 = a + 3 \Rightarrow a = -1$$

$$\text{عرض رأس} = 3m = 3 \times 1 = 3$$

$$a + \text{بیشترین مقدار تابع} = -1 + 3 = 2$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

۶- گزینه «۲»

(محمّد بصیرایی)

می‌دانیم ۹۶ درصد داده‌ها در فاصله $(\bar{x} - 2\sigma, \bar{x} + 2\sigma)$ قرار دارند.

بنابراین:

$$(22, 28) = (25 - 3, 25 + 3)$$

$$\Rightarrow 2\sigma = 3 \Rightarrow \sigma = 1.5 \Rightarrow \sigma^2 = 2.25$$

(ریاضی و آمار (۱)، کُر با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۱ تا ۹۳)

۷- گزینه «۴»

(فرشید کریمی)

در گام اول، پس از مرتب کردن داده‌ها، می‌دانیم که Q_1 و Q_3 روی جعبه هستند و جزء داده‌های داخل جعبه حساب نمی‌شوند. بنابراین میانگین داده‌های داخل جعبه برابر است با:

$$11, 12, 14, \boxed{17, 23, 23, 25, 26, 30}, 31, 32, 39$$

$$\bar{X} = \frac{17+23+23+25+26+30}{6} = \frac{144}{6} = 24$$

میانگین داده‌های داخل جعبه هم برابر است با:

$$17, 23, 23, 25, 26, 30$$

Q_2

$$Q_2 = \frac{23+25}{2} = \frac{48}{2} = 24$$

$$\bar{X} - Q_2 = 24 - 24 = 0$$

در نتیجه:

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۹)

$$m = \frac{5-0}{\frac{3}{2}-\frac{23}{2}} = \frac{5}{-20} = -\frac{1}{4} \Rightarrow y = -\frac{1}{4}x + h \xrightarrow{\left(\frac{3}{2}, 5\right)}$$

$$5 = -\frac{1}{4} \times \frac{3}{2} + h \Rightarrow 5 = -\frac{3}{8} + h \Rightarrow h = 5 + \frac{3}{8} \Rightarrow h = \frac{43}{8}$$

$$y = -\frac{1}{4}x + \frac{43}{8} \Rightarrow g(x) = \begin{cases} 2x+2, & x < \frac{3}{2} \\ -\frac{1}{4}x + \frac{43}{8}, & x \geq \frac{3}{2} \end{cases}$$

$$D_g = R, D_f = \left\{-\frac{3}{2}, 2, 4\right\} \Rightarrow D_f \cap D_g = \left\{-\frac{3}{2}, 2, 4\right\}$$

$$(f+g)\left(-\frac{3}{2}\right) = f\left(-\frac{3}{2}\right) + g\left(-\frac{3}{2}\right) = 1 + 2\left(-\frac{3}{2}\right) + 2 = 1 - 3 + 2 = 0$$

$$(f+g)(2) = f(2) + g(2) = -4 + \left(-\frac{1}{4}\right) \times 2 + \frac{43}{8}$$

$$= -4 - 1 + \frac{43}{4} = \frac{3}{4}$$

$$(f+g)(4) = f(4) + g(4) = -2 + \left(-\frac{1}{4}\right)(4) + \frac{43}{8}$$

$$= -2 - 2 + \frac{43}{4} = \frac{7}{4}$$

$$R_{f+g} = \left\{0, \frac{3}{4}, \frac{7}{4}\right\} \text{ بر د } \text{مجموع اعضای برد} = 0 + \frac{3}{4} + \frac{7}{4} = \frac{10}{4} = \frac{5}{2}$$

(ریاضی و آمار، (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۳ و ۳۵ تا ۵۴)

(ابوالفضل بوعاری)

۱۲- گزینه ۳»

برای اینکه تابع $f(x)$ پلکانی باشد، باید ضریب x در هر دو ضابطه برابر با صفر شود:

$$2b + 7 = 0 \Rightarrow b = -\frac{7}{2}$$

$$\frac{3a+6}{2} = 0 \Rightarrow 3a+6=0 \Rightarrow 3a=-6 \Rightarrow a=-2$$

$$f(x) = \begin{cases} 2a, & x \geq 2 \\ -\frac{b}{2}, & x < 2 \end{cases} \xrightarrow{a=-2, b=-\frac{7}{2}} f(x) = \begin{cases} -4, & x \geq 2 \\ \frac{7}{4}, & x < 2 \end{cases}$$

(ریاضی و آمار، (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۴ و ۳۷)

(امسان غنی زاده)

۱۳- گزینه ۱»

$$f(t) = c(1+r)^t \Rightarrow 6400 = 2500(1+r)^2$$

$$\Rightarrow (1+r)^2 = \frac{6400}{2500} \Rightarrow (1+r)^2 = \frac{64}{25}$$

$$\Rightarrow 1+r = \frac{8}{5} \Rightarrow r = \frac{8}{5} - 1 = \frac{3}{5}$$

$$\Rightarrow \text{درصد تورم} = \frac{3}{5} \times 100 = 60\%$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۱۰۲ تا ۱۰۴)

۸- گزینه ۲»

(امسان غنی زاده)

متغیر سوم در نمودار جابجایی، متناسب با مساحت دایره‌ها هستند، پس با توجه به فرمول مساحت دایره، $\pi \times R^2$ داریم:

$$\frac{\text{مساحت دایره } B}{\text{مساحت دایره } A} = \frac{B}{A} \Rightarrow \frac{\pi r^2}{\pi R^2} = \frac{B}{A} \Rightarrow \frac{r^2}{R^2} = \frac{B}{A}$$

$$= \frac{\pi \times r^2}{\pi R^2} = \frac{r^2}{R^2} = \frac{r^2}{(3r')^2} = \frac{r^2}{9r'^2} = \frac{1}{9}$$

(ریاضی و آمار، (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۰ تا ۱۱۲)

۹- گزینه ۲»

(علیرضا عبیدی)

$$1) \underbrace{(p \wedge \sim q) \vee (p \wedge q)}_{\text{قانون پخش}} \equiv p \wedge \underbrace{(q \vee \sim q)}_T \equiv p \wedge T = p \times$$

فرض کنیم $p \wedge q$ هم‌ارز t باشد. داریم:

$$2) \underbrace{(p \wedge q)}_t \wedge \underbrace{[(p \wedge q) \vee r]}_t \equiv t \wedge (t \vee r) = t = p \wedge q \times$$

$$3) \underbrace{[(\sim p \vee T) \wedge (p \vee \sim p)]}_T \wedge q = (T \wedge T) \wedge q \equiv T \wedge q \equiv q \times$$

$$4) \underbrace{p \vee (q \wedge r)}_{\text{قانون پخش}} \equiv (p \vee q) \wedge (p \vee r) \times$$

(ریاضی و آمار، (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۱ تا ۱۱)

۱۰- گزینه ۱»

(امد رضا ذاکر زاده)

چون تابع f تابع ثابت است، پس باید ضریب x صفر باشد.

$$f(x) = (2a-1+a)x + a-1 \Rightarrow f(x) = (3a-1)x + a-1$$

$$3a-1=0 \Rightarrow a = \frac{1}{3} \Rightarrow f(x) = \frac{1}{3}x - 1 = -\frac{2}{3}$$

$$g(x) = 6\left(\frac{1}{3}\right)x + 2 \Rightarrow g(x) = 2x + 2$$

$$f(5) + g(1) = -\frac{2}{3} + 4 = \frac{10}{3}$$

(ریاضی و آمار، (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۳)

۱۱- گزینه ۱»

(امیر مضموریان)

ابتدا ضابطه تابع $g(x)$ را به دست می‌آوریم: چون از ضابطه اول (خط سمت چپ) ۲ نقطه مشخص است، از آن شروع می‌کنیم:

$$A(-1, 0), B(0, 2) \Rightarrow m = \frac{2-0}{0-(-1)} = 2$$

$$\Rightarrow y = 2x + h \xrightarrow{h=2} y = 2x + 2$$

در محل تعویض ضابطه‌ها (نقطه متعلق به هر ۲ ضابطه) عرض نمودار برابر ۵ است. پس طول آن را به دست می‌آوریم:

$$y = 5 \Rightarrow 5 = 2x + 2 \Rightarrow 2x = 3 \Rightarrow x = \frac{3}{2}$$

حال با ۲ نقطه $C\left(\frac{3}{2}, 5\right)$ و $D\left(\frac{23}{4}, 0\right)$ ضابطه دوم را محاسبه می‌کنیم:

به‌ازای $x=0$ جملات دنباله به صورت -3 و 3 و -3 می‌باشد که دنباله هندسی افزایشی نیست؛ بنابراین به‌ازای $x=9$ داریم:

$$6, 12, 24 \Rightarrow \begin{cases} r=2 \\ a_1=6 \end{cases}$$

حال جمله عمومی دنباله هندسی را به‌ازای $a_1=6$ و $r=2$ تشکیل می‌دهیم:

$$a_n = a_1 \times r^{n-1} = 6 \times (2)^{n-1} = 3 \times 2 \times 2^{n-1} \Rightarrow a_n = 3(2)^n$$

در نتیجه $a=3$ و $b=2$ است؛ بنابراین:

$$a + 2b = 3 + 2(2) = 3 + 4 = 7$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۳ تا ۸۵)

(علی شهبازی)

۱۸- گزینه «۲»

همه اعداد را به‌صورت توان‌دار با پایه ۲ می‌نویسیم:

$$\sqrt[3]{4} = \sqrt[3]{2^2} = 2^{\frac{2}{3}}$$

$$2\sqrt[3]{8} = 2\sqrt[3]{2^3} = 2^{\frac{3}{3}} = 2^1$$

$$4\sqrt[3]{\frac{5}{25}} = 4\sqrt[3]{\frac{5}{5^2}} = 4\sqrt[3]{5^{-1}} = 4 \times 5^{-\frac{1}{3}} = 4 \times 5^{-\frac{1}{3}}$$

$$2\sqrt{2} = 2 \times 2^{\frac{1}{2}} = 2^1 \times 2^{\frac{1}{2}} = 2^{\frac{3}{2}}$$

معادله را تشکیل می‌دهیم:

$$\sqrt[3]{4} \times 2\sqrt[3]{8} \times 4\sqrt[3]{\frac{5}{25}} = (2\sqrt{2}) \times x \Rightarrow 2^{\frac{2}{3}} \times 2^{\frac{3}{3}} \times 4 \times 5^{-\frac{1}{3}} = (2^{\frac{3}{2}}) \times x$$

$$2^{\frac{2}{3}} \times 2^{\frac{3}{3}} \times 4 \times 5^{-\frac{1}{3}} = 2^{\frac{2}{3}} \times 2^{\frac{3}{3}} \times 2^2 \times 5^{-\frac{1}{3}} = 2^{\frac{2}{3} + \frac{3}{3} + 2} \times 5^{-\frac{1}{3}} = 2^{\frac{11}{3}} \times 5^{-\frac{1}{3}}$$

$$\frac{2^{\frac{11}{3}} \times 5^{-\frac{1}{3}}}{2^{\frac{3}{2}}} = \frac{2^{\frac{11}{3}} \times 5^{-\frac{1}{3}}}{2^{\frac{3}{2}}} \Rightarrow 1 = \frac{x-1}{2} \Rightarrow x-1=2 \Rightarrow x=3$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۸۶ تا ۹۶)

(علی شهبازی)

۱۹- گزینه «۴»

باید مقدار دو تابع در $x=3$ یکسان باشد:

$$f(3) = g(3) \Rightarrow 4^3 a + 2 = 8 a - 3 \Rightarrow 2^2(3a+2) = 2^3(a-3)$$

$$2^2 a + 4 = 2^3 a - 9 \Rightarrow 6a + 4 = 3a - 9 \Rightarrow 3a = -13 \Rightarrow a = \frac{-13}{3}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۹۶ تا ۱۰۴)

(ابوالفضل بوعاری)

۲۰- گزینه «۱»

با توجه به نمودار داریم:

$$\bar{x}_A = 8, \sigma_A = 4, \bar{x}_B = 5, \sigma_B = 7$$

الف) انحراف معیار داده‌های B از A بیشتر است.

ب)

$$A \text{ میانگین } = 8 - 4 = 4$$

$$B \text{ میانگین } = 5 - 7 = -2$$

پ) نمودارها مربوط به گام چهارم چرخه آمار است.

$$\sigma_A < \sigma_B \text{ (ت)}$$

$$\sigma_B = 7 \Rightarrow \sigma_B^2 = 49 \text{ (ث)}$$

هیچ‌یک از موارد صحیح نیستند!

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۴ تا ۴۴)

۱۴- گزینه «۲»

(ممدابراهیم توزنده‌بانی)

کافی است ابتدا از میان ۶ مکان، ۳ مکان را انتخاب کنیم و مثلاً ارقام فرد را در آن‌ها قرار دهیم. با توجه به اینکه سه رقم ۱ و ۳ و ۵ باید به‌طور صعودی باشند، پس برای هر سه مکان، انتخاب فقط یک حالت برای چیدن ارقام در این مکان‌ها وجود دارد.

به‌طور کلی این کار به $\binom{6}{3} = 20$ طریق امکان‌پذیر است. واضح است که

بعد از قراردادن سه رقم فرد، سه رقم زوج در ۳ مکان باقی‌مانده به‌طور منحصر به فرد می‌توان به صورت نزولی قرار داد.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

۱۵- گزینه «۴»

(امیر ممدوریان)

ابتدا تعداد اعضای فضای نمونه را به‌دست می‌آوریم که برابر با انتخاب ۴ کتاب از بین ۱۱ کتاب است:

$$n(S) = \binom{11}{4} = \frac{11!}{4!7!} = \frac{11 \times 10 \times 9 \times 8 \times 7!}{4! \times 7!} = 330$$

شمارش حالات نامطلوب (متمم پیشامد A) ساده‌تر است: یعنی حالتی که ۴ کتاب انتخابی از یک موضوع باشد.

$$n(A') = \binom{5}{4} + \binom{4}{4} = 5 + 1 = 6$$

$$P(A') = \frac{6}{330} \Rightarrow P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{6}{330} = 1 - \frac{1}{55} = \frac{54}{55}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

۱۶- گزینه «۲»

(امیر ممدوریان)

$$a_{13} + a_{12} + a_{11} = 6(a_1 + a_2 + a_3)$$

$$\Rightarrow a + 12d + a + 11d + a + 10d$$

$$= 6(a + a + d + a + 2d) \Rightarrow 3a + 33d = 6(3a + 3d)$$

$$3a + 33d = 18a + 18d \Rightarrow 15d = 15a \Rightarrow d = a$$

از طرفی مجموع جملات هفتم و هشتم برابر ۴۵ است:

$$a_7 + a_8 = 45$$

$$\Rightarrow a + 6d + a + 7d = 45 \Rightarrow 2a + 13d = 45 \xrightarrow{d=a}$$

$$2a + 13a = 45 \Rightarrow 15a = 45 \Rightarrow a = 3 \Rightarrow d = 3$$

حال مجموع کل جملات (۱۳ جمله) را به‌دست می‌آوریم:

$$S_n = \frac{n}{2}[2a + (n-1)d] \Rightarrow S_{13} = \frac{13}{2}[2 \times 3 + (13-1) \times 3]$$

$$= \frac{13}{2}[6 + 36] = \frac{13}{2} \times 42 = 273$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای خطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲)

۱۷- گزینه «۳»

(آروین حسینی)

می‌دانیم برای آن که a و b و c تشکیل دنباله هندسی بدهند، باید $b^2 = a \cdot c$ باشد؛ بنابراین:

$$\frac{x-3}{a} \times \frac{x+3}{b} = \frac{3x-3}{c} \Rightarrow (x+3)^2 = (x-3)(3x-3)$$

$$\Rightarrow x^2 + 6x + 9 = 3x^2 - 3x - 9x + 9 \Rightarrow 2x^2 - 18x = 0$$

$$\Rightarrow 2x(x-9) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x=0 & \text{غ ق ق} \\ x=9 & \text{ق ق} \end{cases}$$

زبان و ادبیات فارسی

۲۱- گزینه ۱

(سیدعلیرضا علویان)

فارسی میانه به دو گروه پهلوی و پارتی تقسیم می‌شود. آثار برجامانده از زبان فارسی باستان، فرمان‌ها و نامه‌های شاهان هخامنشی است که به خط میخی نوشته شده‌اند. فارسی دری یا نو با کنارگذاشتن برخی از صداهای زبان عربی الفبای آن را پذیرفت.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

۲۲- گزینه ۳

(مجتبی فرهادی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «ابن‌یمین قدرت شاعری خود را در قطعات اخلاقی آشکار کرده است.

گزینه ۲: سلمان ساوجی در غزل توجه خاصی به سعدی و مولوی داشت.

گزینه ۴: «شاه نعمت‌الله ولی از شاعران قرن نهم است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۹)

۲۳- گزینه ۲

(شیوا نظری)

موارد «ب، ج و ه» نادرست‌اند:

ب) تشکیل اولین کنگره نویسندگان و شاعران در دوره دوم بود، اما شعر نو حماسی یا سمبولیسم اجتماعی در دوره سوم، پس از وقایع کودتای ۲۸ مرداد و پیدایش نوعی سرخوردگی و یأس در بین روشنفکران و شعراء رواج یافت.

ج) دوران مقاومت در ادبیات فارسی بعد از خرداد ۱۳۴۲ شکل گرفت.

ه) جریان نوگرایی شعری نیما با سرایش ققنوس در ۱۳۱۶ تثبیت شد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۶۹، ۷۰ و ۷۳)

۲۴- گزینه ۳

(شیوا نظری)

متن از چهار مقاله نظامی عروضی است. این اثر از آثار دوره دوم ادبیات فارسی (سبک عراقی) است. از ویژگی‌های آن می‌توان به حذف افعال به قرینه (... در غایت ساختگی بود؛ خزاین آراسته [بود] و لشکر جرار [بود] و بندگان فرمانبردار [بودند]) و استفاده از آرایه‌هایی چون سجع (جرار و فرمانبردار - کردی و رفتی) اشاره کرد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۸۵)

۲۵- گزینه ۴

(شیوا نظری)

«شمس و طغرا» رمانی است نوشته محمدباقر میرزاخسروی. میرزا حسن خان بدیع رمان‌های «شمس‌الدین و قمر» و «داستان باستان» را نوشته است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۲۶- گزینه ۴

(مجتبی فرهادی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «به کارگیری حرف نشانه «مر» در کنار مفعول جمله کم شده است.

گزینه ۲: «چارچوب زبان همان چارچوب زبان فارسی قدیم، یعنی زبان سبک خراسانی است که تا حدودی مختصات جدید یافته است.

گزینه ۳: «عبارت موجود در این گزینه مربوط به ویژگی‌های «ادبی» شعر عراقی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

۲۷- گزینه ۲

(یاسین مهریان)

موارد «ب» و «د» نادرست‌اند:

«ب»: «جامع عباسی» به نثر ساده نگارش یافته است.

«د»: «حبیب‌السیر» به نثر بینابین نگارش یافته است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

۲۸- گزینه ۱

(ممن اصغری)

در نثر دوره سامانی از لغات عربی کمتر بهره گرفته شده است. در این سبک لغات کم‌کاربرد فارسی در مقایسه با دوره‌های بعد بیشتر است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۶۴، ۶۵، ۸۳ و ۸۴)

۲۹- گزینه ۳

(سیدعلیرضا علویان)

تفکر انسان‌گرایانه (اومانیزم) در نثر پیش از انقلاب دیده می‌شد و بعدها هم در نثر دوره انقلاب گاهی به صورت کم‌رنگ دیده می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

۳۰- گزینه ۲

(یاسین مهریان)

شاعر در این بیت، از تمثیل استفاده کرده است و بیت دلیل غیرمنطقی و ادبی ندارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «علت پیچ و خم داشتن موی بار، این است که عاشقی از زندان زلف فرار کرده است!

گزینه ۳: «علت این که عمر ابدی از خضر طلب نمی‌کنم، آن است که داغ دوری تو مرا معتبر و با امکانات ساخت!

گزینه ۴: «علت سرخ‌بودن آسمان در پیش از طلوع، آن است که صبح، همانند یک انسان، خون‌گریه کرده است!

(علوم و فنون ادبی (۳)، برع معنوی، صفحه‌های ۱۱۲ و ۱۱۳)

۳۱- گزینه ۴

(هومن نمازی)

اینکه چیزی به‌واسطه آب بسوزد، تناقض دارد و امید را به محصول (کشت) تشبیه کرده است. (کشت امید)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «می، زایل‌کننده عقل است و در این تصویر تناقض‌گونه، باعث فرزانی شده است. این بیت، تشبیه ندارد.

(سیدعلیرضا احمدی)

۳۵- گزینه ۴

تشبیه: مانند بو / فاقد پارادوکس

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: شمشادقد: تشبیه درون‌واژه‌ای است و «قلب» ایهام دارد: ۱- عضوی از بدن ۲- میانه سپاه

گزینه «۲»: تشخیص و استعاره: گریه کردن صراحی و فغان کردن بربط / حسن تعلیل: گریه کردن صراحی (ظرف شراب) [صدایی که هنگام ریختن شراب ایجاد می‌شود] و ناله کردن بربط، به دلیل سوختن و رنج کشیدن عاشق است!

گزینه «۳»: تشبیه: چون من / مجاز: «جام» مجاز از باده (علوم و فنون ادبی، بیان و بریع، ترکیبی)

(سیدعلیرضا احمدی)

۳۶- گزینه ۴

«الف»: پشت گیرد: کنایه از حمایت و پشتیبانی

«ب»: پراکنده بودن بوی گل با دلیل شاعرانه توجیه شده است: حسن تعلیل «ج»: اسلوب معادله دارد.

«د»: «خون شقایق»: اضافه استعاری از نوع تشخیص است.

«ه»: «اندیشه»: جناس تام: اندیشه در دو معنای نگرانی و فکر استفاده شده است.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع، ترکیبی)

(مجتبی فرهادی)

۳۷- گزینه ۴

بیت «الف»: ایهام: کلمه «دوش» در مصراع دوم: دارای ایهام است: ۱- دیشب ۲- کتف یا شانه / بیت «ب»: مجاز: «امروز» مجاز از دنیا و «فردا» مجاز از آخرت / بیت «ج»: موازنه: تقابل سجع‌های متوازن و متوازی در این بیت، پدیدآورنده آرایه موازنه است. / بیت «د»: لف و نشر: لفها: آه دل و اشک، نشرها: خاصیت برق و فیض باران / بیت «ه»: کنایه: «دل‌بردن» کنایه از محبت کسی را جلب کردن

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع، ترکیبی)

(یاسین مهریان)

۳۸- گزینه ۴

«روی»، «جوی» و «سوی» واژگان قافیه‌اند که «ی» آن‌ها الحاقی می‌باشد؛ بنابراین قافیه مطابق تبصره قافیه سروده شده است. حرف اصلی قافیه، مصوت بلند «و» می‌باشد؛ بنابراین، قافیه مطابق قاعده «۱» سروده شده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «بتان»، «جان» و «آن»: واژگان قافیه / فاقد حروف الحاقی / حروف اصلی: «ان» ← قافیه مطابق قاعده «۲» است و به دلیل نداشتن حروف الحاقی، بر مبنای تبصره قافیه نیست.

گزینه «۲»: «صفا»، «جلا» و «فنا»: واژگان قافیه / فاقد حروف الحاقی / حرف اصلی: مصوت بلند «ا» ← قافیه مطابق قاعده «۱» است؛ اما مطابق تبصره قافیه نیست؛ چون فاقد حروف الحاقی می‌باشد.

گزینه «۳»: «دیده‌ای»، «پرسیده‌ای» و «رنجیده‌ای»: واژگان قافیه / حروف الحاقی: «های» / حروف اصلی: «ید» ← قافیه مطابق قاعده «۲» و تبصره قافیه می‌باشد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

گزینه «۲»: «شمع رخ» اضافه تشبیهی است؛ ولی در آن تناقض دیده نمی‌شود.

گزینه «۳»: تشبیه ندارد؛ اینکه با زبان بریده‌شده، درد فراق را شرح دهد، تناقض دارد.

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۳۲- گزینه ۱

(یاسین مهریان)

ایهام تناسب: «چنگ»: ۱- ساز چنگ (که شکل آن، خمیده است). ۲- دست؛ که در این معنا قابل قبول نیست ولی با «دل» و «دهن» تناسب دارد.

استعاره مصرحه: «جان» در واژه «جانا»، استعاره مصرحه از «یار» است.

مجاز: «سر» در «سر زلف»، مجاز از ابتدای زلف

واژه‌آرایی: تکرار واژه «تو» و واژه «تنگ»

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع، ترکیبی)

۳۳- گزینه ۳

(سیدعلیرضا احمدی)

گزینه «۲»: دل عشو می‌فروخت. (تشخیص و استعاره) / مرغ زیرکم، چو دام (تشبیه)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «چون آینه»: تشبیه / «دیوار حیرت»: تشبیه / «پشت دادن آینه»: استعاره / «خار»: استعاره از مشکلات / «گل»: استعاره از نیکویی‌ها و خوبی‌ها / «باغ و بستان»: استعاره از دنیا

گزینه «۲»: «قدح لاله»: اضافه تشبیهی / «نرگس سرمست»: تشخیص و استعاره

گزینه «۴»: «دام زلف»: اضافه تشبیهی / مخاطب قرار دادن «باد صبا»: تشخیص و استعاره مکنیه

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۳۴- گزینه ۲

(مسن اصغری)

تشبیهات: مهر رخ (رخ به خورشید تشبیه شده است.) / [من] چون صبح ...

ایهام: مهر: ۱- خورشید ۲- عشق و محبت

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تشبیهات: شکرخنده - [آن‌ها] جان شیرین هستند. / ایهام ندارد.

گزینه «۲»: تشبیهات: چو صراحی - چو ساغر / ایهام ندارد. (مدام: ایهام تناسب دارد.)

گزینه «۴»: تشبیه: چو لاله بود چراغم در دست / ایهام: دور از تو: ۱- در فراق تو ۲- از تو دور باد

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۳۹- گزینه «۳»

(سیرعلیرضا احمدی)

کلمات قافیه «گیسو» و «سو» هستند («پیش» الحاقی است).

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «مستور» و «تور» و کلمات «نیست» و «نیست» نیز با یکدیگر قافیه هستند. چرا که اولی فعل اسنادی و دومی فعل غیراسنادی است.

گزینه «۲»: «نعم» در مصراع اول جمع «نعمت» است و «نعم» در مصراع دوم به معنای «بله» است. «جنت» و «رحمت» نیز قافیه هستند.

گزینه «۴»: کلمات «جهان» و «آستان» قافیه اول و «اندر» و «بر» قافیه دوم هستند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، قافیه، صفحه‌های ۹۱ و ۹۲)

۴۰- گزینه «۴»

(سیرعلیرضا احمدی)

وزن سروده گزینه «۴»: «فاعلاتن (رو ای / ذر / یا) فاعلاتن (ی / هـ / را /

سن) فَع (گیز) ← اختیارات: ۱- بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه - در هجای پنجم ۲- حذف همزه در هجای هشتم ۳- بلند بودن هجای پایان مصراع

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: وزن اصلی آن «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن» است که شاعر بنابر امکان برش پایه‌های آوایی در شعر نیمایی وزن این سطر را «مفعول فاعلات فاعولن» آورده است.

گزینه «۲»: وزن اصلی «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» است که شاعر با برش پایه‌های آوایی وزن این سطر را «فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» آورده است.

ضمناً کسره اضافه در «همره» و «ظاهر» بلند تلفظ می‌شود.

گزینه «۳»: وزن اصلی شعر «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» است که بنابر ابدال در انتهای وزن و آوردن فاعلاتن به جای فاعلاتن در ابتدای وزن، وزن این سطر «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» آمده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۴۱- گزینه «۴»

(سیرعلیرضا علویان)

وزن این بیت، «مستفعل فاعلات مستف» یا همان «مفعول مفاعلن فاعولن» است که در بین رکن اول و دوم هر دو مصراع (غا / فیل / دا ، ما / را / یا) ابدال رخ داده است و دو هجای کوتاه، تبدیل به یک هجای بلند شده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در بیت یک هجای کشیده «دیم» در «دادیم» یافت می‌شود. دقت کنید که هجای «موش» در واژه «فراموش» چون در پایان مصراع آمده، در حکم هجایی بلند است و نمی‌تواند کشیده محسوب شود.

گزینه «۲»: هجای چهارم مصراع دوم «د» در واژه «یاد» تبدیل به هجای بلند می‌شود.

گزینه «۳»: بیت دارای وزنی ناهمسان است که به دو شکل تقطیع می‌شود.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر، ترکیبی)

۴۲- گزینه «۳»

(یاسین مهریان)

وزن مصراع دوم این سروده، «مفعول مفاعیل مفاعیل فاعولن» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۰۴ تا ۱۰۶)

۴۳- گزینه «۴»

(سیار غلام‌پور سیوکی)

وزن بیت این گزینه، «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن» است که نام بحر آن، به صورت «رمل مثنی سالم» می‌باشد.

نام بحر سایر گزینه‌ها در مقابل آن‌ها به صورت صحیح آمده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۰۸)

۴۴- گزینه «۱»

(سیرعلیرضا احمدی)

بیت «الف»: «عاجزم از» حذف همزه دارد.

بیت «ب»: اختیار بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه در هجای هفتم مصراع اول بیت «ج»: کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند: «ساقی» و بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه: «جام» و «کار»

بیت «د»: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه: «روی»

بیت «ه»: کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند: «رفتی»

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۴۸ تا ۵۴)

۴۵- گزینه «۴»

(سیرعلیرضا احمدی)

ابیات گزینه‌های «۱» و «۲»، دارای ابدال هستند.

گزینه «۳»: در رکن دوم مصراع اول، اختیار شاعری قلب در تبدیل «مفاعلن» به «مفتعلن» صورت گرفته است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۳ تا ۸۶)

۴۶- گزینه «۳»

(فرهار فرورزان‌کیا)

مفهوم کلی بیت صورت سؤال: غافل به فریاد و هشدارها اعتنایی ندارد و با این چیزها، هوشیار نمی‌گردد، همان‌طور که پند و اندرز در عاشق بیدل تأثیری ندارد.

تشریح ابیات:

گزینه «۱»: شاعر به غافلان هشدار می‌دهد که تا صبح (به تعبیری: قیامت) نرسیده است، از خواب غفلت برخیز و فکر کاری کن.

گزینه «۲»: تکرار مفهوم بیت صورت سؤال.

گزینه «۳»: از فریاد جرس (عبور مسافران و زنگ کاروان) غافل هوشیاری یافت، پس شایسته نیست که ما به افسون دنیا سرگرم شویم.

گزینه «۴»: تکرار مفهوم صورت سؤال.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفعول، صفحه ۱۱۵)

علوم اجتماعی

۵۱- گزینه ۳:
بررسی گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: درست - نادرست (عضویت اعضا در جهان اجتماعی اعتباری است). - درست
 گزینه «۲»: درست - نادرست (پدیده‌های تکوینی را انسان ایجاد نمی‌کند؛ ولی به واسطه ارتباطی که با زندگی انسان دارند به جهان اجتماعی راه می‌یابند).
 گزینه «۳»: درست - درست - درست
 گزینه «۴»: درست - درست - نادرست (هیچ‌یک از اجزای جهان اجتماعی فاقد بُعد معنایی نیستند).
 (پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، ترکیبی)

۵۲- گزینه ۴:
 جهان متجدد رویکردی این جهانی دارد و متوجه اهداف دنیوی است و برای رسیدن به این اهداف، از علوم تجربی استفاده می‌کند. این علوم با روش تجربی قدرت پیش‌بینی و پیشگیری از حوادث طبیعی را به انسان‌ها می‌دهند ← گسترش دانش وسایل (گسترش و بسط عقلانیت ابزاری) جهان متجدد فقط علوم تجربی را علم به حساب می‌آورد و علمی را که از روش‌های عقلانی و وحیانی استفاده می‌کنند را علم به‌شمار نمی‌آورد. وقتی علوم فراتجربی دچار افول شوند، امکان ارزشیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری از دست می‌رود؛ زیرا ارزش‌ها و آرمان‌ها پدیده‌هایی فراتجربی هستند ← زوال عقلانیت ذاتی (از دست رفتن دانش اهداف و ارزش‌ها) در جهان متجدد کنش‌هایی که اهداف دنیوی و مادی را به دنبال دارند به شدت رشد می‌کنند. رواج این دسته از کنش‌ها عرصه را بر سایر کنش‌های اخلاقی و عاطفی تنگ می‌کند و اجازه رشد به آن‌ها را نمی‌دهد. این وضعیت کم‌کم انسان را اسیر نظام پیچیده‌ای می‌کند که به دست خود انسان ساخته شده و او را احاطه کرده است. ← قفس آهنین
 (پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۵۳- گزینه ۴:
تشریح موارد نادرست به ترتیب:
 - سیاست دو وجه یا بُعد اصلی دارد. یک بُعد آن تدبیر و تنظیم امور - که امروزه به قانون کاهش یافته - و بُعد دیگر آن، ضمانت اجرای قانون است که نیازمند قدرت می‌باشد.
 - سازمان مهم‌ترین منبع قدرت در جوامع امروزی است.
 - جهان اسلام از مغولان به لحاظ نظامی شکست خورد اما موفق شد که آن‌ها را به لحاظ فرهنگی در درون خود، هضم و جذب کند.
 - در گذشته و به صورت عادی، سیاست، محدوده حکومت و دولت به حساب می‌آمد، ولی امروزه این تلقی وجود ندارد و تمامی جامعه می‌تواند قلمرو سیاست باشد.
 (پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۱۰۵)
 (پایه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۷، ۵۸ و ۶۲)

۵۴- گزینه ۲:
 اگر نهاد خانواده و عقاید و ارزش‌های آن به‌گونه‌ای سست شوند که رقیب‌ها و بدیل‌های زندگی خانوادگی همانند زندگی با حیوانات، ازدواج با هم‌جنس، زندگی مشترک بدون ازدواج و ... هم عرض خانواده شیوع پیدا کنند؛ به‌گونه‌ای که جهان اجتماعی نتواند در برابر این اشکال از کیان خانواده و ارزش‌ها و هنجارهای آن دفاع کند، نهاد خانواده دچار بحران هویت می‌شود.

۴۷- گزینه ۱: (مفسن اصغری)
 بیت صورت سؤال، «به نگوهرش انسانی می‌پردازد که در فکر دنیااست و در اندیشه توشه‌برداشتن برای آخرت نیست.» این مفهوم در بیت گزینه «۱» نیز مطرح شده است. (نگوهرش دنیادوستی و توصیه به آخرت‌اندیشی)
تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: توصیه به تسلیم در برابر دشمن قوی و زورمند
 گزینه «۳»: توصیه به ترک تعلقات در دنیا
 گزینه «۴»: افسوس شاعر برای از دست رفتن حواس و توانایی‌هایش در پیری (علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۵۶)

۴۸- گزینه ۴: (مفسن اصغری)
 در ابیات «ب، ج و ه» بر این مفهوم تأکید شده است که آدمی در برابر تقدیر و قضا و قدر و سرنوشت الهی، چاره‌ای ندارد و سرنوشت او از پیش، در عالم بالا (عالم ازل) رقم خورده است.
تشریح ابیات دیگر:

بیت الف) شاعر تقدیر و قضا و قدر را در گرو تدبیر ممدوح می‌داند (مفهوم مقابل اعتقاد به قضا و قدر).
 بیت د) در این بیت نیز شاعر قضا و قدر را در گرو رفتار و اعمال فرد دانسته است (مفهوم مقابل اعتقاد به قضا و قدر).
 (علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۳۸)

۴۹- گزینه ۴: (سیرعلیرضا احمدی)
 مفهوم بیت صورت سؤال: ترجیح غم عشق بر شادی‌های پوچ دنیوی - غم‌پرستی (غم مثبت)
 شاعر در بیت گزینه «۴» عیناً می‌گوید که من غم عشق او را بر راحتی خود ترجیح می‌دهم.
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: توصیف‌ناپذیری غم عشق (یعنی اینکه توصیف غم عشق هرگز پایانی ندارد و در کلام نمی‌گنجد).
 گزینه «۲»: دوری از غم و گرایش به شادی و خوشی (غم منفی).
 گزینه «۳»: اغتنام فرصت و پرهیز از غفلت
 (علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۲۴)

۵۰- گزینه ۴: (سیرعلیرضا احمدی)
 شاعر در بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۴»، چهره یار را با کمک استعاره ماه، روشن توصیف می‌کند و موی او را به ابری (پرده‌ای) تشبیه می‌کند که روی این چهره ماه‌گون را گرفته است.
تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تصویر: روی یار در زیبایی به باغ و گلستان مانند شده است و سخنان ارزشمندش به قند
 گزینه «۲»: تصویر: سخنان ارزشمند یار به لؤلؤ (مروارید) مانند شده است و چهره فرم‌زنگ یار (به دلیل سلامتی و زیبایی) به لاله‌ای تشبیه شده است که در میان موهای سیاه او پنهان شده است.
 گزینه «۳»: خطاب به معشوقی که در چهره‌اش، مایه کفر و ایمان وجود دارد. چه بسا منظور شاعر از کفر، موهای سیاه‌رنگ معشوق است و منظور از ایمان، چهره سفیدرنگ اوست. در نظر داشته باشید که ایمان و کفر در ادبیات کلاسیک فارسی، هم‌ارز دو مفهوم سفید و سیاه محسوب می‌شوند.
 (علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۹۶)

۵۸- گزینه «۳» (آزیتا پیرقی)

اندیشه‌های ناسیونالیستی، لیبرالیستی، سوسیالیستی ← توجیه رفتار طرفین درگیر دو جنگ جهانی با اندیشه‌های سکولار صورت می‌گرفت. سرمایه‌گذاری‌های مشترک و معاهدات بین‌المللی ← ابزارهای تسهیل انتقال ثروت از کشورهای پیرامون به کشورهای مرکز نظریه‌ای که عملیات نظامی قدرت‌های غربی در مقابله با مقاومت کشورهای غیرغربی را توجیه می‌کرد ← نظریه جنگ تمدن‌ها (جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۸۵، ۸۶ و ۸۹)

۵۹- گزینه «۴» (آزیتا پیرقی)

(الف) نظم اجتماعی بیرون از ماست ← یکسان‌نگاری طبیعت و جامعه
(ب) اشتراک جامعه‌شناسی انتقادی و تفسیری ← توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی
(ج) مدل عدالت اجتماعی ← نه با رهاسازی مطلق موافق است و نه با کنترل مطلق
(د) ساختار اجتماعی ← در گروه‌های رسمی بهتر می‌توان دید. (جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۳، ۲۹، ۷۷ و ۸۲)

۶۰- گزینه «۳» (ریحانه امینی)

- مالکیت براساس ارزش اجتماعی ثروت، اعمال قدرت می‌کند.
- با حذف مالکیت خصوصی، انگیزه رقابت از بین می‌رود؛ زیرا این امر سبب می‌شود تلاش و شایستگی افراد کوشا و توانمند نادیده گرفته شود. در این رویکرد، نقطه شروع رقابت‌ها یکسان می‌شود؛ اما به دلیل اینکه انگیزه رقابت از بین می‌رود، راه پیشرفت مادی مسدود می‌گردد.
- همانندسازی به معنای پذیرش ارزش‌ها و سبک زندگی یک گروه توسط سایر گروه‌های جامعه بود؛ به گونه‌ای که همه گروه‌ها همسان شوند. به عبارت دیگر، همانندسازی سیاستی بود که دولت‌ها برای از بین بردن تفاوت‌های هویتی گروه‌های مختلف و یکسان‌سازی آن‌ها در پیش گرفتند. در دوره پسامدرن، همه آنچه در دوره مدرن پدید آمده بود - از جمله سیاست همانندسازی هویت - مورد نقد قرار گرفت و به جای آن، هویت‌های خرد، محلی و فردی مورد تأکید و توجه قرار گرفت. (جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۶۳، ۷۶ و ۸۸)

۶۱- گزینه «۱» (آزیتا پیرقی)

علت پیچیدگی کنش‌های انسان‌ها ← تنوع و تکثر معانی
علت افزایش دامنه چالش فقر و غنا ← پیوند بحران اقتصادی با چالش فقر و غنا
علت فراهم آمدن امکان مشارکت ما در زندگی اجتماعی ← قواعد اجتماعی (جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه ۹۳)
(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۳ و ۵۰)

۶۲- گزینه «۴» (فاطمه صفری)

مخالفان سرمایه‌داری که جریان چپ نام گرفته بودند، احزاب سوسیالیستی و کمونیستی را تشکیل دادند.
کاستی و خلأ معنوی، دانشمندان و متفکران اجتماعی را به بازاندیشی درباره بنیان‌های عقیدتی و ارزشی جهان اجتماعی فرا می‌خواند و آن‌ها را برای عبور از مرزهای هویت فرهنگی آن تشویق می‌کند.

اگر یک جهان اجتماعی با کاستی‌ها و بن‌بست‌های درونی مواجه شود، گرفتار کهولت و مرگ می‌شود. مترتض شدن مصداقی از آن است.
اگر جهان اجتماعی، فرهنگ تاریخی خود را فراموش کند، دچار از خودبیگانگی تاریخی می‌شود. جوامع خودباخته‌ای که در مواجهه با فرهنگ دیگر، هویت خود را از یاد می‌برند، به این معنای از خودبیگانگی گرفتار می‌شوند. (جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۲، ۹۳ و ۱۰۱)

۵۵- گزینه «۳» (زینب آذری)

- در فرهنگ مدرن (غرب) اعمال و رفتارهای دینی با تفاسیر دنیوی توجیه می‌شوند. (مانند مطابقت دادن نماز با حرکات ورزشی)
- روشنگری در سده‌های نوزدهم و بیستم، بیشتر شکل حس‌گرایانه پیدا کرد. وقتی روشنگری به شناخت حسی و تجربی محدود شود، نوعی علم تجربی سکولار پدید می‌آورد. این علم، توان دآوری درباره ارزش‌ها و آرمان‌های انسانی را ندارد (زیرا این پدیده‌ها حسی نیستند) و صرفاً به صورت دانش ابزاری، در خدمت اهداف دنیوی انسان قرار می‌گیرد.
- هرگاه عقاید و ارزش‌های مربوط به جامعه اهمیت و اعتبار خود را نزد اعضای جامعه از دست بدهند، دوام هویت فرهنگی با چالش‌هایی روبه‌رو می‌شود.
- جهان اجتماعی اگر توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد، دچار بحران هویت فرهنگی می‌شود. (جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۰ و ۹۲)

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۳۸ و ۳۳)

۵۶- گزینه «۱» (ریحانه امینی)

- فرهنگ جهانی باید روحیه تعهد و مسئولیت را در انسان‌ها ایجاد کند تا زمینه گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول را فراهم آورد.
- فرهنگ جهانی باید در لایه‌های مختلف خود به ارزش جهان‌شمول «عدالت» پایبند باشد.
- فرهنگ جهانی باید دارای دو سطح از عقلانیت باشد؛ ابتدا باید به پرسش‌های بنیادین بشر درباره انسان و جهان پاسخ دهد. اگر فرهنگی نتواند به این پرسش‌ها پاسخ دهد، توانایی دفاع از هویت خود را نخواهد داشت. (جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۵۷- گزینه «۲» (زینب آذری)

- انسان علاوه بر نیازهای مادی، نیازهای معنوی نیز دارد. فرهنگی که صرفاً پاسخگوی نیازهای مادی باشد و از نیازهای معنوی انسان سر باز زند، بشر را دچار بحران‌های روحی و روانی می‌سازد. فرهنگ جهانی باید از معنویت که ارزشی جهان‌شمول است برخوردار باشد.

- انقلاب فرانسه ریشه در دوران رنسانس، اندیشه‌های فلسفی روشنگری و تغییرات اجتماعی انقلاب صنعتی دارد و نخستین انقلاب لیبرال جهان است.
- نظریه‌پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌دانند و دو ویژگی اراده و ارزش را تابع معناداری و آگاهی می‌دانند.
- هیچ فرهنگ و هویتی نمی‌پسندد که موضوع نظریه‌هایی باشد که در زمینه فرهنگی و تاریخی دیگری شکل گرفته‌اند. هر گروه، جامعه و فرهنگی می‌خواهد از چشم خودش به خود بنگرد و نه از چشم دیگران. پیدایش نظریه فمینیستی معاصر، نظریه آفریقایی تبار، نظریه آمریکایی بومی و... در علوم اجتماعی امروز، نتیجه چنین مطالبه و درخواستی‌اند. این گروه‌ها می‌گویند آنچه تا امروز به اسم علوم اجتماعی به مطالعه گروه‌ها، جوامع و فرهنگ‌ها می‌پرداخت (سیاست هویت)، دانشی جهان‌شمول نبود بلکه روایت آن چیزی بود که مردان سفیدپوست اروپایی می‌پنداشتند و هویت زنان، رنگین‌پوستان و غیراروپاییان را نادیده می‌گرفت.

(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۱۵ و ۵۳)

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۴۰ و ۹۴)

روانشناسی

۶۶- گزینه ۱

(مهری یاهدی)

تأثیر رژیم غذایی ناسالم بر ابتلا به بیماری‌های قلبی و عروقی به جهت اثبات پیشین، یک اصل (قانون) است (مطابق صفحه ۱۹۲ کتاب درسی). همچنین عبارت دوم با توجه به پرسشی بودن عبارت، مصداق «مسئله» است و در نهایت زمانی که دانشمندان نظری قاطع در موضوعی خاص، برای مثال علت انتخاب‌های رفتاری آدمی می‌دهند، یک اصل (قانون) شکل می‌گیرد.

(روانشناسی، ترکیبی، صفحه‌های ۱۲، ۱۳ و ۱۹۲)

۶۷- گزینه ۲

(فرهاد علی‌نژاد)

پردازش مفهومی منجر به درک کامل‌تری نسبت به پردازش ادراکی می‌شود. اینکه پردازش ادراکی متمرکز بر ویژگی‌های حسی محرک است، دلیل نمی‌شود که بگوییم در پردازش مفهومی درک این ویژگی‌ها ناقص است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تفکر عبارت است از استفاده از اطلاعات موجود در حافظه (شناخت عالی همان تفکر است که شامل استدلال، قضاوت، حل مسئله و تصمیم‌گیری است).

گزینه «۳»: شناخت پایه بعد از احساس شروع می‌شود و شامل توجه، ادراک و حافظه است.

گزینه «۴»: شناخت پایه شامل توجه، ادراک و حافظه است که تعریف هر یک از این فرایندها در این گزینه آمده است.

(روانشناسی، روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۶۸- گزینه ۲

(همیدرضا توکلی)

در گزینه «۳»، آگاهی باید دوطرفه باشد و گزینه‌های «۱» و «۴» نیز بی‌ربط هستند.

(روانشناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۹)

۶۹- گزینه ۱

(فرهاد علی‌نژاد)

تفکر فرضی از ویژگی‌های شناختی مفید است که در دوره نوجوانی کسب می‌شود. درست است که نوجوانان در به‌کارگیری توانایی‌های شناختی پخته نیستند و ممکن است این توانایی‌ها پیامدهای ناسازگارانه‌ای داشته باشد، اما این هم صحیح نیست که خیال‌پردازی در نوجوانی تنها به این عامل وابسته باشد.

(روانشناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۰، ۴۱، ۵۵ و ۵۶)

۷۰- گزینه ۴

(مهری یاهدی)

به مانند فردی که منتظر مادر چادری خود است و با دیدن هر فرد چادری از دور گمان می‌کند مادرش را دیده، آرمان هم منتظر تاکسی اینترنتی سفید خود است و به دلیل همین انتظار، با دیدن هر خودروی سفید تصور می‌کند تاکسی او رسیده است. در مورد شیوا، تحریک گیرنده‌های شنوایی او با صدای آژیر پلیس، منیع جلب توجه او به سرعتی است که حرکت می‌کند. در نهایت هم محمدحسن به دلیل اطلاعات فراوان موجود در حافظه خود در مورد خودروها دائماً به دیگر خودروها توجه می‌کند، همان‌طور که مکانیکی که از میان راسته کتاب‌فروشی عبور کند توجهش به کتاب‌های در مورد خودرو بیشتر است.

(روانشناسی، احساس، توجه، ادراک، صفحه ۷۴)

هویت فرهنگی جهان اجتماعی براساس عقاید و ارزش‌های اجتماعی آن شکل می‌گیرد. این هویت هنگامی محقق می‌شود که در میان مردم، عقاید و ارزش‌های مشترکی پدید آید. هویت اجتماعی افراد در پرتو هویت فرهنگی جهان اجتماعی شکل می‌گیرد. هویت فرهنگی جهان اجتماعی، فرصت شکل‌گیری هویت‌های اجتماعی خانوادگی، شغلی و ... متناسب با خود را پدید می‌آورد.

مدینه خست (جامعه خوش‌گذرانی) حاکمیت اقلیت انسان‌محور براساس خواست و میل شخصی حاکم است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۰، ۹۳ و ۱۲۲)

(جامعه‌شناسی (۲)، پالشن‌های جهانی، صفحه ۸۰)

۶۳- گزینه ۲

(آزیتا بیرقی)

مفهوم عقلانیت در جهان اسلام متفاوت از عقلانیت جهان غرب است. طه عبدالرحمن

غربیان وی را بیشتر از سایر متفکران اجتماعی مسلمان می‌شناسند. ابن‌خلدون

از نخستین اندیشمندانی است که درباره لزوم قانون اساسی سخن گفته است. میرزای نائینی

با توجه به جوامع زمان خود و گذشته و با استدلال عقلانی به تعیین ملاک پرداخت. فارابی

معتقد بود که عقل عملی به انسان در انجام عملش یاری می‌رساند. علامه طباطبایی

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۱۰۱، ۱۰۴، ۱۱۳، ۱۱۵ و ۱۱۷)

۶۴- گزینه ۳

(فاطمه صفری)

عقل در معنای خاص، قوه‌ای است که انسان به کمک آن حقایق و قواعد جهان را می‌شناسد و براساس موضوع مورد مطالعه خود به اقسامی تقسیم می‌شود:

عقل نظری: واقعیت‌هایی را که مستقل از آگاهی و اراده انسان وجود دارند، شناسایی می‌کند و علوم مانند فلسفه، ریاضیات و طبیعیات را پدید می‌آورد. برای مثال قانون علیت در فلسفه یا قانون جاذبه زمین در فیزیک با این عقل شناخته می‌شوند.

عقل عملی: واقعیت‌هایی را که با آگاهی و اراده انسان به وجود می‌آیند، مانند ارزش‌ها و آرمان‌ها را شناسایی می‌کند؛ مثلاً خوبی عدالت و بدی ظلم را می‌شناسد. این عقل، علوم انسانی و اجتماعی را پدید می‌آورد.

(جامعه‌شناسی (۳)، افق علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه ۱۱۸)

۶۵- گزینه ۲

(ریحانه امینی)

تشریح موارد نادرست:

- در جریان انقلاب مشروطه، نزاع و رقابتی سخت بین بیدارگران اسلامی و منورالفکران غرب‌گرا به وجود آمد که پس از دو دهه کشمکش، با حضور قدرت‌های استعماری و دخالت انگلستان، به نفع جریان منورالفکران پایان یافت.

- اگر تبیین را دانش جهان‌شمول (قوانین همه‌جایی و همیشگی) بدانیم، تفسیر دانش محلی (اینجایی و اکنونی) است.

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان برید، صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۱۸)

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۴۶ و ۴۹)

۷۱- گزینه «۴»

(فرهار علی نزار)

الف) قید «پس از سال‌ها» به گذشت زمان اشاره دارد و اینکه شخص خاطره بدی از دوستش داشته است می‌تواند پای عوامل عاطفی را هم به میان بکشد. پس بخش اول تمام گزینه‌ها درست است.

ب) با توجه به اینکه دستورالعمل را برای شخص توضیح داده‌ایم، بعید است اطلاعات را رمزگردانی نکند. پس اشتباه او در واکنش حتماً ناشی از تداخل اطلاعات است (رنگ و شکل دو نوع اطلاعات جداگانه‌اند که با هم تداخل می‌کنند (رد گزینه‌های ۲ و ۳)).

ج) این دانش‌آموز اصلاً درس نخوانده است، چون مشغول سفر و تفریح بوده است؛ پس فراموشی او ناشی از عدم رمزگردانی است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۳)

۷۲- گزینه «۱»

(عمیرضا توکلی)

- فراموشی در حیطة یادآوری و نگهداری است.

- یادآوری رویداد ساختگی نوعی خطای اضافه کردن است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

۷۳- گزینه «۳»

(موسا عفتی)

تشخیص دقیق مسئله، اولین گام حل آن است.

حل مسئله دارای پنج مرحله است:

۱- تشخیص مسئله

۲- به‌کارگیری راه‌حل مناسب

۳- ارزیابی راه‌حل

۴- بازبینی و اصلاح راه‌حل

۵- انتخاب راه‌حل‌های جایگزین

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

۷۴- گزینه «۲»

(موری باهری)

در حل مسئله زمانی بن‌بست به وجود می‌آید که فرد نتواند با نگاه فعلی حل مسئله کند. همچنین «اثر انتقال» تأثیر یادگیری‌های گذشته بر حل مسائل فعلی و آینده تعریف می‌شود. یعنی اثر انتقال نه یک پدیده بین‌فردی بلکه پدیده‌ای است درون هر فرد.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۱ تا ۱۲۳)

۷۵- گزینه «۳»

(عمیرضا توکلی)

تصمیم‌تکانشی او باعث اخراج‌شدن او شده است و کنترل‌نکردن هیجانات و نیز اعتماد افراطی به تصمیم‌اش مبنی بر کارکردن، از موانع او بوده است.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۲ تا ۱۴۹)

۷۶- گزینه «۳»

(فرهار علی نزار)

در سبک اجتنابی شخص آن‌قدر از عواقب تصمیم خود می‌ترسد و در مورد آن نگران است که اصلاً تصمیمی نمی‌گیرد. در این بیت هم شاعر به غنیمت‌شمردن فرصت و شتاب در تصمیم‌گیری و انجام کار تأکید کرده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تقلید و پیروی کورکورانه از دیگران مشخصه سبک تصمیم‌گیری وابسته است.

گزینه «۲»: به تأثیر منفی پیروی از احساسات اشاره دارد (سبک احساسی).

گزینه «۴»: تأکید به استفاده از نعمت عقل که خدا به ما ارزانی داشته است (سبک منطقی).

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۳۴ تا ۱۳۷)

۷۷- گزینه «۲»

(موسا عفتی)

انگیزه‌های افراد از نظر جهت (دلیل انجام یک‌کار) و شدت با هم متفاوت است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: انگیزه هر دو نفر بیرونی است و از این نظر با یکدیگر تفاوت ندارند.

گزینه‌های «۳» و «۴»: فرض صورت سؤال مربوط به انگیزه است و ارتباطی با نگرش ندارد.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۶۲)

۷۸- گزینه «۱»

(موری باهری)

سعید علت شکست خود را در بی‌دقتی «خود» می‌داند پس سبک اسناد او درونی است. هم‌چنین با توجه به امکان تغییر داشتن دقت سعید عامل شکست ناپایدار ادراک می‌شود. اما سمیه علت شکست خود را سخت‌گیری افسر راهنمایی و رانندگی می‌داند پس سبک اسناد او بیرونی است و هم‌چنین با توجه به اینکه ممکن است در آزمون‌های آینده افسر راهنمایی و رانندگی تغییر کند، پس سبک اسناد او ناپایدار است. در نهایت سعید به سبب اسناد درونی، انگیزه مضاعفی برای رسیدن به خواسته‌اش دارد.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۷۴)

۷۹- گزینه «۳»

(موسا عفتی)

یکی از مهم‌ترین عوامل ایجاد بیماری‌ها، سبک زندگی افراد است که روان‌شناسان سلامت آن را بررسی می‌کنند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۹۲)

۸۰- گزینه «۳»

(عمیرضا توکلی)

گزینه «۳» به پیامدهای شناختی فشار روانی منفی اشاره دارد.

سایر گزینه‌ها غلط نیستند؛ اما باید دید چه میزان با سؤال ارتباط دارند. پیامدهای دوجانبه یعنی پیامدهای مثبت یا منفی فشار روانی و ردشدن از فیلتر آگاهی یعنی ارزیابی ما از فشار روانی و ارتباط با تعادل زیستی یعنی سازگاری.

از میان این گزینه‌ها، گزینه «۳» وضوح بیشتر و ابهام کمتری دارد و با انواع فشار روانی ارتباط دارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۹۵ تا ۱۹۷)

زبان عربی

۸۱- گزینه ۴»

(همیررما قانرامینی - اصفهان)

«يقبل»: می‌پذیرد، قبول می‌کند (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «عباده»: بندگانش، بندگان خود (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «الستینات»: بدی‌ها (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

تکات مهم درسی:

(۱) در ترجمه، به ضمیرهای متصل و صیغه آن‌ها، بسیار دقت کنید.

(۲) مراقب باشید «خود» و «خویش» می‌توانند به جای هر ضمیری بیایند.

(۳) در ترجمه، به مفرد و جمع بودن اسم‌ها، بسیار دقت کنید.

(ترجمه)

۸۲- گزینه ۳»

(سیره مهیا مؤمنی)

«يجب أن لا تنسى»: نباید فراموش کنیم (رد گزینه ۱) / «قرئنا»: نزدیک

کرده است ما را ... (دقت کنید فعل ماضی است، نه مضارع ← رد گزینه‌های

۱ و ۴؛ همچنین ضمیر «نا» در اینجا، مفعول است، نه فاعل ← رد گزینه ۲

/ «بَعَدْنَا»: دور می‌کند ما را ... (رد گزینه ۴) / «بَعَدْنَا»: دور کرده است ما

را ... (رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه)

۸۳- گزینه ۳»

(ولی بریی - ابهر)

«أخترع»: (فعل ماضی مجهول) اختراع شد (رد گزینه‌های ۱ و ۲) /

«إزدادت»: افزایش یافت، زیاد شد (رد گزینه ۴) / «أعمال الإنسان الصعبة»:

(ترکیب وصفی - اضافی) کارهای دشوار انسان (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(ترجمه)

۸۴- گزینه ۲»

(بهرروز هیررگی)

«القلب الّذی»: قلبی که (رد گزینه‌های ۳ و ۴؛ موصولات خاص پس از اسم

«ال» دار، به شکل «که» ترجمه می‌شوند) / «لا یخضع»: خشوع (فروتنی)

نمی‌کند (رد گزینه ۳) / «یکاد»: چیزی نمانده، نزدیک است (رد گزینه‌های ۱

و ۴) / «أن یفرغ»: خالی شود (رد سایر گزینه‌ها) / «خشبة الله»: ترس (پروای

خدا (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

(ترجمه)

۸۵- گزینه ۱»

(ولی بریی - ابهر)

«بَلَّغَ الإمام»: (دقت کنید «الإمام» مفعول و منصوب است) به امام رسید (رد

گزینه‌های ۲ و ۳) / «أن»: که (رد گزینه ۲) / «قد أسرع»: شتافته است (رد

گزینه‌های ۳ و ۴) / «عائل»: تهیدست، نیازمند (رد گزینه ۴) / «غنی»:

ثروتمند (رد گزینه ۴) / «مَحْرُوزًا»: (حال) با ناراحتی، اندوهگین (رد گزینه ۲

؛ در گزینه ۲، به شکل خبر ترجمه شده است، نه حال).

(ترجمه)

۸۶- گزینه ۲»

(ولی بریی - ابهر)

در گزینه ۲، «تَعَجَّبًا» مفعول مطلق تأکیدی است، چون پس از آن مضاف‌الیه یا صفت به کار نرفته است، بنابراین در ترجمه آن باید از قیده‌های تأکید مثل (قطعاً، حتماً، بی‌شک و ...) استفاده شود. به عبارت دیگر، در این گزینه مفعول مطلق تأکیدی، به صورت یک مفعول مطلق نوعی که دارای صفت (کثیراً) است، ترجمه شده و نادرست است.

(ترجمه)

۸۷- گزینه ۱»

(بهرروز هیررگی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «بحار ← دریاها (میاه: آب‌ها)

گزینه ۳: «سامیجی ← ببخش (اسم‌جی: اجازه بده)

گزینه ۴: «آمنکم ← شما را ایمن ساخت (آمنتّم: ایمان آوردید)

(ترجمه)

۸۸- گزینه ۲»

(سیره مهیا مؤمنی)

«یافت می‌شوند»: تُوَجِد (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «تبدیل می‌کنند»: تُحوِّل

(برای جمع‌های غیر انسان، فعل مفرد و مؤنث می‌آوریم) (رد گزینه‌های ۱ و

۳) / «تاریکی‌های دریا»: ظلمات البحر (رد گزینه ۴) / «روزی روشن»: نهار

مُضیء (رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه)

ترجمه متن درک مطلب:

حکایت می‌شود که مردی یک شاهین داشت که در هر مکانی که به آنجا می‌رفت، او را همراهی می‌کرد، روزی مرد به تنهایی بیرون رفت درحالی‌که فقط شاهین همراهش بود، مرد تشنه شد و خواست آب بنوشد، پس حرکت کرد تا چشمه‌ای را در پایین کوهی یافت پس طرفش را پُر کرد ... و هنگامی که خواست آب بنوشد، شاهین آمد و ظرف را ریخت! یک بار دیگر تلاش کرد ولی با نزدیک شدن ظرف به دهان مرد، شاهین نزدیک می‌شد و ظرف را با بالش می‌انداخت.

این حالت برای بار سوم تکرار شد، پس مرد عصبانی شد و شمشیرش را بیرون آورد و هنگامی که شاهین نزدیک شد تا آب را بریزد، ضربه‌ای به او زد، مرد احساس درد کرد وقتی شاهین را دید که خونش جاری می‌شد.

مرد لحظه‌ای ایستاد سپس به بالای چشمه رفت و برکه بزرگی را دید که چشمه از آن خارج می‌شد و در آن مار بزرگ مُرده‌ای بود و برکه از سم پُر شده بود!

۸۹- گزینه ۳»

(سیره ممرعلی مرتضوی)

«شاهین می‌خواست صاحبش را نجات بدهد با وجود اینکه او از موضوع آگاه

نبود!» کاملاً صحیح است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «شاهین فهمیده بود که مرد می‌خواهد از او خلاص شود!» (کاملاً

نادرست است!)

(سیر مفعولی مرتضوی)

۹۳- گزینه «۴»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «فعل مضارع» نادرست است، «تکررت» بر وزن «تفَعَّل» فعل ماضی از باب تَفَعَّل است.

گزینه «۲»: «مجرد ثلاثی» نادرست است، «أخرَج» بر وزن «أفَعَلَ» فعل ماضی از باب افعال است و مزید ثلاثی محسوب می‌شود.

گزینه «۳»: «مفعوله: دم» نادرست است، «دم» فاعل است.

(تفلیل صرفی و اعراب)

(پیروز و بان - گرگان)

۹۴- گزینه «۴»

«أكبر» جمع مکسر «أكبر» (اسم تفضیل بر وزن «أفَعَلَ») است، پس باید بر وزن «أفَعَلَ» باشد، بنابراین «أكبر» صحیح است. همچنین «إعمار» بر وزن «إفعال» مصدر باب افعال است و بدین شکل باید بیاید.

(فبط حرکات)

(سیره میا مؤمنی)

۹۵- گزینه «۴»

در گزینه «۴»، عبارت عربی بر گردش روزگار و رخداد حوادث خوب و بد دلالت دارد، اما در بیت فارسی، شاعر می‌گوید روزگار و تمام دنیا با او سر جنگ دارند.

(مفعوم)

(معمور بادبرین)

۹۶- گزینه «۲»

صورت سؤال، حرف «ن» را خواسته است که همواره مفتوح (دارای علامت فتحه) باشد؛ حرف «نون» در اسم های جمع مذکر سالم همیشه حرکت فتحه دارد. (ین - ون)

در گزینه «۲»، «الصالحین» با توجه به این که صفت برای اسم جمع «عباد» می‌باشد، پس جمع مذکر سالم است و نون آن همیشه فتحه دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «التمارین» جمع مکسر است و نون آن می‌تواند در جملات مختلف، ضمه، کسره و فتحه داشته باشد.

گزینه «۳»: «طیران» یک اسم مفرد و مصدر (به معنای: پرواز) است.

گزینه «۴»: «الطالین» با توجه به ضمیر «هما»، اسم مثنی است و نون آن همیشه کسره دارد.

نکات مهم درسی:

(۱) اگر اسمی آخرش «ین» داشته باشد، جمع مذکر سالم است.

(۲) اگر اسمی آخرش «ین» داشته باشد، اسم مثنی است.

(۳) اگر حرف «نون» در «ین» حرکت نداشته باشد، در صورتی که در جمله نشانه‌های مثنی از قبیل: ضمیر مثنی و باشد، اسم مثنی می‌باشد و در صورتی که نشانه‌های جمع وجود داشته باشد، جمع مذکر سالم می‌باشد.

(قواعد اسم)

گزینه «۲»: مرد احساس درد و گناه کرد قبل از اینکه اقدام به کشتن شاهین مظلوم نماید! (بعد از کشتنش، دچار احساس گناه شد!)

گزینه «۴»: شاهین به صاحبش نزدیک شد تا آب را بریزد و این کارش را دو بار تکرار کرد! (سه بار مجدداً کارش را تکرار کرد!)

(درک مطلب)

(سیر مفعولی مرتضوی)

۹۰- گزینه «۴»

صورت سؤال از ما می‌خواهد شاهین و صاحبش را توصیف کنیم؛ صاحب شاهین مطمئن نبود هنگامی که شمشیری را که حمل می‌کرد، بیرون کشید! عبارت صحیحی است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صاحب شاهین باهوش بود اما به خشمش غلبه نکرد! (نمی‌توانیم نتیجه‌گیری کنیم که باهوش بوده است!)

گزینه «۲»: شاهین نمی‌توانست به راحتی به بالا و پایین پرواز کند! (صحیح نیست!)

گزینه «۳»: شاهین صاحبش را صادقانه دوست داشت ولی مرد او را دوست نداشت! (صاحب شاهین هم او را دوست داشت!)

(درک مطلب)

(سیر مفعولی مرتضوی)

۹۱- گزینه «۲»

صورت سؤال، عبارتی را می‌خواهد که از مفهوم متن دورتر باشد:

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: چه بسیاریند احساساتی که از بدگمانی مُردندا!

گزینه «۲»: هرکس شمشیر ستم بکشد، بدان کشته می‌شود! (با مفهوم متن مطابقت ندارد، صاحب شاهین، خودش کشته نشد!)

گزینه «۳»: هرکس از هوای نفس خود پیروی کند، پشیمانی بر او فرود می‌آید!

گزینه «۴»: فقط با چشم‌هایتان نگاه نکنید بلکه با عقل‌هایتان نگاه کنید!

(درک مطلب)

(سیر مفعولی مرتضوی)

۹۲- گزینه «۳»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «فاعله ضمیر «ه» نادرست است، ضمیر متصل، نقش مفعول را دارد.

گزینه «۲»: «من باب «افعال» نادرست است، اسم تفضیل بر وزن «أفَعَلَ - فَعَلَى» همواره از مصدر ثلاثی مجرد ساخته شده است.

گزینه «۴»: «مجرور بحرف الجر» نادرست است، «مع» یک اسم است، نه حرف، پس «اقتراب» نقش مضاف‌الیه را دارد.

(تفلیل صرفی و اعراب)

تاریخ

۱۰۱- گزینه ۱

(پواد میربلوکی)

از حدود ۱۲۰۰۰ سال پیش، گروه‌هایی از مردم گردآورنده خوراک با استفاده از تجربیات گذشته، شروع به کشت برخی گیاهان و اهلی کردن حیوانات کردند و برای نخستین بار موفق به تولید خوراک شدند. در عصر نوسنگی، انسان با ابداع چرخ سفالگری، اقدام به تولید ظروف گلی کرد.

(تاریخ (۱)، پوهان در عصر باستان، صفحه ۳۳۳)

۱۰۲- گزینه ۴

(زهدا دامپار)

در عصر باستان تعدادی از اندیشمندان و فیلسوفان چینی، اصول و آیینی برای اداره جامعه و حکومت عرضه کردند که یکی از برجسته‌ترین آن‌ها کنفوسیوس بود.

یکی از دستاوردهای مهم تمدن روم، ایجاد شبکه پیشرفته‌ای از جاده‌ها بود.

لوح‌های گلی فراوانی به خط میخی و زبان سومری در بقایای شهرهای سومری کشف شده است. به گمان برخی از باستان‌شناسان، سومریان (مردم بین‌النهرین) مخترع خط بوده‌اند و نخستین نوشته‌های جهان متعلق به آنان است. بعضی از این لوح‌ها حاوی آثار ادبی بلند، مانند افسانه گیلگمش است.

(تاریخ (۱)، پوهان در عصر باستان، صفحه‌های ۳۶، ۴۸ و ۵۹)

۱۰۳- گزینه ۳

(علی‌محمد کرمی)

در دوره فرمانروایی اردشیر دوم، مصر از سیطره هخامنشیان خارج شد، و در زمان اردشیر سوم دوباره ضمیمه قلمرو هخامنشی شد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۸۷)

۱۰۴- گزینه ۳

(پواد میربلوکی)

یکی از مقام‌های عالی‌مرتبه دربار ساسانی که واستریوشان‌سالار نام داشت، رئیس روستاییان و کشاورزان به شمار می‌رفت. او علاوه بر عهده‌داری مسئولیت گردآوری مالیات‌های بخش کشاورزی، برای توسعه و ترویج آبادانی و کشت و کار نیز کوشش می‌کرد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

۱۰۵- گزینه ۲

(پواد میربلوکی)

در روش تاریخ‌نگاری ترکیبی، مورخ ناچار به گزینش و انتخاب است و امکان دارد برخی از جنبه‌های خبر از چشم او دور بماند. از برجسته‌ترین چهره‌های این سبک از تاریخ‌نویسی می‌توان به بلاذری (قرن سوم هجری) صاحب کتاب فتوح البلدان و دینوری (متوفای ۲۹۰ ق) نویسنده کتاب اخبار الطوال اشاره کرد.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۷)

۹۷- گزینه ۳

(سید مفرعلی مرتضوی)

می‌دانیم معدود عددهای «۳ تا ۱۰» به صورت جمع می‌آید اما معدود اعداد «۱۱ تا ۹۹» مفرد به کار می‌رود، در گزینه «۳»، «عشرون» (۲۰) باید با معدود مفرد بیاید ← عشرون کُرسیاً

(عمر)

۹۸- گزینه ۳

(عمیدرضا قاندرامینی)

«ل» در «لِشکر» از نوع لام امر به معنای «باید» است: «باید مسلمانان، پروردگار بزرگ خود را به خاطر نعمت‌هایی که از آن استفاده می‌کنند، شکر کنند!»؛ در حالی که در سایر گزینه‌ها «ل» در «لِعالج»، «لِتغیر» و «لِتطبخ» به معنای «برای اینکه، تا» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «ل» در «لِعالج» به معنای «برای اینکه، تا» است: «برای اینکه پزشک ماهر، بیمار خود را درمان کند، از گیاه دارویی استفاده نمود!»

گزینه «۲»: «ل» در «لِتغیر» به معنای «برای اینکه، تا» است: «برای اینکه معلم، شیوه درس‌دانش را تغییر دهد، پرونده دانش‌آموزانش را دید!»

گزینه «۴»: «ل» در «لِتطبخ» به معنای «برای اینکه، تا» است: «برای اینکه مادران، غذایی را برای مهمان دعوت شده بپزد، یک ساعت قبل از خواب برخاست!»

(قواعد فعل)

۹۹- گزینه ۲

(ولی برپی - ابهر)

در گزینه «۲»، «حزیناً» حال است و حالت را بیان می‌کند و نقش دیگری ندارد. (جزء زائد جمله است و می‌توانیم آن را از جمله حذف کنیم).

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «حزیناً» خبر برای أصبح، از افعال ناقصه است، جزء زائد جمله نیست و با حذف آن، ارکان جمله ناقص می‌شود.

گزینه «۳»: «حزیناً» صفت برای «صبیاً» است.

گزینه «۴»: «حزیناً» خبر برای فعل ناقص کان است.

(هال)

۱۰۰- گزینه ۱

(بهروز میربلوکی)

ترجمه عبارت: «... همانا ایمان به پروردگار دل‌هایتان را نورانی می‌سازد پس بر شماسست ... پرستید ... الله را»

«آلأ» (أَنْ + لا) باید بر سر فعل بیاید، پس نمی‌تواند برای مورد اول استفاده شود (رد گزینه‌های ۲ و ۴)، قبل از فعل «تعبدوا»، به «آلأ» که ... نَ... نیاز داریم ← آلأ تعبدوا: که نپرستید (رد سایر گزینه‌ها)، واضح است که آخرین کلمه مورد نظر نیز «آلأ» به معنای «به جز، فقط» است.

تکات مهم درسی:

(۱) «آلأ» به معنای «آگاه باش، هان» است.

(۲) «آلأ» (أَنْ + لا) بر سر فعل می‌آید و به معنای «که ... نَ...» است.

(۳) «آلأ» به معنای «به جز، فقط» است.

(استثناء)

۱۰۶- گزینه «۲»

(پوار میربلوکی)

پس از شهادت امام علی (ع)، معاویه در شام خود را خلیفه خواند. امام حسن (ع) نخست با ارسال نامه‌هایی به معاویه، او را از طغیانگری و تلاش برای جنگ و خونریزی برحذر داشت؛ اما معاویه بدون توجه به نصایح آن حضرت، به عراق لشکرکشی کرد و امام حسن (ع) به منظور مقابله با معاویه، همراه با سپاهی که فرماندهی آن را قیس بن سعد بن عباد انصاری به عهده داشت از کوفه خارج شد.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۵۴)

۱۰۷- گزینه «۱»

(پوار میربلوکی)

لشکرکشی به خراسان و شکست دادن طغرل سوم، آخرین سلطان سلجوقی و تسلط بر بخش وسیعی از ایران، از اقدامات تکش خوارزمشاه است.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه‌های ۱۰۳ تا ۱۰۵)

۱۰۸- گزینه «۳»

(پوار میربلوکی)

در عصر مغول- تیموری، تجارت در مسیر جاده ابریشم و راه‌های دریایی که از بنادر و جزایر ایرانی در خلیج فارس و دریای مکران (عمان) به هند و چین می‌رفت، پررونق بود.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۲۲)

۱۰۹- گزینه «۴»

(پوار میربلوکی)

پس از انقراض امپراتوری شارلمانی در اوایل قرن ۹ م، هرج و مرج اروپا را فراگرفت. پادشاهان به دلیل ناتوانی در تأمین هزینه ارتش، قادر به حفظ اقتدار و امنیت قلمرو خود نبودند. به همین دلیل اربابان از جمله شاهان، درصد برآمدند قسمت‌هایی از زمین‌ها و املاک خود را در برابر دریافت خدمات نظامی و غیرنظامی به زبردستان و یا اشراف درجه دوم واگذار کنند. اشراف درجه دوم هم به نوبه خود همین کار را با زبردستان خود کردند و سلسله‌مراتبی از ارباب یا فئودال و باجگزار یا واسال به وجود آمد. واسال به ارباب خود سوگند وفاداری یاد می‌کرد و موظف بود که هنگام جنگ او را یاری دهد، از کاخ و کوشک او حفاظت نماید و به او عوارض و مالیات بپردازد.

(تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطا و عصر یریر، صفحه‌های ۱۶۳ و ۱۶۴)

۱۱۰- گزینه «۳»

(پوار میربلوکی)

با شروع جنگ جهانی اول، دولت عثمانی به متحدین پیوست و هرچند در ابتدا توانست موفقیت‌هایی به دست آورد ولی در نهایت توسط نیروهای متفقین اشغال شد. این در حالی بود که به دنبال انقلاب در روسیه، این کشور از جبهه جنگ خارج شده بود و فرصت مناسبی برای انگلستان و فرانسه برای تقسیم سرزمین عثمانی میان یکدیگر فراهم شد. این دو کشور قبل از پایان جنگ قراردادی بین خود به امضا رساندند که به موجب آن با پایان جنگ، امپراتوری عثمانی فروپاشید و کشورهای کنونی ترکیه، عراق، سوریه، اردن، فلسطین، لبنان و عربستان شکل گرفتند. انگلستان سرپرستی عراق، اردن و فلسطین را بر عهده گرفت و لبنان و سوریه تحت سرپرستی فرانسه درآمدند. در مذاکرات ورسای، انگلستان و فرانسه این قرارداد پنهانی را علنی نمودند و در توافقات نهایی گنجانند.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی اول و ایران، صفحه ۸۶)

۱۱۱- گزینه «۴»

(پوار میربلوکی)

ترتیب وقوع حوادث صورت سؤال این گونه است:
«الف»: مردم اغلب بینوا و چشمگین پاریس با حمله به زندان باستیل انقلاب خود را آغاز کردند. (۱۷۸۹ م)

«ج»: بخش وسیعی از نیمه شمالی ایران، منطقه تحت نفوذ روسیه شناخته شد. (۱۹۰۷ م)

«د»: در پی قتل ولیعهد اتریش و همسرش به دست یک صرب ملی‌گرا در شهر سارایوو مرکز بوسنی، اتریش به حکومت صربستان مستقل اعلان جنگ کرد. (۱۹۱۴ م)

«ب»: اعتراض به قرارداد وثوق الدوله و مخالفت با آن باعث سقوط دولت او شد. (۱۹۱۹ م)

(تاریخ (۳)، ترکیبی)

۱۱۲- گزینه «۳»

(پوار میربلوکی)

با وجود جو سرکوب و اختناق پس از کودتای ۲۸ مرداد، گروهی از شخصیت‌های ملی و مذهبی و از جمله تعدادی از استادان دانشگاه تشکلی به نام «نهضت مقاومت ملی» را پایه‌گذاری کردند و با قرارداد جدید نفتی به مخالفت برخاستند.

(تاریخ (۳)، نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران، صفحه ۱۲۶)

۱۱۳- گزینه «۲»

(علی‌محمد کریمی)

بعد از قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲، رهبری امام خمینی (ره) به عنوان مرجع دینی برجسته‌تر شد و مبارزان به نقش و قدرت مذهب در این زمینه توجه بیشتری نشان دادند.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۳۰)

جغرافیا

۱۱۴- گزینه «۴»

(زهرا دامیار)

علم جغرافیا از یافته‌های علوم دیگر استفاده می‌کند و با یک دید همه‌جانبه بررسی‌ها و مطالعات خود را در مورد پراکندگی پدیده‌ها و روابط بین آن‌ها انجام می‌دهد.

علم اقتصاد تولید، توزیع و مصرف کالاها و خدمات، نظام‌های اقتصادی و عرضه و تقاضا را مطالعه می‌کند و جغرافیای اقتصادی به چگونگی معیشت گروه‌های انسانی در مکان‌های مختلف در رابطه با محیط زندگی‌شان می‌پردازد.

(جغرافیای ایران، جغرافیا چیست؟، صفحه ۳)

۱۱۵- گزینه «۱»

(زهرا دامیار)

در برخی نواحی کوهستانی‌ای که سنگ‌ها قابلیت حل شدن در آب را داشته باشند، مانند سنگ‌های آهکی یا گچی و نظایر آن، آب‌های جاری با نفوذ به زیرزمین از طریق درزها و شکاف‌ها و حل کردن سنگ‌ها در خود، پدیده‌های فرسایشی چون غارهای طبیعی و چشمه‌های آهکی پدید می‌آورند که در اصطلاح به آن‌ها اشکال «کارستی» گفته می‌شود.

(فاطمه سقایی)

۱۲۱- گزینه ۱

یکی از موضوعات مورد توجه جغرافی‌دان‌ها، اهمیت تنوع جغرافیایی زبان‌هاست. امروزه در اثر رشد ارتباطات و فناوری اطلاعات، برخی از زبان‌ها در جهان غلبه بیشتری پیدا کرده‌اند. همچنین پیش‌بینی می‌شود که در آینده برخی از زبان‌های بومی و محلی در نواحی مختلف از بین بروند.

(جغرافیا (۲)، نوای انسانی، صفحه ۷۱)

(زهرا دامیار)

۱۲۲- گزینه ۲

مرزهایی هستند که با در نظر گرفتن شرایط فرهنگی تعیین می‌شوند و گروه‌های انسانی را، که از نظر قومی، زبانی، دینی و غیره متفاوت‌اند، از یکدیگر جدا می‌کنند؛ مانند مرز بین هند و پاکستان که پس از جدایی و استقلال پاکستان از هند، در تعیین آن دقت شد تا منطقه مسلمان‌نشین از هندوئین جدا شود.

(جغرافیا (۲)، نوای انسانی، صفحه‌های ۱۳۲ و ۱۳۳)

(زهرا دامیار)

۱۲۳- گزینه ۲

حوزه نفوذ سکونتگاه‌ها با یکدیگر متفاوت است. برخی سکونتگاه‌ها حوزه نفوذ کم‌وسعتی دارند. برای مثال، یک شهر کوچک ممکن است فقط به چند روستای پیرامون خود خدمات بدهد و ساکنان روستاهای پیرامون برای خرید و کار در کارخانه‌ها و استفاده از مراکز درمانی به آن شهر مراجعه کنند. به عکس، برخی از شهرها حوزه نفوذ بسیار گسترده‌ای در سطح یک ناحیه یا کشور و حتی جهان دارند؛ برای مثال، شهر تهران در برخی عملکردها مانند تولید و عرضه خودرو، لوازم خانگی، خدمات پیشرفته پزشکی و مراکز دانشگاهی حوزه نفوذی در سطح کشور ایران دارد.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

(زهرا دامیار)

۱۲۴- گزینه ۴

این موارد از نشانه‌های وقوع زمین‌لرزه است:

(الف) کاهش لرزش‌های کوچک زمین در راستای گسل‌ها؛ این لرزش‌ها را فقط دستگاه‌های حساس لرزه‌نگار می‌توانند ثبت کنند. زمانی که این لرزش‌ها متوقف شوند، امکان تجمع انرژی بیشتر می‌شود و ممکن است در اثر تخلیه یکباره انرژی، زمین‌لرزه شدیدتری رخ دهد.

(ب) تغییر در آب‌های زیرزمینی: پیش از وقوع زمین‌لرزه ممکن است در اثر فشار بر لایه‌های پوسته زمین، سطح آب زیرزمینی (در چاه‌ها، چشمه‌ها و قنات‌ها) بالا یا پایین برود یا ترکیب شیمیایی آن‌ها تغییر یابد. همه این‌ها می‌توانند نشانه‌هایی از وقوع احتمالی زلزله باشند.

(پ) بررسی تغییر اندازه فاصله بین شکستگی‌های پوسته زمین به وسیله دستگاه‌های دقیق و عکس‌های هوایی و تصاویر ماهواره‌ای، راه دیگری برای پیش‌بینی احتمالی وقوع زلزله است.

(جغرافیا (۳)، مقارنات طبیعی، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

(زهرا دامیار)

۱۲۵- گزینه ۴

استفاده از تصاویر ماهواره‌ای در مطالعه و پیش‌بینی مخاطرات طبیعی به طور روزافزون در حال گسترش است.

از طریق تصاویر می‌توانیم جهت حرکت سامانه‌های باران‌زا و زمان دقیق رسیدن آن‌ها به هر منطقه را حداقل چند روز قبل پیش‌بینی کنیم. سپس با استفاده از تصاویر ماهواره‌های منابع زمینی حدود سیل‌گیر رودخانه‌ها را تعیین کنیم. همچنین از طریق تصاویری که سنجنده ماهواره‌ای تهیه کرده است، می‌توانیم دستورالعمل‌های دقیقی برای تعیین حریم فعالیت‌های انسانی و مرز استقرار سکونتگاه‌ها در اطراف رودخانه‌ها تدوین کنیم.

(جغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های جغرافیایی، صفحه ۱۱۳)

به طور کلی «کارست» پدیده خوردگی و انحلال سنگ‌های آهکی است. آب‌هایی که با دی‌اکسید کربن و هوا ترکیب می‌شوند، اسیدکربنیک تولید می‌کنند و با حل کردن آهک و گچ در خود می‌توانند موجب خوردگی و انحلال سنگ‌ها شوند.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۳۰)

(جغرافیا (۲)، نوای طبیعی، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

(زهرا دامیار)

۱۱۶- گزینه ۲

یکی از عوامل مؤثر بر آب و هوای ایران، فاصله از منابع رطوبتی و دریاها است. نزدیکی به دریاها و دوری از آن در آب و هوای کشور دو اثر متفاوت دارد. در سواحل شمالی کشور، دریای خزر در افزایش بارش، نقش مهمی دارد ولی خلیج فارس و دریای عمان به دلیل عدم امکان صعود هوای مرطوب، در بارش سواحل جنوبی کشور، نقش چندانی ندارد و موجب شرجی شدن هوا می‌شوند. در نواحی داخلی کشور به دلیل دور بودن از دریاها و کمبود رطوبت، اختلاف دما زیاد است ولی در نواحی ساحلی شمال و جنوب کشور اختلاف دما کمتر است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه‌های ۳۷ و ۴۱)

(جغرافیا (۲)، نوای طبیعی، صفحه ۳۴)

(زهرا دامیار)

۱۱۷- گزینه ۳

در طبقه‌بندی زیست‌بوم‌ها، دو عامل بارش و دما نقش مهمی دارند. هر چه به سمت عرض‌های بالای جغرافیایی حرکت می‌کنیم دمای هوا کاهش می‌یابد و از میزان بارش کاسته می‌شود. برعکس هر چه به سمت عرض‌های پایین جغرافیایی پیش می‌رویم زاویه تابش خورشید عمودتر و میزان بارندگی افزایش می‌یابد.

(جغرافیا (۲)، نوای طبیعی، صفحه‌های ۲۲، ۲۳، ۲۷، ۵۴ و ۵۵)

(فاطمه سقایی)

۱۱۸- گزینه ۱

اختلاف شدید درجه حرارت روزانه و سالانه در نواحی مختلف ایران، سبب ایجاد تنوع فراوان در تولیدات باغی شده است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۹۰)

(زهرا دامیار)

۱۱۹- گزینه ۳

نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند. هر ناحیه کره زمین با دیگر نواحی مبادلات اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی دارد. نواحی بر روی یکدیگر تأثیر می‌گذارند. امروزه همه نواحی و حتی دورافتاده‌ترین آن‌ها به‌ویژه از نظر اقتصادی، تحت تأثیر یکدیگرند.

(جغرافیا (۲)، نوای انسانی، صفحه‌های ۱۴ و ۱۱)

(فاطمه سقایی)

۱۲۰- گزینه ۲

امروزه زیربنای توسعه اقتصادی براساس سیستم حمل‌ونقل و ارتباطات مناسب آن شکل می‌گیرد. اگر راه‌ها و وسایل حمل‌ونقل کافی در اختیار نباشد، امکان اتصال بین نواحی مختلف و تبادل کالا وجود نخواهد داشت.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۹۶)

فلسفه و منطق

۱۲۶- گزینه «۱»

(علیرضا نصیری)

بخش اول گزینه «۱» را به دو صورت می‌توان خواند: «بدون شک، فلسفه‌خواندن دیگر ارزشی ندارد.» و «بدون شک فلسفه خواندن، دیگر ارزشی ندارد.» و بدین شکل دو معنا می‌توان برای آن در نظر گرفت؛ یکی اینکه یقیناً و قطعاً فلسفه خواندن ارزشی ندارد و دومی اینکه اگر فلسفه را بدون شک کردن بخوانیم ارزشی نخواهد داشت و بنابراین ممکن است مغالطه نگارشی رخ بدهد. بخش دوم گزینه «۱» نیز به همین شکل است. این عبارت به دو شکل قابل خواندن است؛ «همه اختلافات ناشی از شک و سوءظن، بی‌پایه و اساس هستند.» و «همه اختلافات، ناشی از شک و سوءظن بی‌پایه و اساس هستند.» و بنابراین این عبارت نیز زمینه مناسبی برای وقوع مغالطه نگارشی را داراست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: عبارت اول: واژه «امثال» دو معنی می‌تواند داشته باشد: «ضرب‌المثل» و «مثل و ماندها» و بنابراین دو معنی از این عبارت برداشت می‌شود: «ضرب‌المثل‌های بوستان سعدی در ادبیات فارسی زیاد به کار رفته‌اند.» و «کتاب‌هایی نظیر بوستان سعدی در ادبیات فارسی زیاد هستند.» و بنابراین این جمله زمینه مغالطه اشتراک لفظ را دارد. — عبارت دوم: مرجع ضمیر «او» مشخص نیست و هم می‌تواند به پدر بازگردد و هم به شریکش و بنابراین ابهام در مرجع ضمیر دارد.

گزینه «۳»: عبارت اول: اصطلاح «کیف پول همراه نیست» در معنای عرفی آن بدین معناست که کلاً پول همراه نیست و اگر فردی با وجود اینکه پول‌ها در جیبش است، صرفاً به این دلیل که خود کیف پولش را نیاورده است از آن استفاده کند و معنای مطابقی آن را مراد کند توسل به معنای ظاهری رخ داده است. — عبارت دوم: حرف «با» دو معنی دارد؛ بنابراین از این عبارت دو معنی می‌توان برداشت کرد: «من مخالفت خود را نسبت به محسن ابراز می‌کردم.» و «من به همراه محسن با دیگران مخالفت می‌کردیم.» و بنابراین زمینه وقوع مغالطه اشتراک لفظ موجود است.

گزینه «۴»: عبارت اول: واژه «یافتن» دو معنی دارد و عبارات را می‌توان به دو صورت فهمید: «شکارچی به سرعت خرگوش را پیدا کرد.» و «شکارچی فهمید که خرگوش بسیار سریع است.» و در نتیجه احتمال وقوع مغالطه اشتراک لفظ موجود است. — عبارت دوم: در اینجا اینکه فعل تصادف کردن به چه کسی برمی‌گردد مشخص نیست؛ بنابراین ابهام وجود دارد.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۷)

۱۲۷- گزینه «۴»

(فرهاد قاسمی نژاد)

اگر مفهوم «الف» از جهتی اعم و از جهتی اخص از مفهوم «ب» باشد؛ یعنی میان «الف» و «ب» رابطه عموم و خصوص من وجه برقرار باشد و میان «الف» و «ج» هم رابطه عموم و خصوص مطلق برقرار باشد، میان دو مفهوم «ب» و «ج» فقط رابطه تساوی قابل تصور نیست. اگر رابطه «ب» و «ج» تساوی باشد دیگر «ب» نمی‌تواند با «الف» رابطه عموم و خصوص من وجه داشته باشد.

(منطق، مفهوم و مسراق، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۳)

۱۲۸- گزینه «۳»

(علیرضا نصیری)

تعریف دانشگاه در گزینه سوم غیرجامع است؛ چون دانشگاه‌های غیردولتی را شامل نمی‌شود. تعریف حیوان نیز در این گزینه غیرمانع است، چون مصادیقی از برخی مفاهیم دیگر را نیز در برمی‌گیرد؛ مثلاً ممکن است یک شاخه گل که جاندار است، بر اثر وزش باد حرکت کند (حیوان جسم نامی متحرک بالااراده است و اراده در تعریف آن نقش کلیدی دارد). تعریفی که از لوزی در همان گزینه ارائه شده دوری است؛ چون لوزی را با مربع تعریف کرده در حالی که مربع خود نوعی لوزی است؛ پس به نوعی در تعریف مجهول از خود مفهوم مجهول استفاده کرده است. بنابراین گزینه «۳» جواب تست خواهد بود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این تعریف از دانشگاه غیرجامع نیست چون همه مصادیق دانشگاه را در بر می‌گیرد. — جسم رشدکننده مانع نیست چون شامل گیاهان نیز می‌شود. — این تعریف دوری نیست ولی نه جامع است و نه مانع؛ زیرا همه انواع لوزی را دربر نمی‌گیرد و مستطیل را هم دربر می‌گیرد.

گزینه «۲»: این تعریف نیز غیرجامع نیست؛ چون شامل تمام مصادیق دانشگاه است. — این تعریف مانع است ولی جامع نیست چون هیچ چیزی غیر از حیوانات دارای سیستم عصبی نیست؛ ولی تمام حیوانات نیز سیستم عصبی ندارند. — این تعریف نیز دوری نیست ولی جامع نیست و همه انواع لوزی را دربر نمی‌گیرد و مانع هم نیست؛ زیرا مستطیل را هم دربر می‌گیرد.

گزینه «۴»: این تعریف از دانشگاه غیرجامع است چون شامل دانشگاه‌های غیرحضوری نمی‌شود. — این تعریف از حیوان مانع است و شامل هیچ مصداق غیرحیوانی نمی‌شود. — این تعریف نیز دوری نیست هر چند که جامع نیست و همه انواع لوزی را دربر نمی‌گیرد و مانع هم نیست؛ زیرا مستطیل را هم دربر می‌گیرد.

(منطق، اقسام و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۶)

۱۲۹- گزینه «۴»

(نیمه پواهری)

صرف وجود یک تمثیل و تشبیه در یک عبارت به این معنا نیست که استدلال تمثیلی اقامه شده است. استدلال (استقرای) تمثیلی زمانی رخ می‌دهد که بر مبنای کشف یک شباهت حکم یک چیز را به یک چیز دیگر نسبت دهیم. به زبان ساده باید از وجود یک شباهت بین دو امر چیزی را نتیجه بگیریم، تا بتوانیم بگوییم استدلال رخ داده است.

در گزینه «۴»، از شباهت جهان و اشک (از جهت از چشم افتادن — که البته ابهام هم دارد) نتیجه گرفته شده است که با غم و رنج حوادث باید صبر کرد و تحمل داشت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: صرفاً بیان می‌کند که زندگی مرگ را دشوار می‌سازد و اگر آمدنی نبود، رفتن دیگر دشوار نبود.

گزینه «۲»: در این بیت تمثیل و همانندی دو چیز مبنای نتیجه‌گیری و استدلال واقع نشده است؛ بلکه در نتیجه قیاس به وجود یک شباهت بین شعر و فردوس حکم داده است. برای تشخیص استقرای تمثیلی باید در مقدمات استدلال به دنبال تمثیل باشیم و دیده شود که از آن شباهت یک نتیجه‌گیری جدید شده است.

گزینه «۳»: صرفاً خود (انسان) را مانند یک چراغ خاموش دانسته است و به بیان وجوه شباهت پرداخته است.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

۱۳۰- گزینه ۲»

(نیما پواهری)

اگر بخواهیم از یک قضیه کاذب عکس مستوی بسازیم، قضیه به دست آمده ممکن است صادق یا کاذب باشد. بنابراین قاعده صدق و کذب در عکس مستوی بدین صورت است:

- از صدق اصل به صدق عکس می‌رسیم (اما نمی‌توان برعکس، از صدق عکس به صدق اصل برسیم)

- از کذب عکس به کذب اصل می‌رسیم (اما نمی‌توان برعکس، از کذب اصل به کذب عکس برسیم)

اگر عکس مستوی قضیه‌ای «موجبه جزئی» باشد، آن قضیه یا «موجبه کلی» یا «موجبه جزئی» بوده است. در هر حالت امکان ندارد بین موضوع و محمول آن نسبت تباین برقرار باشد، زیرا با دو امر متباین نمی‌توان قضیه موجبه ساخت و بیان کرد.

(منطق، املام قضایا، صفحه‌های ۶۷ تا ۶۹)

۱۳۱- گزینه ۲»

(نیما پواهری)

اول از هر چیز بهتر است که مشخص کنیم مقدمه ذکر شده «هر ب الف است» مقدمه چندم قیاس است. از آنجایی که «ب» در نتیجه نیامده است، پس حتماً حد وسط است و «الف» در نتیجه در جایگاه موضوع واقع شده است. ما می‌دانیم که مقدمه‌ای که موضوع نتیجه از آن گرفته می‌شود مقدمه اول است. پس این قیاس به این صورت است:

«هر ب الف است» + « ؟ » ← بعضی الف د نیست.

از آنجایی که نتیجه قیاس قضیه سالبه «بعضی الف د نیست» می‌باشد و مقدمه اول قیاس قضیه موجبه «هر ب الف است» می‌باشد پس برای رعایت شدن قانون نتیجه قیاس مقدمه دوم باید سالبه باشد (رد گزینه ۱).

حال ما باید با دو لفظ «ب» (حد وسط) و «د» (محمول نتیجه) مقدمه دوم را بسازیم (رد گزینه ۴).

حال باید بین گزینه دوم (هیچ ب د نیست) و گزینه سوم (بعضی د ب نیست) انتخاب کنیم. اگر مقدمه دوم قضیه «بعضی د ب نیست» باشد قیاس شکل چهارم ساخته می‌شود. اما در این حالت شرط سوم اعتبار قیاس رعایت نمی‌شود؛ زیرا «د» که در نتیجه علامت مثبت دارد در مقدمه دوم علامت منفی خواهد داشت (رد گزینه ۳).

بنابراین پاسخ صحیح گزینه ۲ است.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۷)

۱۳۲- گزینه ۲»

(سبا بیغفرزاده صابری)

گزینه ۲، از جمله موارد مربوط به دوری از مغالطه‌ها است و فرد می‌تواند با کاستن مغالطه فهم درستی از حقایق چه در جهان هستی و چه در ماوراءالطبیعه ارائه دهد. سایر گزینه‌ها از جمله موارد رهایی از عادات غیرمنطقی است.

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۴)

۱۳۳- گزینه ۲»

(فرهار قاسمی نزار)

سقراط می‌گوید: «ای مردم! کسی که راه درست را یافت و آن را در پیش گرفت، هرگز نباید از خطر هراسی به دل راه دهد. اکنون که خداوند مرا مأمور کرده تا در جست‌وجوی دانش بکوشم و آن را به دیگران بیاموزم، آیا

پسندیده است که از ترس مرگ یا هر خطر دیگری از فرمان الهی سر بتابیم؟ بله! اگر چنین گناهی از من سر زند، سزاوار است که دادگاهی تشکیل دهند و بگویند سقراط به خدا اعتقاد ندارد. ارتکاب آن گناه دلیل بر سرپیچی از امر خداست؛ در آن صورت مدعی داشتن دانشی شده‌ام که در حقیقت فاقد آن هستم. پس اگر فردی در برابر امر الهی سرپیچی کند شایسته مجازات است.»

(فلسفه یازدهم، زندگی بر اساس اندیشه، صفحه‌های ۳۹ تا ۴۱)

۱۳۴- گزینه ۴»

(حسن صدری)

یکی از اقسام شناخت توسط عقل ما، شناخت تجربی است که با تجزیه و تحلیل عقلی اطلاعات حسی به دست می‌آید. اما این تنها مصداق شناخت توسط عقل نیست؛ بلکه یک قسم دیگر از شناخت توسط عقل، «شناخت عقلی» (عقلی محض) است که بدون استفاده از داده‌های تجربی به دست می‌آید.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۱۳۵- گزینه ۲»

(مسین آفونری راهنمایی)

تجربه‌گرایی به این معنا نیست که عقل بی‌ارزش است و اصلاً به کار نمی‌آید. اتفاقاً در علوم تجربی عقل با حس همکاری دارد و با هم‌دیگر به شناخت می‌رسند.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه ۶۴)

۱۳۶- گزینه ۳»

(نیما پواهری)

از نظر ملاصدرا روح نتیجه تکامل و رشد جسم و بدن است و این گونه نیست که روح درون جسم باشد و در آن مانند یک قفس و زندان اسیر شده باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «از نظر ملاصدرا روح و بدن وحدتی حقیقی دارند و روح باطن بدن است.»

گزینه ۲: «از نظر ملاصدرا روح چیزی ضمیمه شده به بدن نیست، بلکه نتیجه رشد و تکامل خود جسم و بدن است.»

گزینه ۴: «قابل بودن ملاصدرا به وحدت حقیقی روح و جسم، به معنای تک‌ساحتی دانستن انسان نیست. همه فیلسوفان الهی انسان را موجودی دوساحتی می‌دانند؛ یک ساحت معنوی و مجرد (روح) و یک ساحت جسمانی و مادی (بدن).»

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۲)، صفحه ۸۱)

۱۳۷- گزینه ۳»

(نیما پواهری)

از نظر افلاطون و ارسطو معیار اخلاقی در میان انسان‌ها مشترک و ثابت است و عقل هر انسانی درستی آن را درمی‌یابد؛ اما از نظر ارسطو برای اینکه انسان اعتدال میان قوا را طلب کند و عقلش او را به سوی کنش اخلاقی سوق دهد، نیازمند این است که خود عقل به درجات مناسبی از رشد رسیده باشد تا خودش دچار افراط و تفریط نشود.

(فلسفه یازدهم، انسان مویود افلاق‌گرا، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

۱۳۸- گزینه ۳»

(سبا پیغرزاره صابری)

اگر وجود و ماهیت مغایر همدیگر نبودند (عینیت یا جزئیت وجود و ماهیت):
 (۱) حمل وجود بر ماهیت با حمل ماهیت بر ماهیت یکی می‌شد. دو قضیه انسان حیوان ناطق است. / انسان موجود است.
 (۲) هر مفهومی موجود می‌شد. هر مفهومی که ماهیت داشت وجود هم پیدا می‌کرد. هر چیزی می‌توانست موجود شود.
 (۳) مفهوم ممکن الوجود بی‌معنا می‌شد. هر چیزی واجب‌الوجود بود.
 (۴) اصل علیت نقض می‌شد. وجود یافتن چیزی نیاز به دلیل نداشت.
 (۵) صفات وجود هر چیزی صفات ماهیتش می‌شدند. مثلاً مایع بودن ویژگی عینی آب است و وجود خارجی این ویژگی را دارد؛ اما اگر وجود جزئی از ماهیت باشد تصور ذهنی آب هم چنین ویژگی‌هایی را خواهد داشت.
 (۶) همه چیز واحد و یکسان می‌شد و مابه‌الاختلاف معنایی نداشت.

انسان = وجود

گلایی = وجود

انسان = گلایی

دقت کنید که این حالت (یکسان شدن همه ماهیت‌ها) فقط در حالت عینیت یعنی عین هم بودن وجود و ماهیت برقرار است. پس تمامی گزینه‌ها صحیح هستند؛ اما گزینه «۳» صرفاً در حالت عینیت برقرار است نه جزئیت.
 (فلسفه دوازدهم، هستی و پیوستگی، صفحه‌های ۵ و ۶)

۱۳۹- گزینه ۴»

(حسن صدیقی)

گزینه «۴» به نفی وجوب علی و معلولی اشاره دارد که در معنای اول اتفاق مطرح می‌شود که با وجود تحقق علت، معلول محقق نشده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نفی غایتمندی و هدفمندی

گزینه «۲»: نفی سنخیت

گزینه «۳»: نفی علیت

(فلسفه دوازدهم، کرامت تصویر از جهان؟، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

۱۴۰- گزینه ۴»

(سبا پیغرزاره صابری)

اساس استدلال دکارت مبتنی بر تصور موجود نامتناهی است و مخلوق بودن فرع بر وجود موجود نامتناهی است.
 سایر گزینه‌ها مطابق استدلال دکارت صحیح می‌باشد.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

۱۴۱- گزینه ۲»

(نیما پوراهی)

اثبات علّة‌العلل (علتی که خود معلول علتی دیگر نیست) نتیجه برهان فارابی است، نه از مقدمات آن.

گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» به ترتیب بیانگر «اصل واقعیت»، «تقدم وجودی علت بر معلول» و «بطان تسلسل» هستند که همگی از مقدمات برهان فارابی به‌شمار می‌روند.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۴)

۱۴۲- گزینه ۲»

(علیرضا نصیری)

آنچه ارسطو ذاتی انسان می‌داند مفهوم «ناطق بودن» است. این ناطق بودن علاوه بر معنی رایج آن یعنی سخن گفتن، معنی فکر و تفکر نیز می‌دهد؛ یعنی ارسطو انسان را حیوان متفکر می‌داند. هراکلیتوس نیز لوگوس را یک حقیقت متعالی می‌داند که هم اشیاء جهان و هم نطق و کلمه و سخن ظهور و پرتویی از آن هستند. با این مقدمه، می‌توان با مسامحه گفت که معنی نطق نزد ارسطو می‌تواند پرتویی باشد از آنچه هراکلیتوس آن را لوگوس می‌خواند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ارسطو در آثار خود صرفاً عقل انسانی را مد نظر دارد و با معنی دوم عقل که یک حقیقت متعالی است کاری ندارد.

گزینه «۳»: معنای لوگوس نزد هراکلیتوس اعم از عقل انسانی و عقل به عنوان یک حقیقت متعالی است و هر دو کاربرد عقل را شامل می‌شود و او اساساً یکی را پرتو و ظهور دیگری می‌داند. به همین خاطر نمی‌توان گفت که لوگوس و مراد ارسطو از نطق کاملاً با یکدیگر مغایرند.

گزینه «۴»: در اینجا، جای لوگوس و ناطقیت برعکس و اشتباه بیان شده است.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۵۴ تا ۵۶)

۱۴۳- گزینه ۳»

(سبا پیغرزاره صابری)

فارابی درباره نسبت عقل فعال با دستگاه ادراکی انسان می‌گوید: «مقام و منزلت عقل فعال نسبت به انسان، مانند آفتاب است نسبت به چشم. همان‌طور که آفتاب نوربخشی می‌کند تا چشم انسان ببیند و بینا شود، عقل فعال نیز نخست چیزی به قوه عقلی آدمی می‌رساند به طوری که فعالیت عقلی برای انسان ممکن می‌شود و در نتیجه، عقل شروع به فعالیت می‌کند و به ادراک حقایق می‌رسد.»

پس رابطه بین این دو تساوی و یا حتی عموم و خصوص مطلق نیست؛ بلکه عقل فعال واسطه‌ای محسوب می‌شود که عقل انسان به کمک آن به فعالیت رسیده و حقیقت را درک کند.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دوم، صفحه ۶۳)

۱۴۴- گزینه ۲»

(سبا پیغرزاره صابری)

مهم‌ترین تفاوت مدینه فاضله و جاهله در هدف آن‌هاست. مردم مدینه جاهله سعادت را صرفاً در سلامتی جسم و رسیدن به لذت دنیوی می‌دانند. پس تفاوت در هدف ریشه در معنای مختلف سعادت دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هرچند فارابی شغل و منصب سیاسی نداشت؛ اما نظریات سیاسی مهم و عمیقی را مطرح کرد.

گزینه «۳»: مدینه فاضله همچون بدنی سالم است که هر کدام از اعضا با توجه به توانایی مسئولیت جداگانه‌ای دارند.

گزینه «۴»: اولین مبنای ورود به این مباحث مدنی بالطبع بودن انسان است.
 (فلسفه دوازدهم، آغاز فلسفه در جهان اسلام، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

۱۴۵- گزینه ۳»

(سبا پیغرزاره صابری)

عبارت مطرح شده از ملاصدرا در کتاب شواهدالربوبیه در جهت تبیین اصالت وجود می‌باشد. چراکه اشاره شده آنچه اصیل است و وجود خارجی مابه‌ازای آن است وجود می‌باشد و هرچه غیر وجود هست (ماهیت) اصیل نیست. سایر گزینه‌ها ارتباطی با مفهوم عبارت ندارد.

(فلسفه دوازدهم، دوران متأخر، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

اقتصاد

۱۴۶- گزینه «۴»

(مهری ضیائی)

الف) کسب و کارها برای افزایش درآمد خود می‌توانند برای محصولات خود، بازار خوبی فراهم کنند یا کالاهایشان را با قیمت مناسب بفروشند.
ب) در موقعیتی که در اروپا، بربریت حاکم بود و زنان حتی حق مالکیت نیز نداشتند، وقف‌نامه‌های باقی‌مانده از زنان مسلمان ایرانی، حجم عظیمی از مالکیت و سرمایه‌گذاری و مشارکت آن‌ها را در تولید نشان می‌دهد.
ج) وظیفه پول به‌عنوان «وسیله پرداخت‌های آینده» در روزگار ما کاملاً محسوس است؛ زیرا بیشتر معاملات تجاری در مقابل پرداخت‌های آینده صورت می‌گیرد.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۹۸، ۹۷ و ۱۰۷)

۱۴۷- گزینه «۱»

(سارا شریفی)

قیمت فروش هر قطعه \times تعداد قطعه تولیدی سالانه = درآمد سالانه بنگاه
واحد پولی $25,000,000 = 500 \times 50,000$ درآمد سالانه بنگاه
حال به بررسی هزینه‌ها می‌پردازیم، می‌توانیم با جمع کردن هزینه‌ها و کم کردن آن‌ها از درآمد، سود یا زیان بنگاه (عملکرد) را محاسبه کنیم:

دستمزد ماهانه هر کارگر $\frac{1}{4}$ = خرید مواد اولیه مورد نیاز سالانه

واحد پولی $5,000 = \frac{1}{4} \times 20,000$

درآمد سالانه بنگاه $\frac{15}{100} \times$ مالیات سالانه بنگاه

واحد پولی $3,750,000 = \frac{15}{100} \times 25,000,000$

واحد پولی $4,800,000 = 20,000 \times 20 \times 12$ = دستمزد سالانه تمامی کارگران

دستمزد سالانه تمامی کارگران $\frac{1}{20} \times$ = هزینه استهلاک سالانه بنگاه

واحد پولی $240,000 = \frac{1}{20} \times 4,800,000$

واحد پولی $24,000,000 = 2,000,000 \times 12$ = هزینه اجاره سالانه بنگاه
نکته: پرداخت‌هایی که مربوط به بنگاه نیست جزء هزینه‌های تولید محسوب نمی‌شود؛ مانند: هزینه تحصیل فرزندان مدیر کارخانه

حال مجموع هزینه‌های سالانه بنگاه را محاسبه می‌کنیم:

= مجموع هزینه‌های سالانه بنگاه
 $4,800,000 + 5,000 + 24,000,000 + 3,750,000 + 240,000$
واحد پولی $32,795,000$

میزان درآمد کمتر از میزان هزینه‌ها است؛ بنابراین این بنگاه اقتصادی در طی یک‌سال گذشته از فعالیت خود زیان کرده است.

میزان زیان سالانه بنگاه $25,000,000 - 32,795,000$

واحد پولی $-7,795,000$

(اقتصاد، کسب و کار و کارآفرینی، صفحه‌های ۸ و ۹)

۱۴۸- گزینه «۴»

(نسرین پیغمبری)

الف) مازاد عرضه در سطوح قیمت بالاتر از قیمت تعادلی وجود دارد. قیمت تعادلی (محل برخورد منحنی‌های عرضه و تقاضا نقطه تعادلی بازار است).

۳۰۰۰ تومان و مقدار تعادلی ۱۵ کیلو است، در قیمت‌های ۴۰۰۰ و ۵۰۰۰ تومان مازاد عرضه داریم؛ در نتیجه:

تفاضل میزان عرضه از مقدار تعادلی در قیمت ۴۰۰۰ تومان
کیلو $20 - 15 = 5$

تفاضل میزان عرضه از مقدار تعادلی در قیمت ۵۰۰۰ تومان
کیلو $30 - 15 = 15$

ب) در سطح قیمت ۵۰۰۰ تومان، میزان عرضه ۳۰ کیلو است؛ ولی به دلیل بالا بودن قیمت، تقاضای کالا صفر است و تقاضاکنندگان هیچ تقاضایی برای کالا به دلیل گران بودن آن ندارند. در نتیجه درآمد تولیدکنندگان صفر است:

قیمت \times مقدار به فروش رفته = درآمد

درآمد $0 \times 5000 = 0$

در سطوح قیمت بالاتر از قیمت تعادلی به دلیل گران بودن کالا، تولیدکنندگان که به دنبال کسب سود بیشتری هستند، به تولید بیشتر می‌پردازند درحالی‌که مصرف‌کنندگان به خرید و مصرف این کالای گران تمایل نشان نمی‌دهند. در صورت ادامه این روند چون گروهی از تولیدکنندگان موفق نمی‌شوند کالایشان را بفروشند، حاضر خواهند بود آن را با قیمتی پایین‌تر به فروش برسانند، در نتیجه، قیمت پایین می‌آید. در این حالت از یک سو، مصرف‌کنندگان با پایین آمدن قیمت، مقدار خرید خود را افزایش می‌دهند و از سوی دیگر، تولیدکنندگان از مقدار تولید خود می‌کاهند. این کاهش قیمت تا رسیدن به سطح قیمت تعادلی و از بین رفتن فاصله بین عرضه و تقاضا ادامه می‌یابد.

بنابراین در قیمت ۵۰۰۰ تومان باید برای رسیدن به قیمت ۳۰۰۰ تومان تعادلی، قیمت ۲۰۰۰ تومان $(5000 - 3000 = 2000)$ کاهش یابد.

(اقتصاد، بازار پیست و پگوتنه عمل می‌کنند؛ صفحه‌های ۵۰ تا ۵۳)

۱۴۹- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

الف) وقتی که در بازار قیمت از سطح تعادلی بالاتر برود، مازاد عرضه به‌وجود می‌آید.

ب) انواع تحریم‌های اقتصادی:

- تحریم تجاری (مانع‌تراشی در مقابل صادرات و واردات کالا، خدمات و عوامل تولید مثل سرمایه)

- تحریم مالی (مانع‌تراشی در مقابل مبادلات مالی، بانک‌ها و بیمه‌ها)

لذا افزایش حجم نقدینگی و حفظ ارزش پول ملی جهت مقابله با تحریم‌های مالی مناسب است.

ج) برای مقابله با تحریم: تنوع شرکای تجاری مناسب است.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۵۳، ۷۶ و ۱۱۱)

۱۵۰- گزینه «۴»

(نسرین پیغمبری)

$100 \times \frac{\text{تولید واقعی سال اول} - \text{تولید واقعی سال دوم}}{\text{تولید واقعی سال اول}}$ = نرخ رشد تولید واقعی در سال دوم

درصد $7 = \frac{2140 - 2000}{2000} \times 100$

تولید کل واقعی در سال پایه = تولید کل اسمی در سال پایه

میلیارد واحد پولی 2000

$100 \times \frac{\text{تولید اسمی سال اول} - \text{تولید اسمی سال دوم}}{\text{تولید اسمی سال اول}}$ = نرخ رشد تولید اسمی در سال دوم

برای مرحله دوم داریم:

میزان ارزش افزوده در مرحله دوم
 ارزش محصول در مرحله اول - ارزش محصول در مرحله دوم
 $= 45,000 - 37,700 = 7,300$
 = مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع آوری شده در مرحله دوم
 نرخ مالیات بر ارزش افزوده \times میزان ارزش افزوده در مرحله دوم
 $= 7,300 \times \frac{20}{100} = 1,460$

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد چیست؟، صفحه ۶۳)

(نسرین پعفری)

۱۵۳- گزینه «۲»

(الف) هر نقطه بر روی نمودار خط بودجه، نشان دهنده مقدار کالای A و B است که فرد می تواند بخرد. در نقطه M فرد کل بودجه خود را به خرید کالای A اختصاص می دهد و دیگر پولی برای خرید کالای B باقی نمی ماند. در نتیجه بودجه فرد برابر است با:

واحد پولی $1120 = 8 \times 140 = 1120$ = میزان بودجه فرد

(ب) با انتقال از نقطه E به نقطه D میزان خرید کالای A، ۲ واحد افزایش می یابد و میزان خرید کالای B، ۱ واحد کاهش می یابد، بنابراین هزینه فرصت انتقال از نقطه E به نقطه D، ۱ واحد کالای B است که از خرید آن صرف نظر شده است.

(پ) در نقطه N فرد کل بودجه خود را به خرید کالای B اختصاص می دهد و دیگر پولی برای خرید کالای A باقی نمی ماند. در نتیجه خواهیم داشت:

قیمت هر واحد کالای $1120 = 4 \times B$

واحد پولی $\frac{1120}{4} = 280$ = قیمت هر واحد کالای B

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه ۲۸)

(سارا شریفی)

۱۵۴- گزینه «۳»

(الف) در نقطه (ه) میزان تولید کالاها: ۷۰۰ واحد کالای A و ۲۰۰ واحد کالای B است.

در نقطه (ب) میزان تولید کالاها: ۴۰۰ واحد کالای A و ۸۰۰ واحد کالای B است.

بنابراین: در نقطه (ه) میزان تولید کالاها در مقایسه با نقطه (ب): میزان تولید کالای A، ۳۰۰ واحد بیشتر است و میزان تولید کالای B، ۶۰۰ واحد کمتر است.

(ب) در نقطه (و) میزان تولید کالاها: ۸۰۰ واحد کالای A و صفر واحد کالای B است. اگر بنگاه تصمیم بگیرد میزان تولید کالای A را به میزان ۱۰۰ واحد کاهش دهد، (در این حالت احتمالاً تقاضای مشتریان برای کالای B افزایش یافته است). میزان تولید این کالا برابر با ۷۰۰ واحد خواهد شد، یعنی در طول مرز امکانات تولید به سمت چپ و بالا حرکت خواهیم کرد و به نقطه (ه) منتقل خواهیم شد. در این نقطه میزان تولید کالای A، ۷۰۰ واحد و میزان تولید کالای B، ۲۰۰ واحد است. یعنی ۲۰۰ واحد به تولید کالای B افزوده می شود. هزینه فرصت این تصمیم ۱۰۰ واحد کالای A است که از تولید آن صرف نظر کرده ایم.

(ج) تولید بر روی نقاط روی منحنی مرز امکانات تولید یعنی نقاط: الف - ب - ج - د - ه - و، کارا است.

$$\Rightarrow \frac{14}{100} = \frac{x-2000}{2000} \Rightarrow 280 = x-2000$$

میلیارد واحد پولی $x = 280 + 2000 = 2280$ (تولید کل اسمی در سال دوم)
 (اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه های ۱۲۱ و ۱۲۲)

(مهروی ضیائی)

۱۵۱- گزینه «۳»

(الف) از حقه های فروش (ارزان تر بودن) تأثیر پذیرفته است.
 (ب) بی صبری زیاد علت تصمیم گیری غیرمنطقی اوست؛ چراکه به جای صبر در تحصیل و یادگیری و بهره مندی از منافع آتی آن، سراغ کارهای کم ارزش آنی می رود.

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه های ۳۲ و ۳۳)

(مهروی ضیائی)

۱۵۲- گزینه «۴»

(الف) مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده توسط فروشنده در هر مرحله نرخ مالیات بر ارزش افزوده \times قیمت کالا در آن مرحله =
 در مرحله اول داریم:

$$\Rightarrow 7,540 = \frac{20}{100} \times \text{قیمت کالا در مرحله اول}$$

$$\Rightarrow \text{قیمت کالا در مرحله اول} = \frac{7,540 \times 100}{20} = 37,700$$

در مرحله دوم داریم:

$$\Rightarrow 9,000 = \frac{20}{100} \times \text{قیمت کالا در مرحله دوم}$$

$$\Rightarrow \text{قیمت کالا در مرحله دوم} = \frac{9,000 \times 100}{20} = 45,000$$

(ب)

مالیات بر ارزش افزوده جمع آوری شده توسط فروشنده در مرحله سوم
 نرخ مالیات بر ارزش افزوده \times قیمت کالا در مرحله سوم =

$$= 62,000 \times \frac{20}{100} = 12,400$$

(ج) برای محاسبه مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع آوری شده در هر مرحله، می توانید ابتدا میزان ارزش افزوده در آن مرحله را محاسبه و سپس میزان آن را در نرخ مالیات ضرب کنید، میزان ارزش افزوده در هر مرحله نیز از فرمول زیر محاسبه می شود:

میزان ارزش افزوده در هر مرحله

ارزش محصول در مرحله قبل - ارزش محصول در آن مرحله =

نکته: در فرمول بالا ارزش محصول بدون احتساب میزان مالیات بر ارزش افزوده است.

برای مرحله اول داریم:

ارزش محصول در مرحله اول = میزان ارزش افزوده در مرحله اول

$$= 37,700$$

= مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع آوری شده در مرحله اول

نرخ مالیات بر ارزش افزوده \times میزان ارزش افزوده در مرحله اول

$$= 37,700 \times \frac{20}{100} = 7,540$$

ارزش خدمات ارائه شده $+4,000,000 + (250 \times 100,000) = 80,000,000$ ریال
 $80,000,000 - 42,000,000 = 38,000,000$ ریال
 ارزش خدمات ارائه شده (اقتصاد، رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

(مهری ضیائی)

۱۵۸- گزینه «۳»

(الف) راهکارهای دولت برای مقابله با فقر و بیکاری:

- حمایت از شرکت‌های تولیدی
- برقراری عدالت (بهبود توزیع درآمد)
- مبارزه با فساد
- (ب) راهکارهای دولت برای مقابله با تورم:
- افزایش ظرفیت‌های تولیدی و افزایش تولید و عرضه (رشد اقتصادی)
- افزایش واردات
- سیاست‌های پولی انقباضی (کاهش نقدینگی در گردش) مانند اعمال سیاست بازار باز (فروش اوراق مشارکت)
- (اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۹۰ و ۱۰۳)

(مهری ضیائی)

۱۵۹- گزینه «۲»

(الف) وابسته نبودن اقتصاد ملی به اقتصادهای بیگانه را می‌توان با نام استقلال اقتصادی شناخت. با این حال استقلال اقتصادی به معنای قطع ارتباط با کشورهای دیگر نیست و هر کشوری برای پیشرفت، به تعامل منطقی با کشورهای دیگر نیاز دارد. مهم آن است که این تعامل، مقتدرانه و از روی تدبیر باشد (رد گزینه‌های ۱ و ۳).

(ب) مقاوم‌سازی اقتصادی به معنای آن است که مجموع نیروهای مولد، شرکت‌ها، مؤسسات تولیدی و خدماتی یک کشور، روی پای خود بایستند تا بتوانند در صورت به‌وجود آمدن بحران، تمامی نیازهای اساسی و حیاتی‌شان را خودشان تولید و تأمین کنند و وابسته به بیگانگان نباشند.

(اقتصاد، مقاوم‌سازی اقتصادی، صفحه‌های ۱۱۱ و ۱۱۳)

(نسرین جعفری)

۱۶۰- گزینه «۳»

(الف)

$$100 \times \frac{\text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال} - \text{سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال}}{\text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال}} = \text{نرخ تورم}$$

$$\text{درصد } 15 = \frac{465 - 310}{310} \times 100 = \text{نرخ تورم در کشور A}$$

$$\text{درصد } 20 = \frac{500 - 250}{250} \times 100 = \text{نرخ تورم در کشور C}$$

$$\text{درصد } 12 = \frac{300 - 250}{250} \times 100 = \text{نرخ تورم در کشور D}$$

نرخ تورم در کشورهای D و B با هم برابر است، در نتیجه کشور C بالاترین نرخ تورم را دارد.

(ب)

$$\text{درصد } 12 = \frac{2500 - x}{x} \times 100 = \text{نرخ تورم در کشور B}$$

$$12x = 350,000 - 100x \Rightarrow 112x = 350,000$$

$$\Rightarrow x = 3125 \text{ (سطح عمومی قیمت‌ها در آغاز سال } 2022 \text{ در کشور B)}$$

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۲)

تولید در نقاط زیر منحنی مرز امکانات تولید یعنی نقطه (ی) ناکارا است. تولید در نقاط بالای منحنی مرز امکانات تولید یعنی نقطه (ز) غیرقابل دستیابی است.

(د) در نقطه (د) میزان تولید کالاها: ۶۰۰ واحد کالای A و ۴۰۰ واحد کالای B است.

در نقطه (ب) میزان تولید کالاها: ۴۰۰ واحد کالای A و ۸۰۰ واحد کالای B است.

بنابراین: هزینه فرصت تولید ۴۰۰ واحد کالای B بیشتر، صرف‌نظر از تولید ۲۰۰ واحد کالای A است.

(اقتصاد، مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۷ و ۴۱)

(مهری ضیائی)

۱۵۵- گزینه «۳»

بهبود عملکرد بازار: دولت علاوه بر حمایت از حقوق مالکیت و اجرای قراردادها، با وضع قوانین و مقرراتی ویژه در زمینه‌های مختلف می‌کوشد تا وجود اطلاعات و آگاهی‌های لازم را برای مبادله بین افراد تضمین کند. مثلاً شرکت‌های دارویی و غذایی نمی‌توانند پیش از انجام برخی آزمایش‌ها و اخذ گواهی معتبر محصولات خود را به بازار عرضه کنند یا افراد بدون دارا بودن صلاحیت‌های لازم به مشاغل مختلف وارد شوند.

ارائه کالای عمومی: به کالا و خدماتی که توسط افراد زیادی می‌تواند هم‌زمان استفاده شود و شما نمی‌توانید مردم را از استفاده از آن محروم سازید، کالای عمومی گفته می‌شود؛ مانند خدمات آتش‌نشانی و تأمین نیروهای نظامی

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیوسته، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

(سارا شریفی)

۱۵۶- گزینه «۳»

بررسی عبارات صورت سؤال:

(الف) غلط است؛ همه کسانی که شغلی ندارند، بیکار نیستند. بیکار کسی است که بالاتر از ۱۵ سال دارد و در جست‌وجوی کار است، اما کاری برای خود پیدا نمی‌کند. بنابراین کسانی که دانش‌آموز و دانشجوی هستند و یا بازنشسته و خانه‌دارند و دنبال کار نمی‌گردند، بیکار محسوب نمی‌شوند.

(ب) غلط است؛ همه کسانی را که به‌صورت پاره‌وقت مشغول به‌کارند، شاغل به حساب می‌آیند، در حالی که آن‌ها در جست‌وجوی شغل تمام‌وقت هستند و خود را شاغل به‌حساب نمی‌آورند.

(ج) صحیح است.

(د) غلط است؛ بیکاری اصطلاحاً: این نوع بیکاری شامل کسانی می‌شود که شغل قبلی خود را به دلایلی رها کرده و به امید یافتن شغلی بهتر در جست‌وجو هستند. همچنین شامل کسانی است که به تازگی در حال ورود به بازار کار هستند. این نوع بیکاری کوتاه‌مدت است و در همه کشورهای وجود دارد.

(ه) صحیح است.

(و) غلط است؛ بیکاری دوره‌ای: بیکاری‌ای که هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد. در دوره رکود، تولید کاهش می‌یابد و به همین دلیل شرکت‌ها استخدام خود را متوقف می‌کنند یا بخشی از نیروهای خود را بیکار می‌کنند. (اقتصاد، رکود، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۱۵ و ۱۷)

(سارا شریفی)

۱۵۷- گزینه «۲»

تولید ناخالص داخلی = $\frac{\text{تولید ناخالص داخلی}}{\text{جمعیت کشور}}$

$$80,000,000 = \text{تولید ناخالص داخلی} \Rightarrow \frac{\text{تولید ناخالص داخلی}}{4,000,000} = 20$$

$$\text{تولید ناخالص داخلی} = (20 \times 4,000,000) + (10 \times 500,000)$$